

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Smedevej 54, 4180 Sorø

Gældende indtil 13.09.2031

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 14ac Lyng By, Lyng

Smedevej 54, 4180 Sorø

Sorø Kommune

Lyng Graveområde

Dato 13.09.2021

Sagsnummer EMN-2020-32617

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Oversigt

Smedevej 54, 4180 Sorø. Matr. nr. 14ac Lyngby, Lyngby

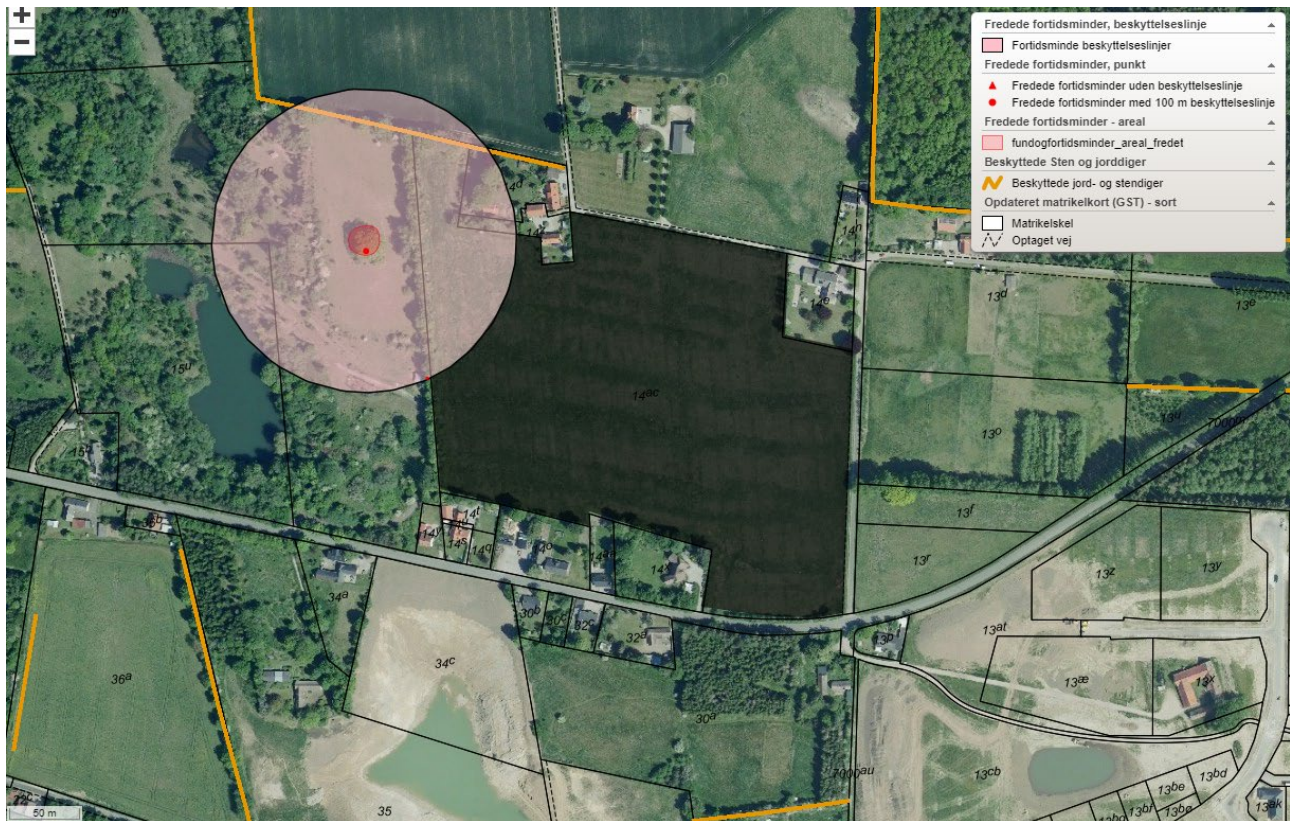
Sagsnummer EMN-2020-32617

Ansøger og indvinder

Navn:	Tulstrup Sten & Grus ApS		
CVR-nr.:	20229098		
Adresse:	Stæremosen 21-23, 3250 Gilleleje		
Kontakt:	Christian Bødker-Petersen		
Telefon:	48383835	E-mail:	cbp@sct.dk

Ejer

Navn:	Smedevej ApS		
CVR-nr.:	35399402		
Adresse:	Korshøjgårdsvej 5, 3670 Veksø Sjælland		
Kontakt:	Rie og Peter-Michael Marskot Engstrøm		
Telefon:		E-mail:	pme1985@icloud.com

Markeret med sort ses det areal hvortil der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer

Indhold

1	AFGØRELSER FRA REGION SJÆLLAND	8
1.1	RÅSTOFLOVEN	8
1.1.1	Begrundelse	8
1.2	MILJØVURDERING (VVM)	8
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	9
2	AFGØRELSER FRA ANDRE MYNDIGHEDER	10
2.1	VEJLOVEN	10
2.2	NATURBESKYTTELSESLOVEN	10
2.2.1	Beskyttede naturtyper	10
3	VILKÅR FRA REGION SJÆLLAND	11
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	11
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	11
3.1.2	Råstofindvindingen	11
3.1.3	Tilladte driftstider	13
3.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer	14
3.1.5	Materiel	17
3.1.6	Støv	17
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	17
3.1.8	Egenkontrol	19
3.1.9	Naturbeskyttelse	19
3.1.10	Geologiske interesser	20
3.1.11	Efterbehandling	20
3.1.12	Afslutning	21
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	22
5	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	23
5.1	ANSØGNINGEN	23
5.1	GEOLOGI OG GRUNDEVANDSFORHOLD	25
5.1.1	Regional Geologi	25
5.1.2	Hydrogeologiske forhold	25
5.2	UDTALELSER	26
5.2.1	Høring af myndigheder og forsyningselskaber	26
5.2.2	Partshøring forud for afgørelse	26
5.2.3	Efterbehandling	29
5.2.4	Nabomøde den 31/8 2017	30
6	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	31
6.1	GRAVEPLAN	31
6.2	EFTERBEHANDLINGSPLAN	31
7	REGIONENS VURDERING OG BEHANDLING AF SAGEN EFTER RÅSTOFLOVEN	32
7.1	RÅSTOFLOVEN	32
7.1.1	Råstofplanen	32
7.2	MILJØBESKYTTELSE	32

7.2.1	Tilkørsel af råstoffer fra andre grave	32
7.2.2	Driftstider	33
7.2.3	Støj	33
7.2.4	Støv	38
7.2.5	Forebyggelse mod forurening	38
7.2.6	Graveafstande og periferiskråninger	39
7.3	VANDFORSYNINGSIINTERESSER	39
7.4	BESKYTTELSE AF ARKÆOLOGISKE OG GEOLOGISKE INTERESSER	40
7.5	NATURBESKYTTELSE, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	40
7.6	BYUDVIKLING	40
7.7	ØVRIGE HENSYN	41
7.7.1	Udkørsels- og vejforhold	41
7.8	SIKKERHEDSSTILLELSE	42
8	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	43
8.1	NATURA 2000	43
8.2	BILAG IV	44
8.2.1	Hasselmus	44
9	MILJØVURDERING (VVM)	46
10	PARTSHØRINGSSVAR	46
11	REGIONS SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	48
12	GENERELLE BESTEMMELSER	49
12.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	49
12.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	49
12.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	49
12.4	ARKÆOLOGI UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	50
12.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	50
12.6	RETURJORD	50
12.7	AFFALD	50
12.8	ENTREPRENØRTANKE	51
12.9	JORDFORURENING	51
12.10	BYGGELOVEN	51
12.11	GRUNDEVAND	51
12.12	DRÆN	51
12.13	DIGESVALER	51
12.14	LEDNINGSREGISTERET	51
12.15	TELELEDNINGER	52
12.16	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	52
12.17	INDBERETNING OM BORINGER.	52
12.18	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	52
12.19	RÅSTOFAFGIFT	52
12.20	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	52
13	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	53
13.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	53
13.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE	53

13.2.1	Råstofføttadelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen	53
13.3	ORIENTERING	55

Bilag

1. Oversigtskort
2. Grave – og efterbehandlingsplan
3. VVM-screening
4. Bilag IV screeningsskema
5. Graveafstande og skråningsanlæg
6. Nabohøringssvar
7. Partshøringssvar
8. Principskitse for bortgravning af naboskel
9. Høringssvar Museum Vestsjælland
10. Oversigtsforhold
11. Støjberegning
12. Overkørselstilladelse fra Sorø Kommune samt supplerende bemærkninger fra Sorø Kommune.
13. Habitatkonsekvensvurdering

Dokumentoversigt

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

Dato	
15/2 2016	Ansøgning
4/5 2017	VVM screening
18/4 2017	Bilag IV screening
	partshøringssvar
2016	nabohøringssvar
18/10 2016	støjberegning
6/7 2016	kommunehøring
15/2 2016	Grave – og efterbehandlingsplan
6/6 2017	Overkørselstilladelse, Sorø Kommune
31/8 2017	Referat af nabomøde
	Afgørelse fra klagenævnet på dispensation for fortidsmindebeskyttelseslinjen
	Afgørelse fra klagenævnet vedrørende klage over tidligere afgørelse
	Sorø Kommune, overkørselstilladelse
13/9 2020	Habitatkonsekvensvurdering, Hasselmus

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 10/5 2016 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 100.000 m³ sand, grus og sten på matrikel 14ac Lyngby, Lyngby i Sorø

Tilladelsen er gældende til 13.09.2031

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.1.11 og 3.1.12

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 1.050.000 kr., jf. afsnit 3.1.1. Tilladelsen må først udnyttes, når sikkerhedsstillelsen er godkendt af Region Sjælland.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til graveområde i Region Sjællands råstofplan 2020. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit 7-11 og med de fastsatte vilkår kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

Der gives ikke tilladelse til en del af den ansøgte indvinding, inden for beskyttelseslinjen til gravhøjen, idet der ikke er meddelt dispensation til dette.

Nærmere beskrivelse af Region Sjællands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit 7-11.

1.2 Miljøvurdering (VVM)

Tilladelsen har tidligere været påklaget og hjemvist til fornyet behandling. Regionen har i denne forbindelse gennemført en ny habitatvurdering i forhold til Hasselmusen samt foretaget ny screening af de øvrige forhold efter Miljøvurderingsloven.

Region Sjælland, jf afgørelse af 13. september 2021 vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering².

VVM screeningen og afgørelse fremgår af bilag 4.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² LBK nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, såfremt de læhegn der eksisterer i det nordlige skel af det ansøgte område, bevares og friholdes for indvinding.

Regionens nærmere vurdering fremgår af afsnit 8.

³ BEK nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vejloven

Sorø Kommune har 2/6 2017 meddelt tilladelse til etablering af overkørsel til Smedevej.

2.2 Naturbeskyttelsesloven

2.2.1 Beskyttede naturtyper

Sorø Kommune har 19. juli 2016 meddelt dispensation⁴ fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Afgørelsen er påklaget og omgjort i klagenævnet.

⁴ LBK nr. 121 af 26. januar 2017, § 65, stk. 2, jf. NBL § 65, stk. 3.

3 Vilkår fra Region Sjælland

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer af grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til skal efterbehandles til naturområde med mulighed for etablering af overdrev samt mindre vandhuller, der ikke udgør en forureningsrisiko for grundvandet. Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i afsnit 6.2 og bilag 2 og 3. Vilkår for efterbehandling fremgår af afsnit 3.1.11.
- Gravningen skal udføres i etaper som beskrevet i grave- og efterbehandlingsplanen.

3.1.1.2 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 1.050.000 kr., som er beregnet ud fra 7 ha efterbehandlet til naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions- og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.3 Afmærkning

- Afmærkning af hvert etape skal være aftalt med Region Sjælland før gravning påbegyndes på de respektive etaper.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Minimumsindvinding

- Der skal som minimum indvindes en råstofmængde på 25.000 m³ pr. år i gennemsnit over tre 3 år. Hvis der ikke indvindes en råstofmængde på 25.000 m³ pr. år i gennemsnit over 3 år, vil Region Sjælland vurdere, om der er en særlig god grund til den manglende indvinding. Såfremt Region Sjælland ikke finder, at der er en særligt god grund, bortfalder tilladelsen til råstofindvinding, og arealet skal efterbehandles.

3.1.2.2 Efterbehandlingsgrænser

- Skråninger mod graveområdets ydre grænser skal efterlades med en respektafstand og en hældning, der ikke er stejlere end fastsat anlæg. Respektafstanden, som er arealet mellem skel og efterbehandlingsgrænsen (e) må ikke berøres (se figur i afsnit 7.2.5).

Der fastsættes følgende respektafstande (e) skråningshældninger:

- 3 meter til skel til andre ejendomme og private fællesveje, med anlæg 1:3-1:4
- 3 meter til offentlige veje, med anlæg 1:3-1:4
- 25 meter til beboelsesbygninger, med anlæg 1:3-1:4
- 10 meter til levende hegn jf. afsnit 3.1.9, hvor den sydvendte skråning mellem 14a og råstofgraven skal efterlades med en hældning på mellem 1:1 og 1:2.
-

3.1.2.3 Graveafstande

- Graveafstanden fastsættes efter formlen: $G_o = e + \frac{1}{2} * s * d$
hvor e er den fastsatte respektafstand, s det fastsatte skråningsanlæg, og d er gravedybden.
- Skråninger må ikke stå stejlere end 1:1 under gravningen.
- Gravning i skråninger må på intet tidspunkt udføres så der er risiko for nedskridning.
- Region Sjælland kan kræve dokumentation for, at der ikke er risiko for nedskridning af grusmaterialer på tværs af matrikelskel i forbindelse med gravning af skråninger.

3.1.2.4 Aftale om gravning tættere på

- Efter aftale med ejer af naboejendomme kan der graves tættere på de respektive ejendomme end de fastsatte grænser. Aftalen skal godkendes af Region Sjælland og tinglyses, inden gravning tættere på de fastsatte grænser foretages.

3.1.2.5 Indskiftning

- Indskiftning kan kun ske, såfremt Region Sjælland meddeler tilladelse.

3.1.2.6 Vilkår om adgangsvej

- For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.7 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven ikke uden godkendelse fra Region Sjælland anvendes andet end rene sten- og grusmaterialer. Tilkørte materialer skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen, medmindre materialerne kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.

3.1.2.8 Afrømnings og anlægsfasen

- Varigheden af afrømnings – og anlægsfasen må for hver etape maksimalt have en varighed af 2 måneder fra påbegyndt afrømning.

- Før opstart af afrømning skal Region Sjælland orienteres om opstartstidspunkt.

3.1.2.9 Jord- og materialeoplag

- Materialeoplag samt oplag af afrømt muld/overjord skal henlægges inden for det tilladte indvindingsområdes afgrænsning og med en maksimal højde på 5 m over omgivende/ikke gravet terræn. Undtaget herfor er krav om etablering af >5 m høje støjvolde i afsnit 3.1.4.7.
- Eventuelle øvrige depoter skal placeres inden for det tilladte indvindingsområde.
- Der må ikke anlægges støjvolde eller andre oplag inden for 5 meter af Smedevej af hensyn til udsigtsforhold ved udkørsel.
- Muld og overjord skal adskilles, enten i forskellige depoter eller adskillelse ved f.eks. markeringsnet.
- Såfremt oplag ligger i en længere periode skal det sikres, at nydannet muld frasorteres, inden jorden anvendes til indskiftning og efterbehandling.
- Der må ikke anlægges støjvolde eller andre oplag inden for 5 meter af de levende hegn, jf. afsnit 8 om Hasselmus. Såfremt det konstateres, at der ikke er tilstrækkelig lysindfald til de levende hegn, skal afstanden mellem de levende hegn og støjvolden enten øges, eller støjvoldens udformning ændres.

3.1.2.10 Tilførsel af råstoffer

- Der må ikke tilføres råstoffer til graven.

3.1.2.11 Kvalitet

- Region Sjælland kan forlange, at indvinderen lader de oparbejdede materials kvalitets undersøge med henblik på deres anvendelighed til bestemte formål. Undersøgelsernes nærmere omfang fastsættes i givet fald af Region Sjælland i hvert enkelt tilfælde.
- Hvis virksomheden lader egne rutinemæssige undersøgelser foretage, kan analyseattester fra disse være tilstrækkelig dokumentation. Region Sjælland kan forlange at få sådanne attester tilsendt.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 7.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Der må ikke foretages knusning om lørdagen samt alle dage fra 1. juli til 15. august.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med forudgående accept fra Region Sjælland. Indvinder skal orientere alle nærmest liggende naboer med mindst 14 dages varsel.
- Lastbiler må parkere i graven med motoren slukket fra en time før til en time efter de tilladte driftstider.

3.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 lørdag kl. 14.00 - 22.00 søn- og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Områdetype 8, gældende for de øvrige områder uden for det boligområde der er lokalplanlagt efter SK60, samt de udlagte grønne arealer i SK60 (matr. nr. 13at og 13cb Lynge By, Lynge)	55	45	40
Etageboliger, gældende for SK60 hvor der bygges i etagebolig	50	45	40
Boliger for åben og lav boligbebyggelse Gældende for SK60, hvor der bygges i tæt lav bebyggelse.	45	40	35

3.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må ikke på noget tidspunkt i perioden kl. 6.00 - 7.00 være et støjniveau over 60 dB(A) ved boliger omkring graveområdet som følge af råstofindvindingsaktiviteterne.

3.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt etablering af støjvolde og terrænreguleringer af kortere varighed.
- Varigheden af anlægsfasen må maksimalt have en varighed på 60 dage fra påbegyndt afrømning. Region Sjælland skal orienteres når afrømning påbegyndes.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.4.6 Støjdæpende foranstaltninger

- Sorterings- og knuseanlæg skal være placeret som angivet på kortbilag 2 i ansøgningsmaterialet, der er udgangspunktet for støjberegningen.
- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.
- Der må ikke ske læsning af paksten (> 32 mm) eller større fraktioner i tidsrummet 06.00-07.00, alle dage.
- Der skal etableres støjafskærmning umiddelbart syd for og op til stationære anlæg, under hensyntagen til driften. Afskærmningen skal have en højde på minimum 1 meter over højden på motoranlægget på anlæggene.
- I hjørnet Smedevej/Gl Smedevej skal der etableres en støjvold på 6-7 meter over terræn. Fra hjørnet af Gl Smedevej skal støjvolden have en længde på 50 meter op langs vejen.
- mod boligejendommene ved Smedevej, matr. nr 14y, 14t, 14o, 14ae og 14x Lyng By, Lyng skal støjvolden være minimum 5 meter høj og maksimalt 7 meter høj.
- Der skal etableres min. 5 meter høje støjvolde mod de omkringliggende boliger og ejendomme, matr. 14c, 14z, 14a, 14e og resten af Gl Smedevej, se afsnit 3.1.2.7

Støjvoldene skal etableres mindst 5 meter fra kanten af de levende hegn, se afsnit 3.1.9 samt afsnit 8.

- Derudover kan støjvolde kræves forhøjet såfremt det viser sig, at støjgrænserne ikke kan overholdes.

3.1.4.7 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Der kan maksimalt kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.

- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne. Ændringer, som medfører et øget antal maskiner eller mere støjende maskiner skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Regionen kan i denne periode stille supplerende vilkår.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Der skal i nødvendigt omfang træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- Driften af virksomheden må ikke medføre, at virksomhedens bidrag til støvnedfald i omgivelserne overskrider 0,133 g/m²/døgn.
- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre vindretningsbestemte støvmålinger i 2. kvartal 2021 af et af tilsynsmyndigheden anerkendt firma. Måleprogram fastlægges i samarbejde med Region Sjælland.
- Efterfølgende er virksomheden forpligtet til at bekoste og lade udføre støvmålinger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis tilsynsmyndigheden har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstoftanke

- Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal - uanset hvor de placeres inden for det godkendte graveområde - anbringes i aflåselige lukkede containere med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter.
- Alternative løsninger er mulige, hvor brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. anbringes i aflåselige eksisterende eller nye bygninger, og sikres med en sump, som mindst skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter. En alternativ løsning skal godkendes af Region Sjælland.
- Udendørstanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

For tankning af kørende samt flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankning, reparation samt parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofspild hurtigt og nemt kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet.
- Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel uden-dørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Maskinen skal have monteret en sugepumpe med fast rørforbindelse til maskinens diesel-tank.
- Denne pumpe skal have monteret en slange til at forbinde til brændstoftanken. Mellem pumpe og slange skal der være monteret en lukkehane, og for enden af slangen skal der være en lynkobling monteret.
- Ved tankning monteres lynkoblingen fra slangen på en modpart på brændstoftanken. Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet. Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.

3.1.7.3 Entreprenør-tanke

- Påfyldning af entreprenørtanke og køretøjer skal foregå på impermeable arealer med kontrolleret afledning af afløbsvandet.
- Udendørs tanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.4 Øvrigt oplag

- Oplag af olieprodukter skal placeres under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads inden for grusgravens område skal være indrettet med impermeabel belægning uden afløb og således, at spild kan holdes inden for området uden mulighed for afløb til jord, grund- og overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevarings-enhed.
- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer til andet end grusgrav-sindvindingen. Kemikalier, olieprodukter mv. eller lignende stoffer til grusgravindvindingen skal opbevares i overdækket container i beholdere egnet til formålet. Flydende væsker herunder spildolie hydraulikolie m.fl. skal desuden opbevares på spildbakker, der kan indeholde 100% af indholdet fra den største beholder. Containeren skal sikre mod påkørsel.
- Tanke med AdBlue el. lign. tilsætningsstoffer skal placeres minimum 50 meter fra åbne vand-flader eller borer.

- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer til andet end grusgravsindvindingen.
- Kemikalier, olieprodukter, klude mm, skal opbevares i overdækket container og i beholdere egnede til formålet. Flydende væsker, herunder spildolie, hydraulikolie m.fl, skal desuden opbevares på spildbakke der kan indeholde 100 % af indholdet fra den største beholder.
- Containeren skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.5 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.

3.1.7.6 Gødning og pesticider

- Der må ikke anvendes gødning og pesticider inden for etaper, hvor råstofindvinding er påbegyndt og på de efterbehandlede arealer. Forbuddet er gældende pr. etape fra tidspunkt for opstart af afrømning. Der er tale om et varigt vilkår der tinglyses på ejendommen.

3.1.7.7 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding, eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.7.8 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal. Der er tale om et varigt vilkår der tinglyses på ejendommen.
- Forud for gravning øst for Smedevej nr. 56, skal det synliggøres om og hvor en eventuel ned-sivningsbrønd er lokaliseret. Såfremt der lokaliseres en ned-sivningsbrønd, skal Sorø Kommune orienteres.

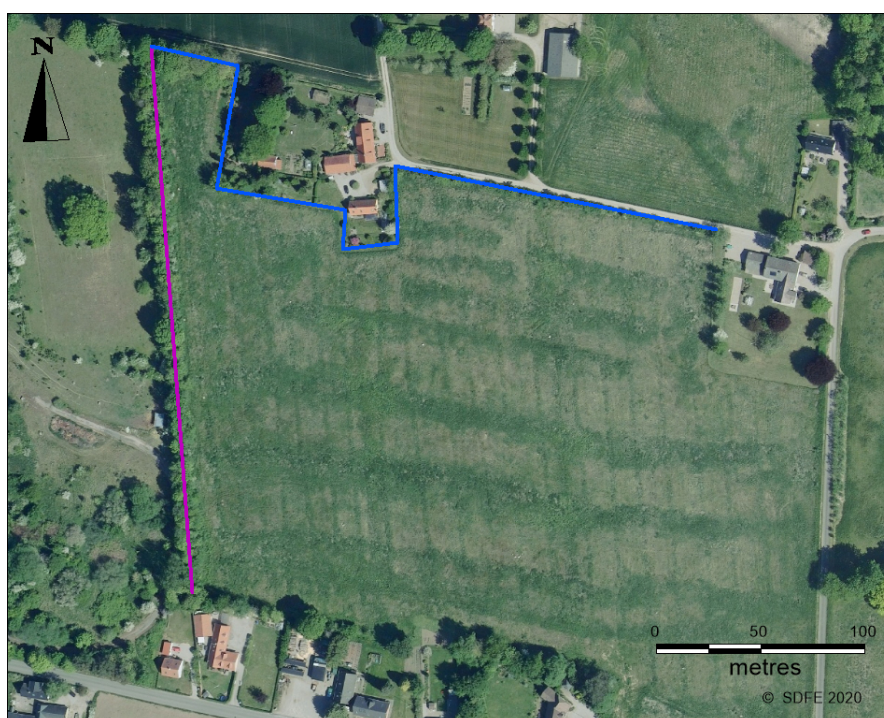
3.1.8 Egenkontrol

- Virksomheden skal føre logbog over virksomhedens aktiviteter:
 - Tankning af brændstof, type, mængde og tidspunkt.
 - Bortskaffelse af affald, herunder også farligt affald
 - Reparationer af maskinel, tidspunkt og type af reparation, herunder evt. mængde af nye påfyldninger af f.eks. hydraulikolie mm
 - Oversigt over de fraktioner råstofferne sælges som. Loggen skal indeholde oplysninger om mængde samt type og om hvis kendt, også anvendelse.
- Logbogen skal kunne udleveres til myndigheden på forlangende.

3.1.9 Naturbeskyttelse

- Det levende hegn mod nord og langs vestkanten af det ansøgte areal (vist med blå og lilla streg på nedenstående kort) må ikke ødelægges eller på anden måde forstyrres. Dette gælder særligt også det tætte underkrat i de levende hegn, som ikke må fjernes eller forringes.

- Inden indvindingen påbegyndes skal det levende hegn mod nord (vist med blå streg på kortet) udvides ved plantning af 3 ekstra planterækker af varierende hjemmehørende frugt- og bærbærende træer og buske ind mod råstofgraven. Beplantningsplanen skal godkendes af Region Sjælland.
Krav om udvidelse af læhegnet gælder kun på de skel og arealer der er omfattet af råstoftil-ladelsen.
- Der må ikke etableres støjvold eller oplægges jord nærmere end 5 m fra det levende hegn inkl. udvidelsen med de nye plantede træer og buske.
- Der må ikke graves nærmere end 10 m fra kanten af de levende hegn inkl. udvidelsen med de nye plantede træer og buske – der skal således holdes en respektafstand på min. 10 m fra kanten af de levende hegn og de nye planterækker til efterbehandlingsgrænsen.

Figur 1: Det levende hegn mod vest (lilla linje) og det levende hegn mod nord (blå linje).

3.1.10 Geologiske interesser

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske elementer i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse elementer bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.11 Efterbehandling

- Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.
- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Alle periferiskråninger udføres som blivende skråningsanlæg.

- Den sydvendte skråning mod indkørselsvejen mellem matrikel 14a og 14ac, skal efterlades med en hældning på 1:1 – 1:2. Der må ikke udlægges muld. Eventuel bevoksning må udelukkende ske ved naturlig succession.
- Alle øvrige skråninger etableres med en gennemsnitlig hældning på minimum 1:3 varierende mellem 1:2 og 1:5.
- På nordvendte skråninger (ved matr. 14t, 14o, 14ae, 14x og langs Smedevej) skal der etableres hasselmusvenlig buskbeplantning
- Ved etablering af lavvandede søer i efterbehandlingen, jf. efterbehandlingsplanen må der ikke udlægges muld under vandspejl og indtil 10 meter fra højeste vandspejlskant på land.
- Adgangsveje og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering, medmindre vejene kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Der må ikke udsættes eller fordres ænder, fisk eller andet i eller ved vandhuller og søer i råstofgraven.

3.1.12 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

1.1. Overkørselstilladelse

Sorø Kommune har meddelt tilladelse til overkørsel, på følgende vilkår

- Omkostningerne i forbindelse med eventuelle anlægsarbejder vedrørende overkørslen er vejbestyrelsen uvedkommende.
- Adgang til graveområdet skal ske som vist på fremsendt plantegning til Smedevej.
- Af hensyn til trafiksikkerheden skal der udvises størst muligt agtpågivenhed overfor tab af materialer ved udkørsel til Smedevej. Brugeren må – om nødvendigt flere gange dagligt – fjerne tabte materialer fra vejen. Hvis vejmyndigheden ikke skønner dette er godt nok, kan der komme krav om vaskefaciliteter på egen grund.
- Til- og frakørselsvejen skal ved til slutning til Smedevej udføres med en 25 m asfalteret belægning for herved at sikre kommunevejens vejkant, minimere støvgener og lette vejens renholdelse.
- Tilkørselsvejen skal fjernes straks efter grusgraven er efterbehandlet, dog senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Til- og frakørsel må kun ske til Parnasvej via Smedevej.
- Udkørsel til Smedevej må kun ske ved højresving. Der kan opsættes skilte, såfremt det er nødvendigt.
- Der skal sikres en fri oversigt fra et punkt beliggende 2 m fra Smedevej på adgangsvejen i en højde af 1 m, hvor der skal være frit udsyn på minimum 75 m til hver side. Der må ikke anlægges volde over terræn som konflikter med denne oversigt.
- Hvis benyttelsen giver anledning til uforudsete trafikfarlige situationer vil Sorø Kommune trække tilladelsen tilbage.
- Denne tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 2 år

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

- Ansøgningskema af 15. februar 2016, grave – og efterbehandlingsplan samt akkrediteret støjberegning.
- Ejendommen består af matr.nr. 14ac Lynges By, Lynges, Sorø Kommune og udgør totalt 7 ha.
- Terrænkote fra ca. +48 i den østlige del af området til ca. +55 i den vestlige del. Det primære grundvandsspejl ligger i kote ca. +30, sekundært grundvandsspejl ligger i kote ca. +40.
- Planlagt gravedybde er 7-14 meter under terræn, således at der graves maksimalt til 1 meter over det sekundære grundvandsspejl, dvs. ikke dybere end kote +41.
- Der skønnes at være ca. 100.000 m³ uanvendelige materialer (muld og overjord) inden for det ansøgte areal. Materialerne lægges i depot inden for det ansøgte område, i form af støjvolde, der nedlægges efter endt indvinding.
- Støjvolde ønskes etableret i højde 4-5 meter.
- Der forventes årligt produceret 100.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, primært til vejmaterialer.
- Med en indvinding på op til 100.000 m³ og en gennemsnitlig vægtfylde på 1,5 t/m³, forventes en transport fra graveområdet på ca. 5000 lastvognslæs/år = gennemsnitlig 22 lastvogne/dag i arbejdsår.
- Der graves i 1 etape.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet over grundvandsspejlet, men med anlæg af mindre paddesøer med henblik på naturudvikling.
- Ved prøvegravninger ses 1-1,5 meter muld og overjord. Der indvindes grus til ca. kote 41, 1 meter over nuværende grundvandsstand. I forbindelse med efterbehandlingen tænkes udgravet mindre søer under grundvandsspejl, for at fremme udvikling af natur på området.
- Anvendt materiel:
 - Anlægsfase
 - 1 stk. dozere (CAT D6T)
 - 2 stk. dumpere (Volvo A25D)
 - Driftsfase
 - 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
 - 2 stk. frontlæssere (Volvo)
 - 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
 - 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)Alle maskiner/anlæg vil ikke være i drift samtidigt.
- Der foretages tørsortering og knusning.
- Opbevaring og håndtering af brændstof og affald er beskrevet i graveplan, og sker i overensstemmelse med gældende regler.

- Forventet årligt forbrug af dieselolie er ca. 50.000 ltr., hydraulikolie er ca. 500 ltr. Tanke opbevares inden for graveområdet.
- Den stationære tank er typegodkendt og placeret i aflåst miljøcontainer på materialepladsen ved mandskabspavillonen. De miljøgodkendte, mobile tanke tænkes at følge hver deres maskine og flyttes ud i graven, hvor der aktivt indvindes. Ved endt arbejdsdag flyttes tanken med maskinen tilbage til materialepladsen.
- Tankning fra den stationære tank tænkes at foregå med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol på materialepladsen. Tankning fra de mobile tanke foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol i graven.
- Oliespildrester, klude mm opbevares i godkendt og aflåst miljøcontainer placeret på materialepladsen ved mandskabsskuret.
- Ansøger har udarbejdet handleplan ved spild af brændstof eller lignende væsker hvorved der kan forekomme forurening af jord, grundvand og recipienter.
- Der vandes efter behov for at reducere støvgener.
- Ansøgning om tilladelse efter vandforsyningsloven er trukket tilbage
- Opsætning af mandskabspavillon.
- Nærmeste vandforsyningsboring er DGU 210.624 ca. 300 meter fra det ansøgte areal. Boringen er filtersat i ca 44 m.u.t.
- Affald opbevares i container og bortkøres/afhentes af godkendt modtager.
- Ansøgte driftstider:
for gravemaskiner, transportanlæg og reparationsanlæg:
Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Kommune har meddelt overkørselstilladelse til Smedevej.
- Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje rundt om et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.
- Afgørelse om dispensation til indvinding inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, er omgjort af klagenævnet.
- Størstedelen af projektområdet er omfattet af skovbyggelinjen til Feldskov.
- Der kan blive tale om, at der senere søges om tilladelse til indvinding under grundvandsspejl.

- Afgørelse om fornyet behandling af screening efter miljøvurderingsloven efter mangler vedrørende bilag IV arten Hasselmus, partsstatus samt vurdering af støjzoneinddeling (afgørelse fra klagenævnet vedlagt).
- Habitatkonsekvensvurdering udarbejdet af Region Sjælland i 2020 med undersøgelse af leve- og rastesteder for Hasselmusen der er fundet øst og vest for graveområdet.

5.1 Geologi og grundvandsforhold

5.1.1 Regional Geologi

Sorø Regionale Graveområde ligger i et nord/sydgående smeltevandssystem, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid, Weichsel og er en del af et større smeltevandskompleks der strækker sig fra Åmosen i nord til syd for Næstved.

Landskabet er karakteriseret ved dødislandskab med gennemskærende smeltevandsaflejringer, skabt i det skiftende istidsmiljø.

Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på op til 70 m (se boringer 210.766, 210,624). Prækvarteroverfladen udgøres af Kertemindemergel, der er en dæklagsaflejringer over Lellinge grønsandskalken, der udgør sammen med lagene Sand 2 og Sand 3 områdets drikkevandsmagasiner.

I området omkring Smedevej er træffes prækvarteroverfladen i -60 til -70 meter.

Graveområdet er beliggende i terrænkote ca. +50 - +60 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet. Sorø Sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

5.1.2 Hydrogeologiske forhold

Det ansøgte området ligger inden for indvindingsopland til Frederiksberg Vandværk, der har tilladelse til årlig indvinding af 280.000 m³ drikkevand.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210. 624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43 – 63 m u.t.

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervaller mellem 25 – 70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin.

Rovandsspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasiner, hhv. primært og sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m og i Sorø Sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

5.2 Udtalelser

5.2.1 Høring af myndigheder og forsyningselskaber

Ansøgningsmaterialet har tidligere været sendt i høring til følgende:

- Sorø kommune
- Sorø Forsyning
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Natur og Erhvervsstyrelsen

Vi har modtaget høringssvar fra Sorø Kommune samt Museum Vestsjælland. Svar vedlægges i bilag.

5.2.2 Partshøring forud for afgørelse

Udkast til afgørelse om erhvervmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven⁵ udsendt i partshøring til:

Sorø kommune, Rådhusvej 8	4180 Sorø
Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Gl. Smedevej 2	4180 Sorø
Sasserbrovej 32	4173 Fjenneslev
Parnasvej 34	4180 Sorø
Parnasvej 36	4180 Sorø
Gl. Smedevej 10	4180 Sorø
Frederiksberg Have 24	4180 Sorø
Smedevej 61	4180 Sorø
Smedevej 61	4180 Sorø
Parnasvej 47	4180 Sorø
Parnasvej 47	4180 Sorø
Smedevej 63	4180 Sorø
Holbergsvej 18,st,-17	4180 Sorø

⁵ LBK nr. 433 af 22. april 2014 Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

Parnasvej 38	4180 Sorø
Parnasvej 38	4180 Sorø
Smedevej 69	4180 Sorø
Smedevej 59	4180 Sorø
Topshøjvej 59	4180 Sorø
Sognefogedvej 20	4180 Sorø
Smedevej 55	4180 Sorø
Smedevej 57	4180 Sorø
Frøsmosevej 7	4173 Fjenneslev
Løngvej 14	4180 Sorø
Trautnersvej 12	4180 Sorø
Parnasvej 40	4180 Sorø
Fulbyvej 21	4180 Sorø
Sognefogedvej 18	4180 Sorø
Sognefogedvej 16	4180 Sorø
Smedevej 53	4180 Sorø
Smedevej 66	4180 Sorø
Smedevej 66	4180 Sorø
Parnasvej 51	4180 Sorø
Parnasvej 51	4180 Sorø
Parnasvej 49	4180 Sorø
Smedevej 62	4180 Sorø
Smedevej 62	4180 Sorø
Smedevej 56	4180 Sorø
Smedevej 64	4180 Sorø
Gl. Smedevej 7	4180 Sorø
Smedevej 58	4180 Sorø
Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Gl. Smedevej 6	4180 Sorø
Smedevej 60	4180 Sorø
Smedevej 51 B	4180 Sorø
Smedevej 51 B	4180 Sorø
Gl. Smedevej 8	4180 Sorø
Alleen 11A, st	4180 Sorø
Rådhusvej 8	4180 Sorø
Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Gl. Smedevej 2	4180 Sorø
Sasserbrovej 32	4173 Fjenneslev

Parnasvej 34	4180 Sorø
Parnasvej 36	4180 Sorø
Gl. Smedevej 10	4180 Sorø
Frederiksberg Have 24	4180 Sorø
Smedevej 61	4180 Sorø
Parnasvej 47	4180 Sorø
Parnasvej 47	4180 Sorø
Smedevej 63	4180 Sorø
Holbergsvej 18,st,-17	4180 Sorø
Parnasvej 38	4180 Sorø
Parnasvej 38	4180 Sorø
Smedevej 69	4180 Sorø
Smedevej 59	4180 Sorø
Topshøjvej 59	4180 Sorø
Sognefogedvej 20	4180 Sorø
Smedevej 55	4180 Sorø
Smedevej 57	4180 Sorø
Frøsmosevej 7	4173 Fjenneslev
Løngvej 14	4180 Sorø
Trautnersvej 12	4180 Sorø
Parnasvej 40	4180 Sorø
Fulbyvej 21	4180 Sorø
Sognefogedvej 18	4180 Sorø
Sognefogedvej 16	4180 Sorø
Smedevej 53	4180 Sorø
Smedevej 66	4180 Sorø
Smedevej 66	4180 Sorø
Parnasvej 51	4180 Sorø
Parnasvej 51	4180 Sorø
Parnasvej 49	4180 Sorø
Smedevej 62	4180 Sorø
Smedevej 62	4180 Sorø
Smedevej 56	4180 Sorø
Smedevej 64	4180 Sorø
Gl. Smedevej 7	4180 Sorø
Smedevej 58	4180 Sorø
Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Gl. Smedevej 6	4180 Sorø
Smedevej 60	4180 Sorø

Smedevej 51 B	4180 Sorø
Smedevej 51 B	4180 Sorø
Gl. Smedevej 8	4180 Sorø

Region Sjælland har vurderet, at de nærmeste naboer kan blive væsentligt individuelt berørt af råstoffertiladelsen og derfor er parter i sagen. Derudover er det vurderet, at ejendomme med direkte udsigt til indvindingsområdet kan være parter, afhængig af den vurderede mulige individuelle påvirkningsgrad, særligt hvor den mellemliggende ejendom ikke skærmer de forventede individuelle påvirkninger.

Klagenævnet har i forbindelse med vægtningen af partsstatus især lagt vægt på at der er tale om en støjende og støvende aktivitet og om hvorvidt der er øvrig bebyggelse mellem tilladelsesområdet og naboer.

Ejendomme med frit udsyn og uden mellemliggende beboelsesejendomme, betragtes således også som nærmeste naboer

5.2.3 Efterbehandling

Sorø Kommune er særskilt hørt i forbindelse med efterbehandlingen, som har sendt følgende bemærkninger:

Den østlige del af graveområdet ligger i kommuneplanens udpegning af ”tør potentiel korridor”, som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.6. er udpeget med henblik på at skulle sikre og forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter. Det skal tilstræbes, at der i de potentielle økologiske forbindelser skabes nye naturarealer, der kan forbedre dyrs og planters spredning mellem de eksisterende naturområder.

Hele graveområdet ligger desuden i kommuneplanens udpegning af ”Skov, eksisterende korridor” som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.6. er udpeget med henblik på at skulle sikre og forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter.

Hele graveområdet ligger desuden i kommuneplanens udpegning af ”Skov, kerneområder” som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.1 og 6.1.2. er udpeget med henblik på at beskytte naturområdet. Jf. efterbehandlingsplanen området efterbehandles til naturområde. Især de sydvendte skrænter (nord siden af grusgraven) har særlige muligheder for at tilbyde tørbundsarter gode betingelser for varme og tørke, og dermed medvirke til gode levesteder og spredningsmuligheder for arterne. Der bør derfor om muligt være bindende retningslinjer i gravetilladelsen, at de sydvendte skrænter friholdes for overjord og beplantning ved efterbehandlingen. Dette er dog ikke nogen hindring for at der kan plantes på det flade stykke ovenfor skrænterne.

Tilplantning af de nordvendte skrænter og evt. dele af bunden vil kunne forbedre spredningsmulighederne og levestederne for skovarterne. Det anbefales at etablere Hasselmusvenlige buskbeplantninger for at området kan få betydning som spredningsvej for arten i øst-vestlig retning, og evt. også som habitat.

Der må ikke udsættes eller fordres ænder, fisk eller andet i evt. vandhuller og søer.

Der må kun udlægges muld på 50 % af det afgravede areal, og kun på nordvendte skrånninger eller for foden af de nordvendte skrånninger. Ved genudlægning af overjord skal der tages hensyn til de biologiske interesser.

På sydvendte skrånninger skal der sikres tilstedeværelse af næringsfattige jordbundsforhold, (dvs. uden overjord).

Eventuelt overskydende større sten og blokke (> 3000 mm) og blokke skal fordeles på mindst 10 % af det tørre bundareal.

Hvor der graves til eller under grundvandsspejlet, skal mindst 25% af dette bundareal udgøres af søer. Mindst 5% af bundarealet skal udgøres af småsøer.

Hvor der graves tættere grundvandsspejlet end 1 meter, skal mindst 5% af dette bundareal udgøres af lavvandede søer. Søerne må hver især højst have en vandflade på 300 m², og brinkhældningen skal være fladere end 1:5. De lavvandede søer må gerne tørre ud sidst på sommeren.

Der må som udgangspunkt højst tilplantes på 50% af det afgravede areal. Det må kun ske på skrænter, der vender mod nord, eller i bunden ud for de nordvendte skrån timer. Bepantning skal ske i overensstemmelse med efterbehandlingsplanen og efter aftale med Sorø Kommune.

Hovedvægten af beplantninger skal lægges på naturligt hjemmehørende plantearter, som vurderet ud fra en landskabelig helhedsbetragtning, skal kunne indgå i området. Bepantningsplan skal godkendes af Sorø Kommune før tilplantning.

5.2.4 Nabomøde den 31/8 2017

Der er den 31/8 2017 afholdt nabomøde i forbindelse med ideer og bemærkninger til det ansøgte projekt.

Det overvejende tema på mødet, omhandlede trafik på offentlig vej, trafikbelastning samt skolevejsforhold.

Ved mødet deltog Sorø Kommune, der er myndigheden på tilladelse til udkørsel til offentlig vej. Vurderinger angående trafik er beskrevet i afsnit 7.5.6.

6 Grave - og efterbehandlingsplan

6.1 Graveplan

Anlægsfasen (afrømning af muld og overjord) forventes at have en varighed på 50 dage.

I den indledende periode af indvindingen, bortkøres de opgravede materialer uden oparbejdning, for hurtigst muligt at skabe plads til fuld drift inden for graveområdet.

Indvindingen påbegyndes i sydøst, med graveretning mod vest.

Der foregår sortering af materialerne inden for det ansøgte område, større sten knuses efter behov.

6.2 Efterbehandlingsplan

De oplagte jordvolde vil blive anvendt til indskiftning og genopfyldning af skråninger.

Det centrale og vestlige indvindingsområde tænkes efterbehandlet til natur, med mulighed for lavvandede søer, golde sydvendte skråninger og indretning med henblik på udvikling af naturen i overensstemmelse med de i kommuneplanen beskrevne naturtyper.

Der vil i løbet af indvindingen ske løbende undersøgelser med henblik på at afklare om hvorvidt der kan søges om indvinding under grundvandspejl.

Der er søgt om dispensation fra Jordforureningslovens §52 til at tilføre ren jord ifm. efterbehandlingen af arealet, da grundejer har visioner om at udstykke grunde langs Smedevej samt Gl. Smedevej efter endt indvinding, såfremt tilladelse hertil kan opnås. Der er således udarbejdet to scenarier for efterbehandlingen alt efter om dispensationen opnås:

1) Ved opnåelse af §52-dispensation

Såfremt der opnås dispensation efter Jordforureningslovens §52, tilføres der ca. 120.000 m³ ren intakt jord til arealet, som indbygges i skråningerne mod det østlige og nordlige skel således, at de tidligere terrænkoter reetableres i en bredde/længde på ca. 50 m. Her genudlægges det oprindelige muldrag i terræn. Jordtilførslen sker med henblik på, at det i fremtiden skal være muligt at anvende arealerne til boligbyggeri.

2) Ved afslag på §52-dispensation

Opnås der ikke dispensation efter Jordforureningslovens §52 efterbehandles periferiskråningerne efter samme principper som ovenfor beskrevet blot med en mindre terrænflade ved det nordlige og østlige matrikelskel.

Der efterbehandles løbende, og det tilstræbes, at der maksimalt er indvinding på ca. 4,5 ha ad gangen.

Planlagte tidshorisonter for indvindingen og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt mulighed for afsætning. Såfremt der skulle forekomme væsentlige ændringer undervejs, kan efterbehandlingsplanen revideres.

De overordnede vilkår for efterbehandlingen er beskrevet i afsnit 3.1.11.

7 Regionens vurdering og behandling af sagen efter råstofloven

7.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

7.1.1 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstofloven interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Gravearealet er beliggende i Lyngre graveområde, som ifølge råstofplan 2016 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet med mindre hensyn til andre interesser taler afgørende imod. Indenfor råstofplanens udlagte graveområder tillægges indvinding af råstoffer særlig vægt i regionens samlede afvejning.

Da der ikke er meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, har Region Sjælland udtaget dette areal fra det tilladte område. Der er således tale om en skærpelse i forhold til det ansøgte.

7.2 Miljøbeskyttelse

7.2.1 Tilkørsel af råstoffer fra andre grave

I overensstemmelse med råstofloven kan der ikke uden tilladelse tilkøres råstoffer fra andre grave, uden tilladelse.

Det er vurderingen, at der kan være behov for tilkørsel af andre råstoffer end de i graven indvundne, af hensyn til oparbejdning af de bedste råstofkvaliteter. Dog er der også de øvrige hensyn i råstofloven, herunder varigheden af påvirkningen på miljøet. Ud over den mest optimale udnyttelse af råstofferne, vægtes således også at indvindingen afsluttes så hurtigt som muligt. Det vurderes derfor, at den primære produktion af råstoffer i denne grav, vil og kan ske med de råstoffer der forefindes her.

Såfremt det bliver nødvendigt med tilkørsel af flere råstoffer, kan indvinder ansøge om muligheden for dette, hvorefter Regionen vil vurdere projektets omfang eller de vilkår der skal fastsættes.

7.2.2 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i graven er meddelt jf. det ansøgte. Regionen vurderer, at der ikke i sagen fremgår oplysninger, der giver anledning til at begrænse de ansøgte driftstider, blandt andet vurderes de vejledende støjvilkår at kunne overholdes indenfor de ansøgte driftstider.

7.2.3 Støj

Det ansøgte areal er vurderet til at være omfattet af "områdetype 8, det åbne land", jf. vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder". Af vejledningen fremgår det, at fastsættelse af støjgrænser for denne områdetype skal ske efter en konkret vurdering. En virksomhed, der påfører omgivelserne en væsentlig støjbelastning, bør ikke placeres i det åbne land, medmindre det er den eneste naturlige placering af virksomheden, blandt andet råstofindvindingsvirksomheder, hvis placering er bestemt af de geologiske forekomster.

Som udgangspunkt ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser er Miljøstyrelsen af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder". Placeringen af virksomheder som råstofindvinding vil i større eller mindre grad være bestemt af andre hensyn end de støjmæssige og støjgrænserne er fastsat ud fra en samlet vurdering af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Der er i støjberegningen gjort rede for, at de vejledende støjgrænser kan overholdes med de støj-dæmpende foranstaltninger samt de i ansøgningen beskrevne placeringer for anlæg. I støjberegningen er ikke medtaget støj fra anlægsfasen, hvor det forventes at støj dæmpningen ikke har effekt, dels pga. indvinding foregår over normalt terræn samt, at de planlagte støjvold ikke er anlagt og at der derfor kan forventes en kortere periode med højere støjpåvirkning. Regionen vurderer, at der i anlægsperioden kan meddeles lempede støjkrav, dog har regionen vurderet at anlægsfasernes varighed kan begrænses.

Støjberegningen antager, at der ikke er tydeligt hørbare impulser i forbindelse med indvindingen, dvs. at støjende håndtering af materialer med større sten kun forekommer, når der er drift i sorteringsanlægget, der i sig selv er en så kraftig støjkilde, at den vil maskere impulserne. Regionen vurderer dog, at der skal sættes krav til hvor stor kornstørrelse der må læses i nattetimerne, mellem kl. 6.00 og 7.00, for at undgå impulsstøj inden for denne time.

Regionen har på baggrund af den indsendte støjberegning og med betragtning i afstand til andre ejendomme vurderet, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes ved graveområdets grænse og, at støjniveauet for de pågældende ejendomme ikke væsentligt overstiger den støj der ellers opleves i form af f.eks baggrundsstøj fra Parnasvej eller de øvrige råstofgrave i området. Ej heller vurderes en eventuel kumulativ effekt at give overskridelser af de fastsatte støjvilkår. Også på baggrund af beregningen, der viser at vilkår kan overholdes, har Region Sjælland vurderet, at det ikke er proportionelt at anmode ansøger om yderligere beregninger for de omkringliggende arealer, samt de omkostninger der er forbundet med dette.

For maksimal udnyttelse af støj dæmpning bag støjvoldene samt længst mulig afstand mellem faste støj kilder, som sorterings- og knuseanlæg, vurderes det, at anlæggene skal stå tættest muligt på den nærmeste støjvold mod beboelse, i overensstemmelse med støjberegningen.

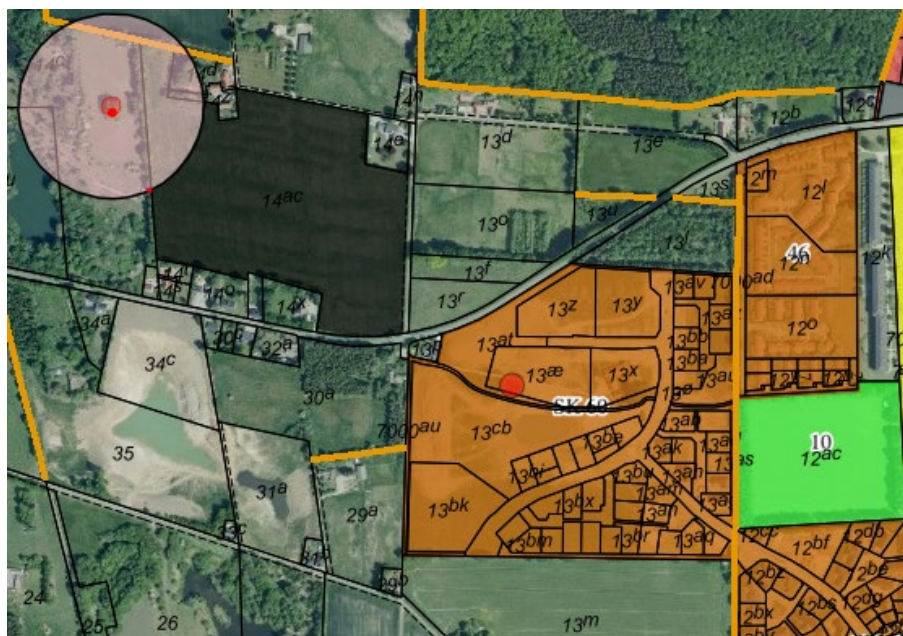
Som udgangspunkt fastsættes der ikke vilkår om maksimalværdier inden for arealer, der er omfattet af områdetype 8. Maksimalværdier kan fastsættes i tidsrummet 22.00-07.00. Ved den konkrete råstofindvinding vurderes det dog, at det åbne landskab kan øge risikoen for oplevede støjgener ved de nærmest beliggende boliger. Derfor fastsættes der vilkår om maksimalværdier inden for de tilladte driftstider fra klokken 6.00-7.00 svarende til maksimalværdier for områdetype 3, hvorfor der reelt set er tale om en skærpelse af de vejledende støjgrænser.

Ved de boliger der i tilladelsen er vurderet til at være omfattet af områdetype 4 og 5, gælder de vejledende støjgrænser.

Vurderingen forudsætter anlæg af støjvolde som beskrevet i vilkår, hvor der særligt ved hjørnet Smedevej/Gl Smedevej skal etableres en støjvold på 7 meter, som sker i forbindelse med, at overjorden afrømmes fra arealer. I denne situation er omgivelserne, nærmere betegnet de nyudlagte boligområde omfattet af lokalplan SK60 mere udsat for støjpåvirkning, da anlægsarbejderne med etablering af støjvolde foregår i niveau med terræn. Anlægsarbejdet foregår også tæt på beboelse, hvor der i denne fase naturligt ikke er støjbeskyttelse. Afrømning af jord og anlæg af støjvolde vurderes dog at være essentielt for den efterfølgende støjbeskyttelse, hvorfor Region Sjælland har meddelt lempelse af de vejledende støjgrænser i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet.

7.2.3.1 Lokalplan SK60

Lokalplanområdet grænser mod nord op til Smedevej. Af hensyn til støj, beplantning og muligheden for etableringen af anlæg til regnvandshåndtering udlægges storparceller ikke nærmere vejskel end 10 m. Der fastlægges desuden en byggelinje 20 m fra Smedevejs vejmidte. Således sikres passende afstand mellem vej og boliger, så boligerne ikke er støjbelastede over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi.

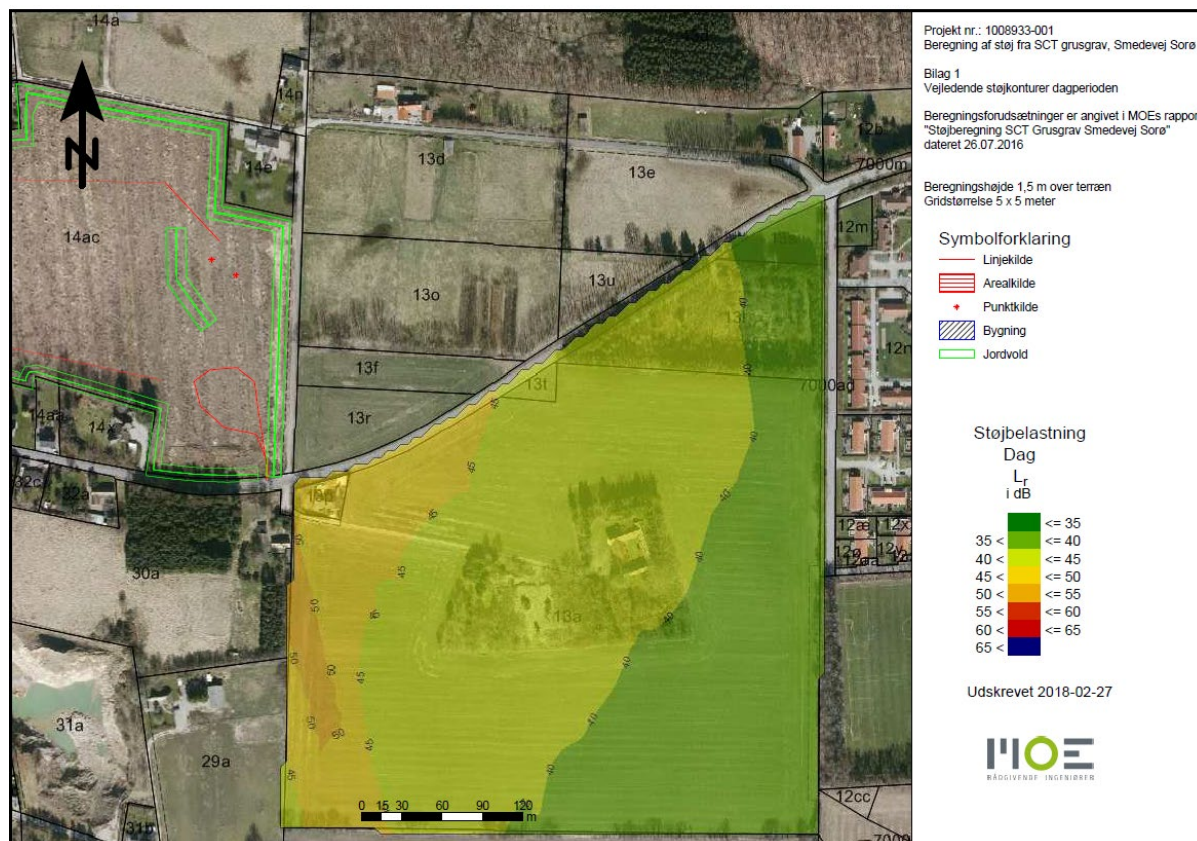

Sorø Kommune har i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen fået udarbejdet et tillæg til støjberegningen der viser, at der ved indvinding af grus på Smedevej i overensstemmelse med det ansøgte, ved grænsen til beboelsesparkerne matrikel 13z og 13æ Lynge By. Lynge kan overholdes en støjgrænse på 45 dB(A). Beregningen forudsætter etablering af støjvolde på 5 meter.

Kommune har anvendt støjberegninger for råstofgraven samt supplerende støjberegninger fra vejen i deres vurderinger af den samlede støjpåvirkning for det lokalplanlagte område.

Samtidig vil der i det vestligste område af matrikel 13cb og 13bk, Lynge By, Lynge være støjni-veauer ved worst case på mellem 45-55 dB(A). Matrikel 13cb er i lokalplanen beskrevet til at blive grønt område med regnvandsbassiner, hvor matrikel 13bk i lokalplanen beskrives som storparcel 12, som ikke må tages i brug før det ved beregning er påvist, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overholdt. Ligeledes må der her kun bygges i 1 etage medmindre det ved beregning kan påvises, at støjgrænserne kan overholdes.

Det grønne areal der ligger inden for det lokalplanlagte areal og beboelsesparkerne vil opleve støjniveau på 45-50 dB(A) ved fuld drift i grusgraven.

Region Sjælland har i forbindelse med vurdering af støjpåvirkning inden for det lokalplanlagte område lagt vægt på, at Sorø Kommune har planlagt en afstand fra Smedevej til de nærmeste parceller på 10 meter, hvilket sikrer at der ikke opleves overtrædelser af miljøstyrelsens vejledende støjgrænser fra vej. Lokalplanen begrænser samtidig bygning i flere etager på de nærmeste parceller ud fra netop vurderinger af støjen fra grusgraven, og en enkelt storparcel må ikke tages i anvendelse, før det kan påvises ved beregninger at støjvilkårene kan overholdes.

Matriklerne 13cb og 13at Lynge By, Lynge er i lokalplanen beskrevet som værende omfattet af boligtype 4 og 5. Region Sjælland betragter dog de to matrikler som værende hørende under områdetype 8. Det vurderes, at der ikke er beboelse på de to matrikler og hensynet til placeringen af råstofgraven i dette tilfælde vægter højere end støjhensynet for de to matrikler, hvorfor støjgrænsen er sat for områdetype 8 med udgangspunkt i støjgrænserne for områdetype 3.

Det bemærkes dog, at støjgrænserne for etagebyggeri er højere end for lav bebyggelse, en grænse som støjregningerne viser at kunne overholde.

Det vurderes derfor, at der i lokalplanlægningen er taget højde for de vejledende støjgrænser i forhold til bebyggelsesparkerne og, at kommunens lokalplan tilgodeser de forventede støjniveauer fra råstofindvindingen, også ved overvejelserne og vurderingen i forhold til de grønne arealer, hvorfor der jf. Miljøstyrelsens støjvejledning således er tale om en lempelse af de vejledende støjgrænser for matrikel 13at Lynge By, Lynge.

7.2.3.2 Støjberegning udarbejdet af MOE i juli 2016

Støjberegningen viser, at de fastsatte støjgrænser for områdetype 8 (værdier svarende til områdetype 3) kan overholdes i alle nærmeste boliger.

Bergnet støjbelastning, L_r og forventede støjgrænser ved de nærmeste boliger:

Referencepunkt	L_r /grænse [dB] Hverdage (7-18)	L_r /grænse [dB] Aften (18-22)	L_r /grænse [dB] Nat (22-7)
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7/55	Ingen drift	38,2/40
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7/55	Ingen drift	31,3/40
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5/55	Ingen drift	29,2/40
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0/55	Ingen drift	36,6/40
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4/55	Ingen drift	38,5/40

Der er ikke givet tillæg for tydeligt hørbare impulser

Regionen har i vilkår vurderet, at der skal etableres en støjvold på minimum 5 meter, med muligheden for at forhøje til maksimalt 7 meter mod de pågældende ejendomme.

7.2.3.3 Støjforhold for de øvrige naboejendomme

Af støjberegningen for råstofindvindingen fremgår det, at det ved ejendommene mod Smedevej kan være en minimal overskridelse af støjgrænserne, hvorfor Region Sjælland har vurderet, at støjvolden her skal forhøjes til 7 meter over terræn. Udsigtsmæssigt vurderes der ikke at være forskel for ejendommene om der er tale om 5 eller 7 meter, men der vil være en mindsket risiko for væsentlige støjgener ved denne forhøjelse.

Mod matrikel 14d ses også en risiko for overskridelser af støjgrænserne. Der er her tale om det sydvestlige hjørne af matriklen. Det er en relativ lille del af en ubeboet del af matriklen, hvor det samtidig ved gene er muligt at forhøje råstofgravens støjvold.

Ved Smedevej 66, matr. nr 15p fremgår det af støjberegningen for råstofindvindingen, at støjemission fra råstofgraven falder til 35 dB(A) allerede 60 meter vest fra råstofgraven. Det er derfor regionens vurdering, at ejendommen Smedevej 66, der ligger min. 225 meter fra den ansøgte råstofgrav, ikke vil opleve væsentlige gener i form af støj, fra råstofindvindingen.

7.2.3.4 Nærliggende grusgrave

Grusgraven på Sognefogedvej er i sin afsluttende fase af efterbehandling og under afvikling. Den medregnes derfor ikke i de kumulative vurderinger for støj.

Grusgraven Parnasvej 45 er placeret ca. 300 meter fra det ansøgte område. Mellem de to grusgrave ses desuden også høj beplantning, der i denne bredde vil virke støjafskærmende. Derudover vurderes det ud fra støjberegninger og afstandsloven, at der ikke vil være negativ kumulativ påvirkning de to grusgrave imellem.

7.2.3.5 Begrænsning af periode for knusning

Indledningsvis kan regionen konstatere at støjberegningen viser, at de gældende støjgrænser kan overholdes. Den forventede støjbelastning er tæt på støjgrænsen.

I mellemtiden har Sorø Kommune udvidet byområdet og lokalplan SK60 er placeret umiddelbart sydøst for det ansøgte område, hvor støjbelastningen vurderes at være tæt på grænsen for de vurderede områdetyper, 8, 4 og 5.

Region Sjælland vurderer at det især er knusningsanlæg der giver anledning til støjgener og, at dette i sommerferieperioden hvor mange gerne vil opholde sig i deres haver, vil opleves til større gene end ellers i boligområdet.

Det er af væsentlig betydning for vurderingen, at der er tale om periodevis knusning, hvor det vurderes, at driften kan reguleres og indrettes således, at knusningen foregår uden for sommerferieperioden.

Samlet set vurderer Region Sjælland, at de erhvervsmæssige interesser ved begrænsning af knusning over sommerferieperioden er begrænsede.

7.2.4 Støv

For at mindske risiko for støvdannelse i forbindelse med kørsel internt i graven har regionen fastsat hastighedsbegrænsning på kørsel inden for indvindingsområdet. Denne hastighedsbegrænsning er gældende for både kørende materiel, der anvendes til indvindingen samt eksterne transportører, der kører inden for det tilladte indvindingsareal. Det er indvinders ansvar, at eksterne transportører er bekendte med hastighedsbegrænsningen i grusgraven.

Region Sjælland vurderer samlet, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige til at begrænse oplevede støvgener for de omkringboende.

Der kan eventuelt være risiko for forekomst af støvgener i forbindelse med kørsel på offentlig vej, både fra veje, hjul mm, men også fra de transporterede materialer, såfremt lastbiler ikke dækkes over. Dette forhold reguleres jf. Færdselsloven.

7.2.5 Forebyggelse mod forurening

Vilkår til forebyggelse af forurening har til formål at mindske risiko for forurening af jord og grundvand, blandt andet ved at sikre at eventuelle spild eller uheld begrænses på bedste vis. Således skal det også ved vilkår sikres, at eventuelt spild f.eks. i forbindelse med brud på olie- eller brændstofslinger kan opsamles hurtigst muligt, hvorfor opsamlingsmateriel skal være tilgængeligt.

Samtidig skal det sikres, at der er mindst mulig risiko for påvirkning af f.eks. grundvandssøer eller andre overfladeberørte recipienter ved et eventuelt spild fra både brændstoftanke, tanke med øvrige tilsætningsstoffer samt affald, hvorfor der fastsættes en sikkerhedsafstand fra åbne vandflader m.m. til f.eks. parkering eller placering af tankanlæg.

Det vurderes, at vilkårsfastsættelse i forhold til forebyggelse af forurening sammen med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet vedrørende forebyggelse mod forurening af jord og grundvand, er tilstrækkelige.

7.2.5.1 Oplag der ligger i længere perioder

Ved oplag af overjord igennem længere tid, vil der ske en tiltagende formuldning af de øverste 15-20 cm af oplaget, i takt med at oplaget vokser til og jorden ændrer således karakter til en mere nærings-

rig jordtype. Derfor er der risiko for, at der ved anvendelse af dette i efterbehandlingen tilføres næringsrig muld til arealer, hvor der i efterbehandlingsplanen er beskrevet, at der skal efterbehandles med næringsfattig overjord.

Derfor er der i tilladelsen fastsat vilkår om, at nydannet muld i disse oplag skal frasorteres inden anvendelse i efterbehandlingen eller ved indskiftning.

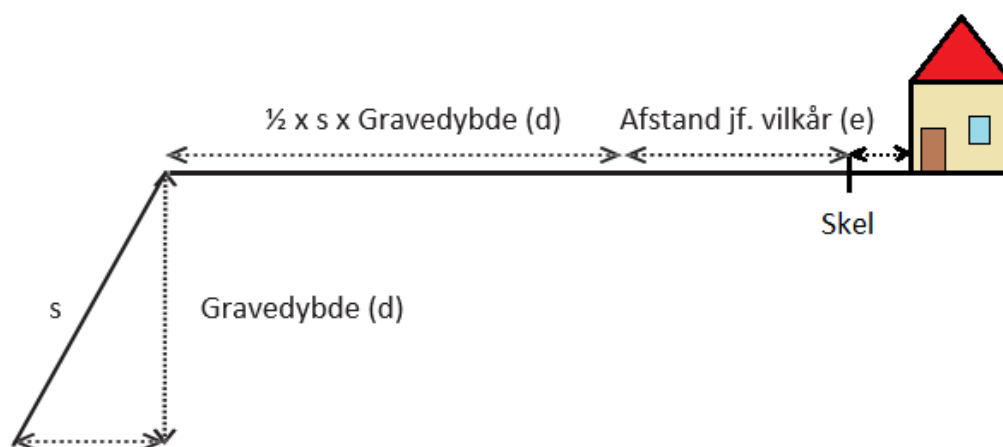
7.2.6 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte graveafstande er bl.a. at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler. De fastsatte grænser for indvindingen består både af en efterbehandlingsgrænse og en gravegrænse, som fastsættes i forhold til grænserne for det samlede indvindingsareal, og derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skråninger må være.

Efterbehandlingsgrænsen (e) definerer en slags respektafstand, hvor der må ske efterbehandling til. Udenfor for efterbehandlingsgrænsen må der ikke foretages nogen former for gravning/råstofindvinding/efterbehandling. Gravegrænsen definerer, hvortil der maksimalt må foretages råstofindvinding. Mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen må der ske efterbehandling.

Efterbehandlingsgrænse (e) og maksimale skråningsanlæg (s) ved efterbehandling varierer i forhold til den interesse, der skal beskyttes. Gravegrænsen beregnes på baggrund af efterbehandlingsgrænsen (e), det maksimale skråningsanlæg (s) og gravedybden (d) ud fra formelen herunder:

- G_o : Graveafstand over gvs fastsættes efter formlen: $G_o = e + \frac{1}{2} * s * d$
- G_u : Graveafstand under gvs fastsættes efter formlen: $G_u = e + s * d + \text{lavvandzone}$

Ønskes der indvinding med stejlere hældning end de ovenfor fastsatte skråningsanlæg, skal graveafstanden fra skel øges, jf. ovenstående formel for gravning over grundvandsspejlet.

De aktuelle gravegrænser varierer med forholdene under gravningen. Terræn og gravedybde er derfor afgørende for graveafstanden. Det er indvinders ansvar at sikre sig, at graveafstande overholdes, ud fra gravedybde. Forholdet kontrolleres ved tilsyn.

7.3 Vandforsyningsinteresser

Det ansøgte areal anvendes i dag til intensiv landbrug. Ved overgangen til råstofindvindingsområde, fastsættes som udgangspunkt vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider, da

arealet ligger indenfor udpegede områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Vilåret tinglyses, og fastholdes også efter endt indvinding. Der vil således ses et stop af en for nuværende anvendelse af både pesticider samt nitratholdige gødningsstoffer inden for dette areal, hvilket i sig selv vil give anledning til en forbedret sikring af kvaliteten i grundvandet inden for det ansøgte areal og på sigt også de omkringliggende vandforsyninger, både offentlige og private.

Der er fastsat vilkår for opbevaring af tanke, påfyldning, reparationer m.m., hvilket yderligere mindsker risikoen for forurening.

Region Sjælland stiller vilkår om permanent forbud imod gødning og brug af pesticider/sprøjtemidler på indvindingsarealet af hensyn til sikring af grundvandet samt nærliggende recipienter (f.eks. vandløb, søer mv.). Ved råstofindvindingen fjernes det øverste muldrag/overjord og selve råstofferne (sand/grus/kalk/kridt), hvilket øger grundvandets sårbarhed overfor forurening.

Det er samlet vurderet, at der ikke er væsentlig risiko for forurening eller påvirkning af grundvandet ved den tilladte råstofindvinding med de stillede vilkår. At der er tale om område med særlige drikkevandsinteresser, er ikke til hindring for, at der indvindes råstoffer, jf. det ansøgte.

7.4 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

Der er i forbindelse med regionens sagsbehandling indhentet udtalelse fra Museum Vestsjælland. Udtalelse er vedlagt i bilag.

Af hensyn til beskyttelse af geologiske, videnskabelige og undervisningsmæssige interesser er der vilkår om, at regionen kan forlange særligt værdifulde geologiske profiler bevaret i grusgravens periferi, hvis sådanne profiler blotlægges undervejs i indvindingsforløbet.

Der er et registreret beskyttet dige mod matrikel 14a. Da der ikke er meddelt dispensation til fortidsmindebeskyttelseslinjen, frafalder denne del af arealet i det tilladte område.

7.5 Naturbeskyttelse, landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Hensyn vedr. Natura 2000 og bilag IV-arter er beskrevet i kapitel 8 nedenfor.

I forhold til landskabelige værdier har Region Sjælland ud fra tilsyn samt vurdering af området indsat vilkår for blandt andet efterbehandlingen. Indvinding af grus er en irreversibel proces, hvorfor der vil blive en påvirkning af landskabskarakteren. De overordnede vilkår for efterbehandlingen, hvor det præciseres, hvordan efterbehandlingen skal foretages, har til hensigt at mindske den visuelle påvirkning af arealet efter endt indvinding og samtidig tage hensyn til naturmæssige interesser.

7.6 Byudvikling

Umiddelbart sydøst for det graveområdet, har Sorø Kommune i november 2018 godkendt lokalplan SK 60. Derudover er lokalplan SK70 for nuværende i høring.

Lokalplanen med tilhørende kommuneplantillæg er udarbejdet for at skabe det planmæssige grundlag for udviklingen af et nyt boligområde ved Rørstengården vest for Frederiksberg.

Formålet med lokalplanen er at fastlægge områdets anvendelse til boligformål i form af åben-lav- og tæt-lav boligbebyggelse samt etageboliger i maks. to etager.

Området vurderes at have karakter af åben-lav og tæt boligbebyggelse samt etageboliger.

7.7 Øvrige hensyn

7.7.1 Udkørsels- og vejforhold

På baggrund af nabomøde den 31/8 2017, samt senere indgåede bemærkninger fra naboer, har der i Region Sjælland samt Sorø Kommune været drøftet muligheder for alternative udkørselsforhold.

Region Sjælland vurderer, at det ikke er muligt igennem råstoftilladelsen, at fastsætte vilkår for udkørsel gennem 3 mands ejendom. Region Sjælland vedlægger derfor tidligere meddelte udkørselstilladelse fra Sorø Kommune.

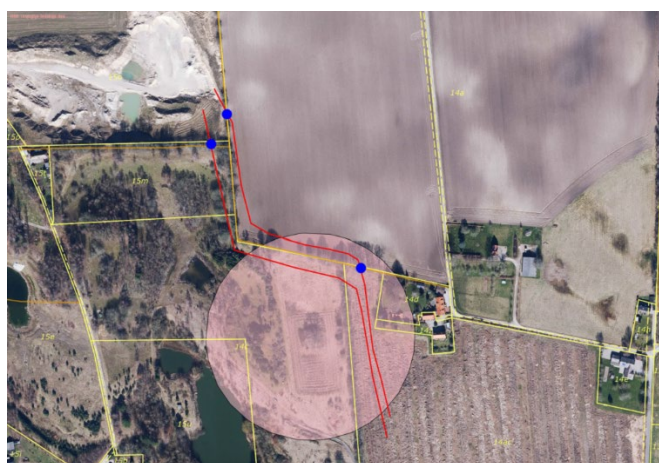
Det bemærkes, at såfremt der på et senere tidspunkt kan etableres aftaler angående overkørsel nord for ejendommen, og videre ud gennem Parnasvej 45, er følgende indgået fra Slots – og Kulturstyrelsen til Sorø Kommune:

Mht. evt. Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til etablering af kørevej med vilkår om reetablering.

SLKS vil foretrække, at en evt. kørevej bliver etableret via den nordligste af de to angivne ruteforslag (de røde linjer på kortet).

SLKS vil ikke klage over etablering af en kørevej indenfor 100 m zonen, hvis følgende betingelser opfyldes:

- 1. Terrænet kræves reetableret efterfølgende.*
- 2. Der stilles vilkår om, at der ved en evt. fundering af kørevejen og i den sammenhæng bortskrælning af øvre jordlag foranstalles overvågning ved det lokale arkæologiske museum, Museum Vestsjælland.*

Mht. evt. Dispensation fra museumsloven til ét eller to gennembrud af diger med vilkår om reetablering.

SLKS vil ikke påklage dispensation til ét eller to digegennembrud, hvis følgende betingelser opfyldes:

- 1. Diget kræves reetableret efterfølgende*

2. Der stilles vilkår om, at der ved en evt. fundering af kørevejen og i den sammenhæng bortskrælning af øvre jordlag under diget foranstaltes overvågning ved det lokale arkæologiske museum, Museum Vestsjælland
3. Øvrige vilkår i forbindelse med digegennembrud bør være
 - a. Gennembruddet reduceres mest muligt i bredden
 - b. Jord og sten fra diget lægges i nærmeste omgivelser og lægges tilbage igen i samme form og med samme opbygning som det tilstødende intakte dige, dog ca. 20 % højere for at tage højde for jordsætning. Hvis det midlertidigt fjerede jordfyld ikke er tilstrækkeligt til at gennemføre retableringen skal der findes tilsvarende jordfyld.

7.8 Sikkerhedsstillelse

Region Sjælland har vurderet sikkerhedsstillelsen ud fra perspektivet, at der er tale om indvinding over grundvandsspejl inden for en råstofgrav der forholdsvis kvadratisk. Efterbehandlingen sker til naturformål, og der skal således ikke færdiggøres større anlægsprojekter.

8 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

8.1 Natura 2000

Nærmeste habitatområde ligger ca. 1,4 km mod nordøst (Natura 2000 område nr. 160, Nordlige del af Sønderskov).

Regionen vurderer, at det ansøgte ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-område nr. 160, Nordlige del af Sønderskov væsentligt⁶ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Skoven er udpeget som Natura 2000-område, fordi den er levested for den sjældne bille eremit, som lever i gamle, delvist hule træer med solbeskinnede trækroner og stammer. De overordnede mål for Natura 2000-område nr. 160 Nordlig del af Sorø Sønderskov er, at den sjældne bille, eremit, prioriteres højt i området, og sikres gunstig bevaringsstatus gennem bevaring og genopretning af dens levesteder, og sikring af gode spredningsmuligheder. Artens robusthed overfor forandringer sikres ved tilstrækkelig store bestande.

Sorø Kommune har udarbejdet handleplan for sikring af området:

Sorø Kommune	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
	<i>Etablering af græsningsfaciliteter: fangfolde, låger og oplysningsskilte på Flommen inkl. skovgræsningsareal.</i>	-	3 fangfolde, 2 låger og 2 oplysningsskilte. <i>55% finansieret via Natur og Miljøprojekter fra landdistriksmidlerne.</i>
	<i>Gennemgang af træer hhv. i alléen langs Skælskørvej og langs Sorø Sø inden fældning.</i>	<i>Ca. 800 meter allé</i>	<i>Ca. 3 km. søbred</i>
	<i>Fældede allé-træer lægges ind i habitatområdet.</i>	<i>Ca. 25</i>	-
	<i>Træer beskæres som "Træruiner" i stedet for at fældes.</i>	<i>2 stk.</i>	<i>3 stk.</i>

Region Sjælland har i vurderingen taget udgangspunkt udpegningsgrundlaget for området, artsdata fra den statslige miljøportal samt vurderet det konkrete ansøgte areal i forhold til den ansøgte råstofindvinding og dets mulige påvirkning af nærmeste Natura 2000-område samt bilag IV-arter.

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at ville påvirke Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag grundet afstanden til Natura 2000-området på ca. 1400 meter.

⁶ BEK nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1 og § 7, stk. 3.

8.2 Bilag IV

Regionen har foretaget screening for bilag IV arter. Der er ikke kendskab til tilstedeværelsen af bilag IV arter inden for det ansøgte område. Arealet har indtil til ca. 1996 fungeret som agerjord, hvorefter arealet i etaper mellem 1996 og 2001 er tilplantet med nåletræer og fungeret som plantageskov. Nåletræerne er fældet i 2016.

8.2.1 Hasselmus

Hasselmus er fundet både mod øst ved Flaskehulen og nordvest ved Feldskovvej. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, som byder på en mangfoldig underkov rig på frugt, frø og bærbærende træer, buske, urter og klatrende vækster, samt tætte, tornede planter. Hasselmus kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og har kun en lille spredningsevne, da den kun bevæger sig få hundrede meter. Hasselmus kan komme ned til jorden og bevæge sig over kortere afstande mellem tæt liggende skovområder, hegn og lignende.

Region Sjælland har indhentet udtalelse fra rådgiver med specialister i hasselmus. Det er ikke undersøgt hvor langt hasselmus bevæger sig over åbne arealer, men det fremgår af rådgiverrapport, at hasselmus kun sjældent bevæger sig over mere end 25-30 meter over åbne arealer, hvorfor mindre vej samt huller i bevoksningen i levende hegn ikke vil være en barriere for spredningen af arten. Derimod kan det antages at større veje, dyrkede marker, juletræsplantager m.m. vil udgøre en barriere for spredningen af hasselmus.

I forbindelse med revurdering af råstofindvindingens betydning for hasselmus er området blev besigtiget d. 30. august 2020.

Formålet med besigtigelsen var at afklare, om det ansøgte råstofindvindingsareal udgør en spredningskorridor for hasselmus mellem de to hasselmusområder, og om der er en anden spredningskorridor, som har gunstigere betingelse for spredningen af hasselmus mellem de to områder.

Af rapporten fremgår det, at der findes levende hegn langs det ansøgte areal, som sammen med kanten af de tilstødende haver udgør en egnet spredningskorridor mellem de to levesteder/områder med hasselmus. Der er dog en kort strækning med indkørsel uden sammenhængende beplantning, men det vurderes at denne strækning ikke udgør en barriere for spredningen af hasselmus.

Desuden vurderes det, at der ikke er andre spredningskorridorer mellem de to områder med hasselmus, grundet barrierer i form af større veje, jernbane, beplantninger med rødgran, stor afstand, samt manglende overvintringsmuligheder og større skovområder uden optimale betingelser for hasselmus.

Det vurderes derfor, at det er særdeles vigtig at bevare og sikre de levende hegn omkring det ansøgte areal, for at sikre den økologiske funktionalitet for hasselmus.

Da hasselmus er særligt afhængig af tæt og tornede krat samt frugt, frø og bærbærende træer, buske og urter, er det vigtig, at de levende hegn forbliver urørt, således at der ikke fjernes krat og de urter, der vokser i kanten af det levende hegn. Det levende hegn skal forblive uforstyrret.

For at sikre at hasselmus fortsat kan sprede sig langs det levende hegn på trods af råstofindvindingen vurderes der behov for at træffe afhjælpende foranstaltninger i form at supplere det levende hegn mod nord med plantning af 3 ekstra planterækker af hjemmehørende, frugt- og bærbærende træer og buske i mod råstofindvindingen.

Derudover vurderes det, at der skal holdes en respektafstand på mindst 10 meter mellem kanten af det levende hegn, inkl. de nye plantede rækker og ind til efterbehandlingslinjen.

Samtidig skal det sikres, at det levende hegn får lys nok, således at underbevoksningen bevares, og for at sikre imod direkte forstyrrelse, hvorfor der skal holdes mindst 5 meter afstand for oplægning af jord og etablering af støjvolde til kanten af de levende hegn inkl. de nye planterækker.

Region Sjælland vurderer, at der med de fastsatte vilkår til bevarelsen af spredningsevnen for hasselmus, kan gives tilladelse til råstofindvinding på det ansøgte areal.

9 Miljøvurdering (VVM)

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁷. Ansøger har udfyldt et screeningskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse, jf. bilag.

10 Partshørings svar

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.2.2.

Hørings svar er også vedlagt i bilag. Regionen har i denne forbindelse vurderet både partsbemærkning til MKV screening og bemærkninger til forslag til tilladelse.

Der er indgået svar fra indvinders rådgiver, Sorø Kommune, Smedevej 66, Smedevej 57, Gl. Smedevej 9, Sl. Smedevej 7 og Gl. Smedevej 4A i Sorø.

Forventninger om overtrædelser af vilkår

Vurdering og afgørelse om screening efter miljøvurderingsloven sker på baggrund af ansøgningsmateriale og ikke om, hvorvidt det kan formodes, om de vilkår og rammer, der fastsættes i en eventuel indvindingstilladelse, kan forventes at blive overholdt.

Region Sjælland fører løbende tilsyn med regionens råstofgrave, hvor eventuelle overskridelser af vilkår vil blive håndhævet i overensstemmelse med råstofloven og regionens administrationsgrundlag.

Trafik

Det vurderes, at der med en indvindingsmængde på 100.000 m³ pr år, svarende til ca 150.000 ton pr år, og ca. 250-300 kørselsdage om året, vil være en øget lastbiltrafik på 15-20 lastbiler om dagen i forhold til nuværende trafik.

Sorø Kommune har i overkørselstilladelse fastsat vilkår om, at udkørsel fra grusgraven kun må ske via Smedevej til Parnasvej. Dette betyder, at der således er venstresving forbudt ved udkørsel til Smedevej. Samtidig er der fastsat vilkår om udsigtsforhold.

Det kan desuden oplyses, at der siden partshøring af screeningen den 7. september 2021 er besluttet i Teknik & Miljøudvalget i Sorø Kommune, at vejstrækningen Smedevej mellem Parnasvej og Gl. Smedevej skal anlægges til en 2 minus 1-vej, hvor de brede kantbaner fungerer både som vigeareal, når modkørende biler skal passere hinanden og som færdselsareal for bløde trafikanter. Dermed bliver der ekstra plads til cyklister, så det bliver mere trygt at færdes på Smedevej, der er en skolevej. I samme ombæring sænkes hastigheden på hele Smedevej til 50 km/t.

Trafikforhold på offentlig vej kan ikke reguleres af råstoffilladelsen, og behandles ikke yderligere.

⁷ LBK nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Støj

Af kapitel 7 fremgår regionens vurderinger i forbindelse med fastsættelse af støjvilkår, også i relation til det nyligt udlagte boligområde sydøst for graveområdet.

Regionen har især lagt vægt på, at Sorø Kommune i deres lokalplanlægning SK60 har taget højde for den støjpåvirkning, der ville komme fra grusgraven på Smedevej 54.

I forhold til de matrikler der er nævnt i lokalplan SK70 har Region Sjælland fastsat i vilkår, at der skal overholdes en støjgrænse på 45 dB(A) i dagtimerne, svarende til åben og lav bebyggelse i boligområder. Støjberegningerne viser, at denne grænse kan overholdes.

Region Sjælland har foretaget en vurdering af de støjvilkår, der fastsættes for boligområdet, hvor der for de arealer hvor der ikke skal bygges er fastsat en lempet støjgrænse i forhold til Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser med udgangspunkt i kommunens godkendte lokalplan samt hensynet til virksomheden og den nødvendige indvinding af råstoffer fra graveområdet. Sorø Kommune har selv i deres lokalplanlægning og vurdering af afstand til bebyggelse fra vej accepteret, at støjgrænserne her svarer til støjgrænserne for vej på 58 dB, hvilket taler for at Sorø Kommune her har lokalplanlagt med den forudsætning, at de grønne arealer inden for det lokalplanlagte areal kan tolerere en højere støjbelastning end for de matrikler, hvor der kan bebygges.

Samtidig er der fastsat ekstra vilkår for højere støjvold ud mod hjørnet af Smedevej/Gl Smedevej, under hensyntagen til afstand til vej pga udkørsels- og oversigtsforhold, samt yderligere støjbeskyttelse tæt på den største støjkilde, nemlig sorterings- og knuseanlæg.

Virksomheden har en forpligtelse til at overholde de i tilladelsen fastsatte støjvilkår. Med de allerede udførte støjberegninger både af ansøger samt af Sorø Kommune selv i forbindelse med deres vurdering af lokalplan SK60 og forslag til lokalplan SK70, sammen med de skærpede støjbegrænsende tiltag, anser Region Sjælland det ikke proportionelt, at anmode om yderligere støjberegninger.

Driftstider

Region Sjælland har skærpet vilkår for knusning inden for skolernes sommerferie. Det vurderes ikke proportionelt at skærpe vilkåret yderligere. Derudover må der generelt ikke knuses om lørdagen.

Der må ikke indvindes råstoffer før klokken 7.00 på hverdage, men kun udlevering og læsning. Beregningerne viser, at virksomheden med de støjbegrænsende tiltag, kan overholde de fastsatte vilkår.

Regionen vurderer, at det ikke er proportionelt at skærpe virksomhedens driftsvilkår yderligere ud fra hensynet til virksomhedens drift, samt optimal udnyttelse af råstofferne.

Hasselmus og levende hegn

De fremsendte partsbemærkninger har ledt til en skærpelse af vilkår omkring afstand mellem de levende hegn og støjvoldene, hvor det nu er tydeliggjort, at såfremt der ikke er tilstrækkelig lysindfald til de levende hegn, der skal fungere som spredningskorridor for hasselmusen, skal afstanden til støjvolden øges eller støjvoldens udformning ændres.

Tilkørsel af råstoffer

Tilkørsel af råstoffer til råstofgrave kan i nogle situationer frygtes at forlænge en indvinding samt give øgede gener ved et større antal transporter til og fra arealet.

Indvinder ønsker selv dette vilkår fjernet, hvilket vurderes til at til gavn for naboer ved de færre gener, der er ved transporter og oparbejdning.

Dette betyder derfor, at der ikke må tilføres råstoffer til oparbejdning og lignende til råstofgraven, hvilket er tilrettet i vilkår.

11 Regions Sjællands samlede vurdering

De indkomne partshørings svar har ikke givet anledning til væsentlige ændringer i vilkår eller tilladelse i øvrigt i forhold til det forslag, der er sendt i partshøring.

Region Sjælland vurderer, at der på baggrund af den fremsendte ansøgning, miljøkonsekvensscreening, de angivne forudsætninger for indvindingen i ansøgningsmaterialet, kan meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer på de vilkår beskrevet i denne tilladelse.

12 Generelle bestemmelser

12.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoffortilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstoffortilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

12.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁸ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland.

12.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet kan også ske ved brug af drone. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁸ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer

12.4 Arkæologi under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁹.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

Uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til museet.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

12.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

12.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven¹⁰.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52 – se dog vilkår i afsnit 3.1.2.10.

12.7 Affald

Olieaffald skal op- og indsamles med henblik på regenerering. Denne forpligtelse skal opfyldes ved at indgå aftaler med virksomheder, der indsamler olieaffald med henblik på regenerering til baseolie¹¹.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

⁹ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

¹⁰ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

¹¹ BEK. nr. 224 af 8. marts 2019 om affald, §57.

12.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹² og ADR reglerne¹³.

12.9 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

12.10 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

12.11 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

12.12 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Sorø kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

12.13 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

12.14 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹⁴.

¹² BEK nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹³ BEK nr. 828 af 10. juni 2017 om vejtransport af farligt gods.

¹⁴ BEK nr. 1473 af 17. december 2019 om registrering af ledningsejere mv.

12.15 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹⁵ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

12.16 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

12.17 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

12.18 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

12.19 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

12.20 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

¹⁵ LBK nr. 845 af 21. august 2019 om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

13 Offentliggørelse og klagevejledning

13.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser fra Region Sjælland vil blive offentliggjort den 13.09.2021 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

13.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

13.2.1 Råstoffor tilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen

Regions afgørelse om tilladelse til råstofindvinding og evt. vurderinger efter habitatbekendtgørelsen¹⁶ om internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede dyre- og plantearter kan påklages efter bestemmelserne i råstofloven, lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1-17.

¹⁶ BEK nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Ved rettidig klage efter denne råstoflovens § 13, stk. 1 må tilladelsen ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. råstoflovens § 16, stk. 7. Hvis der kommer en klage, må tilladelsen ikke udnyttes, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i klagesagen eller har truffet afgørelse om, at tilladelsen kan udnyttes på trods af klagen, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1, og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

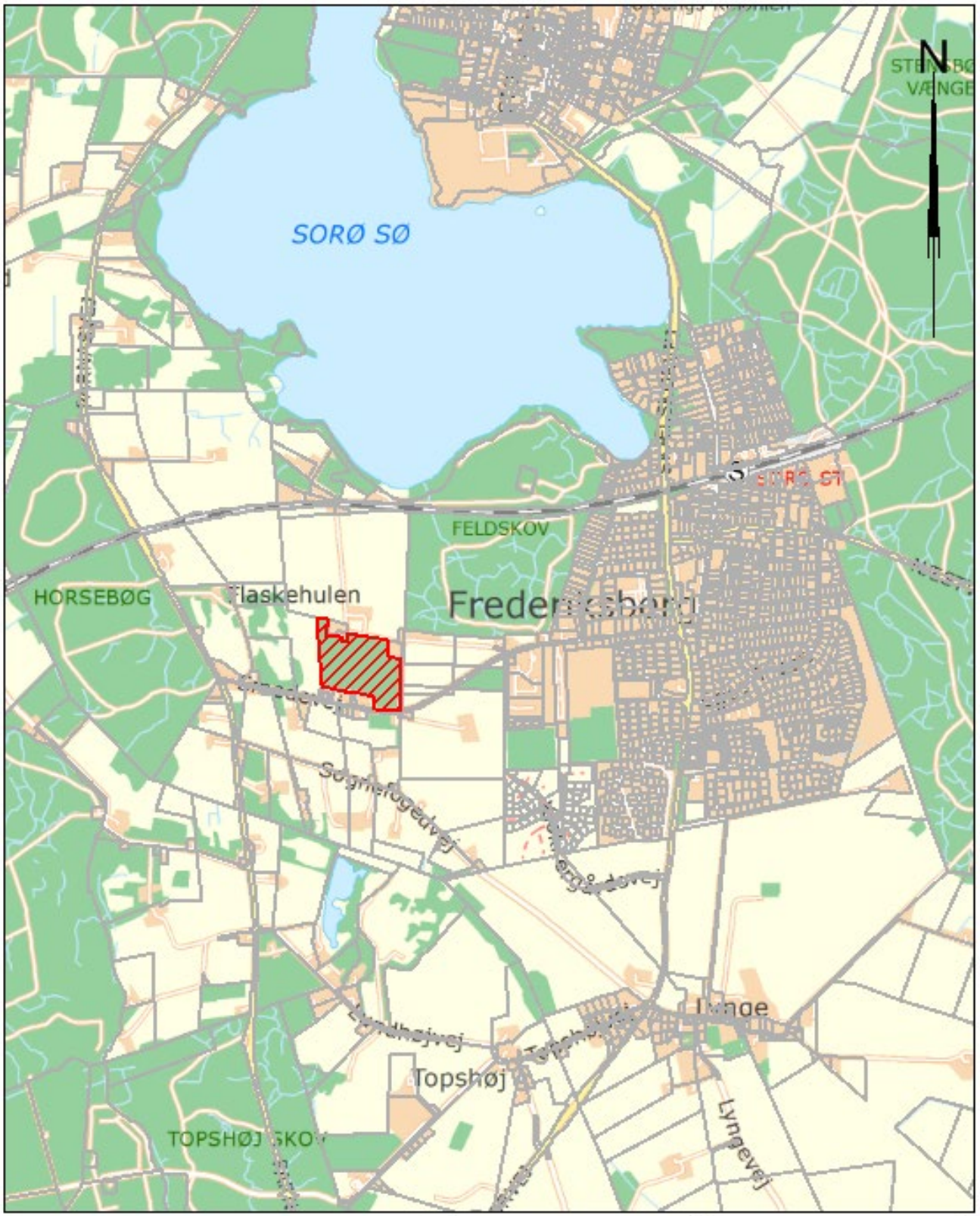
13.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Sorø Kommune
- Sorø Forsyning
- Naturstyrelsen (driftsenhed), nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorøkommune, soroe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland (Holbæk, Kalundborg, Odsherred, Ringsted, Slagelse, Sorø), plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland (Slagelse, Sorø, Næstved): sydvest@friluftsradet.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.2.2

Bilag 1

Bilag 2

Region Sjælland
Regional Udvikling
Miljø & Ressourcer

DATO 27/1 2016
SAG NR. B24847
REF. KMH/JKP

Grave- og efterbehandlingsplan (UDKAST)
Smedevej 54, 4180 Sorø, matr. nr. 14ac, Lyngby, Lyngby

Anlægs- og opstartsfasen:

Anlægsfase

Før indvindingen kan påbegyndes, skal arealerne afrømmes for muld og overjord, som ikke er anvendelig i produktionen. Arbejdet forventes at tage ca. 50 arbejdsdage. Muldlaget i området har en mægtighed på ca. 0,5 m, mens forekomsten af overjord er ca. 1 m. Der skønnes således at være ca. 100.000 m³ ikke-anvendelige materialer på det ansøgte 6,8 ha store areal til etablering af jord-/støvjorde. Støvjordene etableres i en højde på ca. 4-5 m inden for matrikelskel til mindskning af støj- samt støvgener. Afrømningen udføres med dozer/dumper og vil blive påbegyndt i den sydøstlige del af graveområdet, hvorefter arbejdet fortsættes mod nord/nordvest.

Opstartsfasen

Når indvindingen af råstoffer påbegyndes, vil der til en start udelukkende blive gravet materialer til direkte bortkørsel – således uden oparbejdning i råstofgraven. Denne type drift i opstartsfasen udføres for hurtigt at skabe plads i graven til fuld drift.

Drift:

Indvindingen vil foregå i én etape, hvor der indvindes over det sekundære grundvandsspejl (GVS). Indvindingen påbegyndes fra sydøst mod vest.

Det forventes, at der vil blive foretaget en prøvegravning under det sekundære grundvandsspejl ift. at undersøge forekomsternes kvalitet herunder. Indvindingen over GVS vil foregå med hhv. frontlæsser og gravemaskine.

Det gravede materiale oplægges i midlertidige stakke på området og tilkøres et sorteringsanlæg, når der er samlet tilstrækkeligt materiale. De færdigsorterede materialer placeres lokalt omkring sorteringsanlægget og på materialepladsen i de dertil indrettede båse til videresalg. Større sten knuses på knuseanlægget efter behov. Materialerne bortkøres råstofgraven på lastbiler.

Placeringen af maskiner og anlæg fremgår af kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

Maskinel

Der vil i grusgraven være:

Anlægsfase

- 1 stk. dozere (CAT D6T)
- 2 stk. dumpere (Volvo A25D)

Driftsfase

- 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
- 2 stk. frontlæssere (Volvo)
- 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
- 1 stk. vådsorteringsanlæg (Terex Finlay 683)
- 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)

Alle maskiner/anlæg vil ikke være i drift samtidigt.

Brændstof og affald

Den stationære tank er typegodkendt og placeret i en aflåst miljøcontainer på materialepladsen ved mandskabspavillonen. Placeringen er angivet på kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

De miljøgodkendte, mobile tanke følger hver deres maskine og flyttes ud i graven, hvor der aktivt indvindes. Ved endt arbejdsdag flyttes tanken med maskinen tilbage til materialepladsen.

Tankning

Tankning fra den stationære tank foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol på materialepladsen. Tankning fra de mobile tanke foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol i graven.

Håndtering af spildhændelse

Såfremt der skulle forekomme en spildhændelse sørges der for øjeblikkeligt at opsuge evt. fri fase, hvorefter der afgraves til forureningen vurderes oprenset. Herefter udtages der de nødvendige afgrænsende jordprøver til dokumentation for oprensningen i sin helhed. Den olieforurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

Oplag af oliespildrester

Oliespildrester opbevares i godkendt og aflåst miljøcontainer placeret på materialepladsen ved mandskabskuret. Placeringen er angivet på kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

Håndtering af affald

Affald fra driften af grusgraven vil blive opbevaret midlertidigt i en container, der opstilles på materialepladsen og bortkøres til godkendt modtager, når den er fyldt.

Miljøforhold

Grundvandsforhold

Regional Geologi

Sorø Regionale Graveområde ligger i en nord/sydgående smeltevandsdal, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid ved store mængder strømmende smeltevand både under og foran isranden. Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, der er ført med de stærke smeltevandsstrømme, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på 40 – 70 m. Disse er underlejret af Kerteminde Mergel og derunder paleocæn grønsandskalk. De kvartære aflejringer i området er domineret af store forekomster af glaciale smeltevandssand og -grus samt glaciale aflejringer af moræneler.

Graveområdet er beliggende i terrænkote ca. +50 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet.

Sorø Sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210. 624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43 – 63 m u.t.

Hydrogeologiske forhold

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervaller mellem 25 – 70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin/1/.

Rovandspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasiner, hhv. primært og sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m og i Sorø Sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

På baggrund af det foreliggende vurderes det således, at der ved gravning i terrænnære smeltevandsaflejringer i området vil påtræffes et sekundært grundvand i ca. kote +40 m således svarende til ca. 10 m u.t. Det vurderes ligeledes, at den § 3 beskyttede sø forsynes med vand fra det sekundære grundvandsmagasin. Grundvandsstrømning i det sekundære grundvand vurderes at være nordlig imod Sorø Sø.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

Fortidsmindebeskyttelseslinje

Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje rundt om et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Der søges således dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §18 til at indvinde inden for 100 m beskyttelseslinjen.

Beskyttelseslinjen skal bl.a. sikre ud- og indsyn til fortidsmindet i terrænet. Disse forhold til rundhøjen vurderes ikke at blive hindret ved gennemførelsen af nærværende projekt.

Skovbyggelinje

Størstedelen af projektområdet er omfattet af skovbyggelinjen til Feldskov. Jf. Naturbeskyttelseslovens § 17 må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skoven. Således skal det frie udsyn til skoven sikres og skovbrynene bevares som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet.

Nærværende projekt vurderes ikke at hindre det frie udsyn til Feldskov såvel, som det ikke berører skovbrynet.

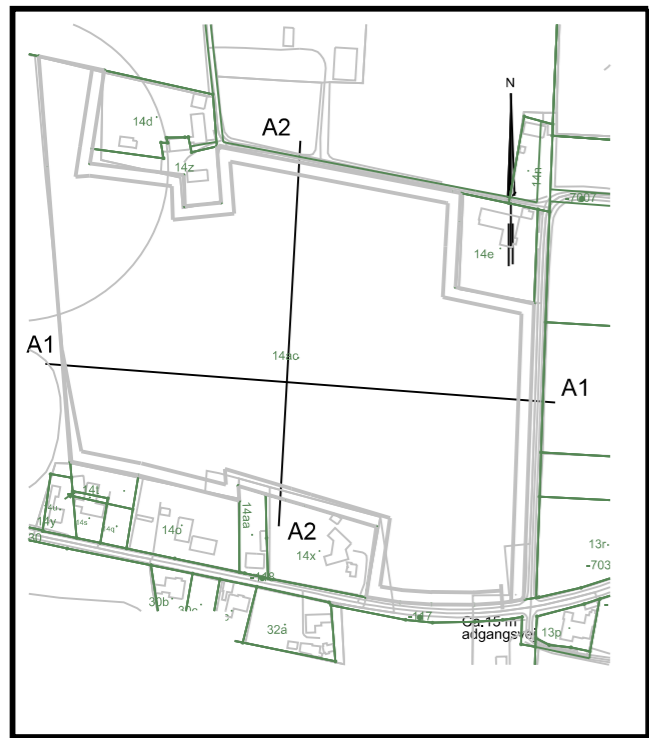
Efterbehandling

Det planlægges at efterbehandle området til naturområde. Se vedhæftede princip-/snittegninger for udformningen af det efterbehandlede område, bilag 1.

Planlagte tidshorisonter for indvinding og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt muligheden for afsætning. Såfremt der forekommer væsentlige ændringer undervejs kan grave-/efterbehandlingsplanen revideres.

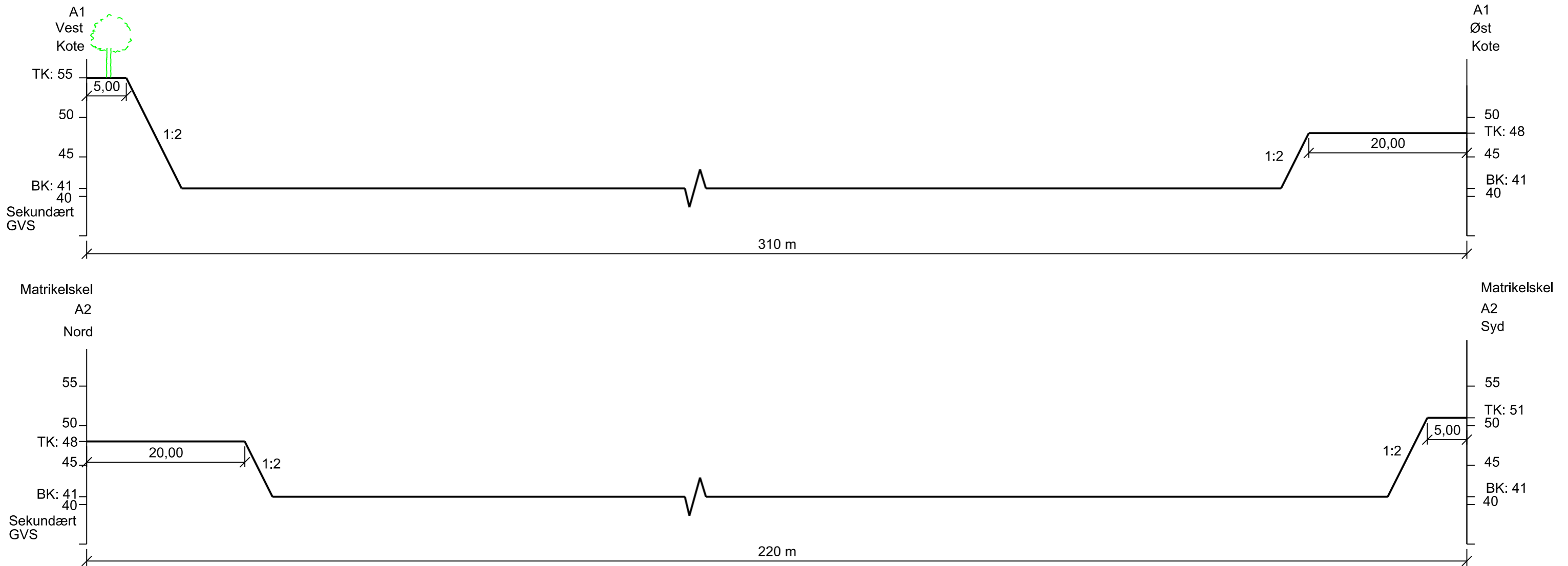
Referencer:

- /1/ Kortlægning af grundvandsbeskyttelsen i Sorø-Stenlilleområdet, Trin 1, Miljøcenter Nykøbing F, 2008.
- /2/ Miljøprojekt nr. 526. Følgenvirkninger af råstofgravning under grundvandspejlet, Miljøstyrelsen, 2000.

Oversigtskort

Smedevej 54, Sorø	SAG NR. B24847	BILAG 1
Snit A1-A1 og A2-A2	DATO: 06.01.2016	SAGSBEH: KMH/AJ

Den 28. august 2017

Region Sjælland
Regional Udvikling - Råstoffer
Alleen 15
4180 Sorø

Grave- og efterbehandlingsplan **TSG Smedevej, 4180 Sorø, matr.nr. 14ac, Lyngø By, Lyngø.**

Anlægs- og gravefase:

Anlægsfase

Før indvindingen kan påbegyndes, skal arealerne afrømmes for muld og overjord, som ikke er anvendelige i produktionen. Arbejdet forventes at tage ca. 50 arbejdsdage. Muldlaget i området har en mægtighed på ca. 0,5 m, mens forekomsten af overjord er ca. 1 m. Der skønnes således at være ca. 100.000 m³ ikke-anvendelige materialer i form af muld-/overjord på det ansøgte 6,8 ha store areal til etablering af jord-/støvjolde. Støvjoldene etableres i en højde på ca. 5 m inden for matrikelskel til mindskning af støj- samt støvgener. Afrømningen udføres med dozer/dumper og vil blive påbegyndt i den sydøstlige del af graveområdet, hvorefter arbejdet fortsættes mod nord/nordvest.

Opstartsfasen

Når indvindingen af råstoffer påbegyndes, vil der til en start udelukkende blive gravet materialer til direkte bortkørsel – således uden oparbejdning i råstofgraven. Denne type drift i opstartsfasen udføres for hurtigt at skabe plads i graven til fuld drift.

Drift:

Indvindingen foregår over det sekundære grundvandsspejl (GVS). Indvindingen vil påbegyndes fra sydøst mod vest.

Det forventes, at der vil blive foretaget prøvegravning under det sekundære grundvandsspejl ift. at undersøge forekomsternes kvalitet herunder med henblik på en eventuel senere ansøgning om indvinding af råstoffer under grundvandsspejl. Indvindingen over GVS vil foregå med hhv. frontlæsser og gravemaskine.

Det gravede materiale oplægges i midlertidige stakke på området og tilkøres et sorteringsanlæg, når der er samlet tilstrækkeligt materiale. Det færdigsorterede materiale placeres lokalt omkring sorteringsanlægget og på materialepladsen. Større sten knuses på knuseanlægget efter behov. Materialerne bortkøres råstofgraven på lastbiler.

Placeringen af anlæg fremgår af kortbilag 1.

Maskinel

Der vil i grusgraven være:

Anlægsfase

- 1 stk. dozer (CAT D6T)
- 2 stk. dumpere (Volvo A25D)

Driftsfase

- 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
- 2 stk. frontlæssere (Volvo)
- 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
- 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)

Alle maskiner vil ikke være i drift samtidigt.

Støj

Der er i juli 2016 udarbejdet en støjrapport af MOE A/S. Den viser, at de vejledende støjkrav kan overholdes under fuld drift ved den i rapporten beskrevne indretning. Støjrapporten er vedlagt som bilag 2.

Brændstof og affald

Det kørende maskinel tankes og parkeres uden for gravens åbningstid på Parnasvej 45. Det stationære maskinel/anlæg tankes på arealet på Smedevej 54 fra en mobil miljøgodkendt tank med pumpe, slange og automatpistol. Den miljøgodkendte tank placeres på et ikke udgravet areal uden for gravens åbningstid.

Håndtering af spildhændelse

Såfremt der skulle forekomme en spildhændelse, sørges der øjeblikkeligt for at evt. fri fase opsuges, hvorefter der afgraves til forureningen vurderes oprenset. Herefter udtages de nødvendige afgrænsende jordprøver til dokumentation for oprensningen i sin helhed. Den olieforurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Der vil ved den mobile tank hænge en procedure for håndteringen af en spildhændelse.

Oplag af oliespildrester og affald

Oliespildrester og affald håndteres på Parnasvej 45, hvor det opbevares i aflåste containere. Olien afhentes ifm. service og affald køres til godkendte modtagere.

Miljøforhold

Grundvandsforhold

Regional Geologi

Sorø Regionale Graveområde ligger i en nord/sydgående smeltevandsdal, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid ved store mængder strømmende smeltvand både under og foran isranden. Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, der er ført med de stærke smeltevandsstrømme, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på 40-70 m. Disse er underlejret af Kerteminde Mergel og derunder paleocæn grønsandskalk. De kvartære aflejringer i området er domineret af store forekomster af glacial smeltvandssand og -grus samt glaciale aflejringer af moræneler.

Graveområdet er beliggende i en gennemsnitlig terrænkote på ca. +50 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet.

Sorø sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210.624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43-63 m u.t.

Hydrogeologiske forhold

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervallet mellem 25-70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin /1/.

Rovandsspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m, og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasiner, hhv. et primært og et sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m, og i Sorø sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

På baggrund af det foreliggende vurderes det således, at der ved gravning i terrænnære smeltevandsaflejringer i området vil påtræffes et sekundært grundvandsspejl i ca. kote +40 m således svarende til gennemsnitligt ca. 10 m u.t. Det vurderes ligeledes, at den §3-beskyttede sø forsynes med vand fra det sekundære grundvandsmagasin. Grundvandsstrømning i det sekundære grundvand vurderes at være i nordlig retning mod Sorø sø.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

Fortidsmindebeskyttelseslinje

Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje omkring et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens (NBL) §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Der er søgt og opnået dispensation fra NBL §18 til at indvinde inden for beskyttelseslinjen fra Sorø Kommune. Afgørelsen er blevet påklaget af Slots- og Kulturstyrelsen og afventer afgørelse.

Efterbehandling

Generelt planlægges det at efterbehandle området til naturområde. Sorø Kommune ved Kim Hansen (Natur og Miljø) er blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af planen ift. generelle retningslinjer og hensyntagen til flora og fauna. Forholdene er forsøgt indarbejdet i nærværende efterbehandlingsplan af området beskrevet nedenfor og skitseret på vedlagte bilag 3.

Da tidligere råstofgrave er ideelle arealer til udbredelse af næringsfattige naturtyper, vil det forsøges i videst muligt omfang at undgå genudlægningen af muld. Særligt de sydvendte skråninger vil blive friholdt for

genudlægning af muld således, at flora og fauna i tilknytning hertil får gunstige vilkår. Der vil kunne efterlades en sydvendt skråning med anlæg 1:1 til 1:2 på en min. 20-25 m strækning i den vestlige del af gravearealet til fordel for faunaen særligt knyttet til stejle, solrige skråninger. Periferiskråninger vil her udover blive etableret med anlæg 1:2-1:4 således, at der etableres en varieret afslutning af tidligere graveskel. Der kan dog ved konstatering af stabile gravefronter, efterlades stejlere hældninger på udvalgte skråninger til bevaring af eventuelle særlige geologiske profiler. I selve det tidligere graveområde kan der efterlades forskellige høje, hvor der påtræffes materialer, der ikke er anvendelige i produktionen (f.eks. ler). Som udgangspunkt er det tiltænkt at lade naturlig succession forekomme på de tidligere gravearealer og således give plads til, at lokale arter kan etablere sig.

Ifm. prøvegravningerne af materialer under grundvand efterlades lavvandede småsøer til fordel for bl.a. padder. Det påpeges, at der i første omgang kun er søgt indvindingstilladelse over grundvand, men at der i løbet af graveperioden vil blive foretaget prøvegravninger under grundvand med henblik på en eventuel senere ansøgning om indvinding af råstoffer herunder.

Der er søgt om dispensation fra Jordforureningslovens §52 til at tilføre ren jord ifm. efterbehandlingen af arealet, da grundejer har visioner om at udstykke grunde langs Smedevej samt Gl. Smedevej efter endt indvinding, såfremt tilladelse hertil kan opnås. Der er således udarbejdet to scenarier for efterbehandlingen alt efter om dispensationen opnås:

Ved opnåelse af §52-dispensation

Såfremt der opnås dispensation efter Jordforureningslovens §52, tilføres der ca. 120.000 m³ ren intakt jord til arealet, som indbygges i skråningerne mod det østlige og nordlige skel således, at de tidligere terrænkoter reetableres i en bredde/længde på ca. 50 m. Her genudlægges det oprindelige muldlag i terræn. Jordtilførslen sker med henblik på, at det i fremtiden skal være muligt at anvende arealerne til boligbyggeri, såfremt Sorø Kommune på sigt tillader huludfyldning. Projektet med jordtilførslen er nærmere beskrevet i §52-ansøgningen af 30/1 2016 vedlagt som bilag 4.

Ved afslag på §52-dispensation

Opnås der ikke dispensation efter Jordforureningslovens §52 efterbehandles periferiskråningerne efter samme principper som ovenfor beskrevet blot med en mindre terrænflade ved det nordlige og østlige matrikelskel.

Der efterbehandles løbende, og det tilstræbes, at der maksimalt er indvinding på ca. 4,5 ha ad gangen.

Planlagte tidshorisonter for indvindingen og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt mulighed for afsætning. Såfremt der skulle forekomme væsentlige ændringer undervejs, kan efterbehandlingsplanen revideres.

Med venlig hilsen
TSG ApS

Christian Bødker-Petersen

/1/ Kortlægning af grundvandsbeskyttelsen i Sorø-Stenlilleområdet, Trin 1, Miljøcenter Nykøbing F, 2008.

Vedlagt:

Bilag 1: Graveplan

Bilag 2: Støjrapport, MOE A/S (2016)

Bilag 3: Efterbehandlingsplaner

Bilag 4: Ansøgning efter Jordforureningslovens §52

Legende:

----- Graveareal

Kortbilag 1

TSG Smedevej

Graveplan
30. januar 2017

Bilag 3

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 1225 af 25. oktober 2018

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Ansøgning om tilladelse til råstofindvinding
Projektets placering og arealbehov i ha	Smedevej 54, 4180 Sorø, 6 ha
Oversigtskort	
Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Sand, grus, sten, 100.000 m3 årligt
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Ingen, vand til vanding indkøres udefra
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	

Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen				
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	x			
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)	x			Der er en råstofgrav nordvest for arealet, fra samme indvinder. Der er udarbejdet en støjberegning for det ansøgte areal
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			x	
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	
Vil anlægget give anledning til støvgener?	x			Der kan være risiko for støvgener, hvorfor der fastsættes vilkår for vanding
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	
Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Der vurderes ikke at være større risiko for uheld, end ved almindelig landbrugsdrift. Samtidig fastsættes vilkår for drift og opbevaring
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			x	

Projektets placering

Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	x			Råstofgrav fra landbrug
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			x	
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			x	
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	
Forudsætter projektet rydning af skov?			x	
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	

Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			x	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?		x		Der er udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering med henblik på undersøgelse af hasselmusen
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			x	
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal				
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen				
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			x	
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			x	
Er påvirkningen af miljøet varig?	x			Råstofindvinding er en irreversibel proces
Er påvirkningen af miljøet hyppig?			x	

Er påvirkningen af miljøet reversibel?			x	
Er der andre kumulative forhold?			x	
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			Der kan fastsættes vilkår for etablering og drift, der mindsker risikoen for påvirkningerne.

Konklusion

	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	

Dato: 16/8 2021

Sagsbehandler: radj

Bilag 4

Bilag IV-screening ifm. tilladelse til indvinding af råstoffer	
Navn på graveområde	Smedevej 54, 4180 Sorø
Dato for screening	18-04-2017
Screenet af	asbk

Bilag IV-arter

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Pattedyr			
Bredøret Flagermus (<i>Barbastella barbastellus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Bechsteins flagermus (<i>Myotis bechsteinii</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Brandts flagermus (<i>Myotis brandtii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Vandflagermus (<i>Myotis daubentonii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Skægflagermus (<i>Myotis mystacinus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Frynseflagermus (<i>Myotis nattereri</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Brunflagermus (<i>Nyctalus noctula</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Langøret flagermus (<i>Plecotus auritus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Sydflagermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer			
Skimmelflagermus (<i>Vespertilio murinus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Troldflagermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Pipistrellflagermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Dværgflagermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Hasselmus (<i>Muscardinus avellanarius</i>) Obs: Ved rydning af skovkrat samt ændret anvendelse af udyrkede arealer, frugthaver o.lign.		X	Hasselmus er fundet både mod øst ved Flaskehulen og vest ved Koldmosevej. Arten vurderes dog ikke at have yngle- eller rasteområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da områderne ikke har karakter heraf. Hasselmus er knyttet til lav- og blandskov med tæt undervækst af buske og krat. Typisk skovbryn ved lysninger. Bevoksningen skal helst være varieret med urter, bærbuske og bregner som undervegetation.
Birkemus (<i>Sicista betulina</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Odder (<i>Lutra lutra</i>) Obs: Ved ændringer i ældre skov med tæt bundvegetation og høj fugtighed tæt på vandløb.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>) Obs: Ved omfattende aktivitet ved havområder.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Krybdyr			
Markfirben (<i>Iacerta agilis</i>) Obs: Ved ændring af solvendte skrånninger med løse jordtyper, linjeformede terrænelemente.		X	Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da områderne ikke har karakter heraf. Markfirben træffes typisk på steder med bar og løs, sandet jord som heder, overdrev, råstofgrave og på vej – eller jernbaneskrånninger. Stedet skal have stor variation og forskellige planter.
Padder			

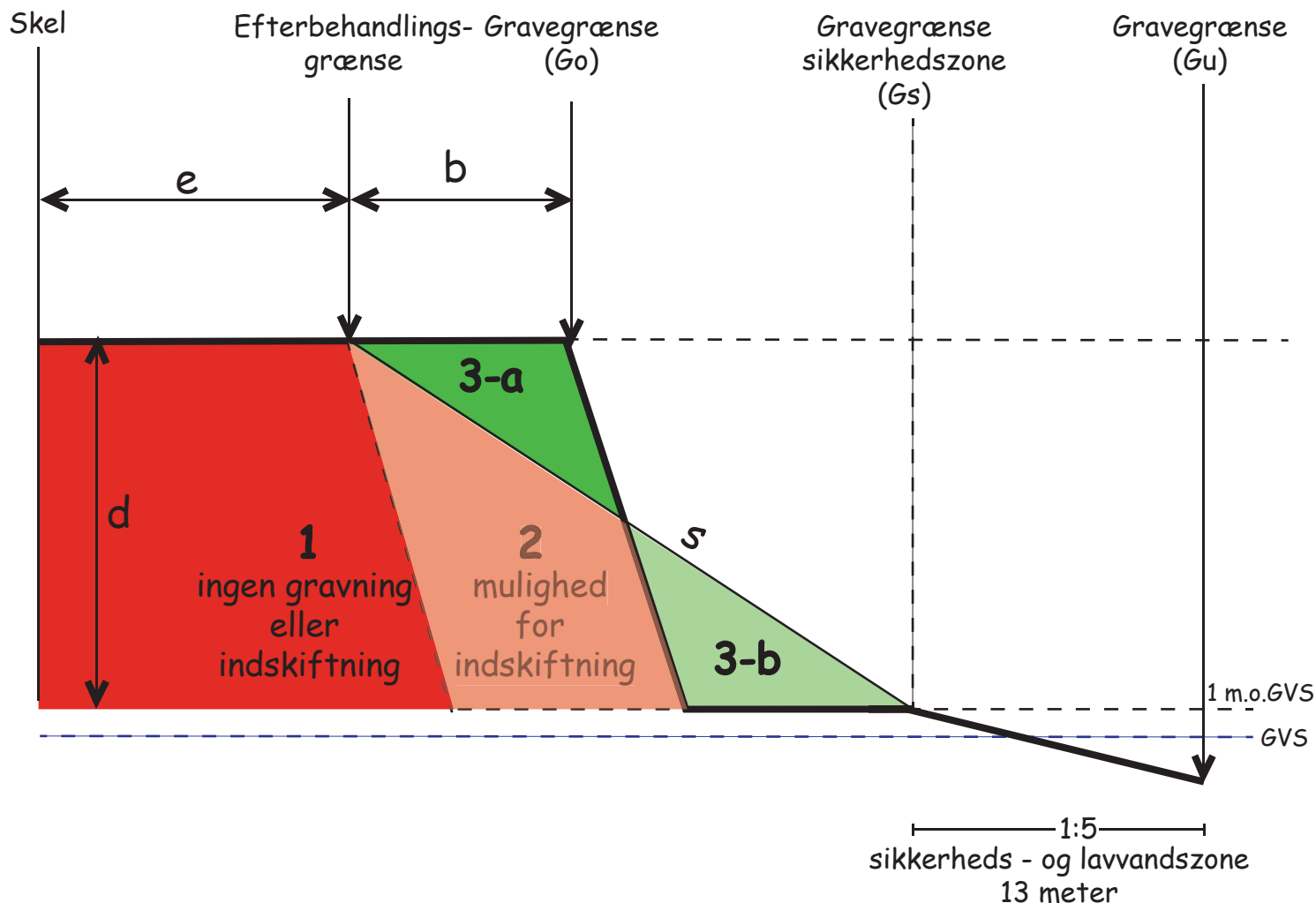
Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Klokkefrø (<i>Bombina bombina</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Løgfrø (<i>Pelobates fuscus</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Spidssnudet frø (<i>Rana arvalis</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Vurderes ikke at have yngle- eller rasteområder der kan påvirkes af råstofindvindingen. Yngler ofte i vandhuller i moser, på enge eller på fugtige eller græsbevoksede steder i skove. Vandhullerne er særlig egnede hvis de er omgivet af enge, moser og græsmarker, hvor de kan finde føde. Rasteområderne er typisk de ovennævnte landbiotoper.
Springfrø (<i>Rana dalmatina</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler ofte i vandhuller beliggende i eller nær løvskov eller blandskov. Undertiden kan markvandhuller anvendes. Uden for yngletid opholder de sig langt fra ynglevandet og gerne i lysåbne arealer i løvskov, græsmarker, skovbryn og haver.
Strandtudse (<i>Bufo calamita</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Foretrækker "ustabile" vandhuller, der kun findes i kortere perioder. Den kan også yngle i vandhuller der lige er dannet eller nogle med helt nøgne kanter, især grusgravningssøer.
Grønbroget tudse (<i>Bufo viridis</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler i åbne, solbeskinnede vandhuller, der gerne må være lavvandede og tørre ud i løbet af sommeren. Det kan være: vandhuller i grusgrave, nygravede vandhuller, gadekær, lavninger med vand i klipper ved kysten, vandingshuller for kvæg, oversvømmelser på marker, i brakvand. Efter parring raster arten i tæt vegetation op til flere kilometer fra vandhullet.
Fisk			

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Snæbel (<i>Coregonus oxyrhyncus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Insekter			
Bred vandkalv (<i>Dytiscus latissimus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Lys skivevandkalv (<i>Graphoderus bilineatus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Eremit (<i>Osmoderma eremita</i>) Obs: Ved fældning af-, barrierer mellem eller tilplantning i tilknytning til gamle træer med huller.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Eremit er knyttet til hule veterantræer. Arten foretrækker gamle ege man kan findes ynglende på bl.a. lind, ask og avnbøg.
Sortpletet blåfugl (<i>Maculinea arion</i>) Obs: Ved ændringer i områder med overgang mellem heder, klitter og tørre overdrev.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Findes på og i overgangen mellem heder, klitter og tørre overdrev, som ikke gødes.
Grøn mosaikguldsmed (<i>Aeshna viridis</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Stor Kærguldsmed (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) Obs: Ved ændringer i svagt næringsrige søer og vandhuller i skov.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler i 3 forskellige typer af natur: 1) søer og moser, der ikke er for næringsrige og hvor solen kan skinne på vandoverfladen, ofte skov og 2) kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, som ligger helt åben med et rigt planteliv. Arten er tæt knyttet til krebseklo, da hunnen lægger sine æg i denne. Dog kan andre arter som dunhammer og gul åkande også anvendes. Ses på vingerne fra juli til september.
Grøn Kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Muslinger			
Tykskallet malermusling (<i>Unio Crassus</i>) Obs: Ved ændringer i vandløb med stenet, gruset eller sandet bund, med stærk til moderat strøm.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Planter			

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Enkelt månerude (<i>Botrychium simplex</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Vandranke (<i>Luronium natans</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Liden Najade (<i>Najas flexilis</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Fruesko (<i>Cypripedium calceolus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>) Obs: Ved ændringer på fugtige enge, i moser med stort kalkindhold eller i frodig rørsump.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Krybende sumpskærm (<i>Helosciadium repens</i>) (= <i>Apium repens</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland

Bilag 5

Graveafstande og skråningsanlæg

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
 - d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
 - e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
 - G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
 - s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er s=3)
- 1 = ingen indvinding
 - 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
 - 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:
 $G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$

Graveafstand til sikkerhedszone
 $G_u = e + (d \times s)$

Gravning under grundvandsspejl:
 $G_u = e + (d \times s) + 13$

Sikkerheds - og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra .højeste grundvandsstand

Bilag 6

Hørings svar i forbindelse med indledende nabo-orientering om indgået ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer på Smedevej 54, 2016

Eva Hilker, Smedevej 66

Tak for orienteringen om, at der overvejes en grusgravning på Smedevej 54, og muligheden for en kommentar hertil.

Overordnet er min kommentar, at Regionen ikke skal tillade en grusgravning på Smedevej 54. Dette synspunkt understøtter jeg med nedenstående overvejelser.

Som nabo til grusgravning gennem 20 år, i dette område, regnede jeg med, at der ikke skulle graves mere grus. Derfor etablerede jeg i dette naturmæssigt skønne område Haverefugiet, en terapihave for stressramte for fem år siden. Der er imidlertid forsat tre grusgrave åbne, idet ejerne løbende får deres tilladelser til gravning forlænget, uden at vi som naboer tages med på råd. Jeg regnede med det ville få en ende, og at der ikke ville blive åbnet flere.

Min overvejelser er derfor en kombination af synspunkter som terapihave og synspunkter som almindelig beboer i området.

Støj

Støjen fra sorteringsmaskinerne er meget generende. Hvis der skal graves vil vi foretrække at råmaterialet sorteres et andet sted, med færre naboer. Støjen er enerverende og langvarig, og værst i regnvejr og når vinden er i vores retning. Det er endvidere ikke rimeligt, at driften starter allerede kl. 7.00 og for delfunktioner allerede kl. 6.00. Endelig har vi bemærket, at der ikke planlægges støjvold i vores retning mod vest. Flere af vore gæster er støjsensitive, og bruger allerede nu høreværn udendørs. Meningen med at være i terapihaven er udendørs aktiviteter.

Derfor vil endnu en gravetilladelse, som sikkert også forlænges ud over de 10 år, gøre området mindre egnet for terapihaver yderligere mange år, ligesom vores gener som beboere i området forlænges tilsvarende.

Trafik

Smedevej kan ikke rumme den trafik, der vil komme såfremt der etableres en grusgrav. Den er relativt smal og vi vil som beboerne langs Smedevej vil blive meget generet af den øgede trafik. Dels på grund af støjen, og dels når vi som gående eller cykelister passerer af en lastbil og værre to lastbiler når de mødes.

Den ønskede udkørsel direkte til Smedevej, med dårlige oversigtsforhold, vil intensivere risikoen for uheld. En tredje ting er, at Smedevej er skolevej til Frederiksberg Skole. Det vil udsætte skolebørnene for unødigt risiko og især den del af trafikken, der vil komme fra Skælskørvej.

Hasselmus

Vi er i nabolaget stolte over og går op i, at hasselmusen har sit kerneområde i Horsebøg skov. Det er en truet dyreart, som nyder en såkaldt bilag 4 beskyttelse. Det betyder, at myndighederne og vi som naboer skal værne om dens levesteder og yngleområde, og sikre dens naturlige udbredelsesområde.

Hasselmusen er ud over Horsebøg skov med sikkerhed set langs Rødengvej, i Nyrup Skov, og i Topshøj Skov. Den har endvidere bevæget sig over Parnasvej til matr. 15 e og muligvis også videre til matr. 14 c. En råstofgravning på matr. 14 ac vil afskære hasselmusens videre naturlige udbredelse til Feldskov, Sønder skov mv.

Fortidsminde

I nabolaget går vi endvidere op i at beskytte vore fortidsminder. Vi er derfor ikke interesseret i, at der skal dispenseres fra fortidsmindebeskyttelsen i det nordvestlige hjørne, som forslaget lægger op til

Drikkevandsinteresser

Vi er som borgere bekymret for en gravnings afledte effekt på den nærliggende vandforsyningsboring. Vi er endvidere bekymret for grusgravning under grundvandsspejlet. Det oplyses godt nok, at der ikke indvindes, men man vil dog fortage en prøvegravning. Hvorfor skulle man dog det, hvis det ikke var med henblik på at bruge råstofferne?

Såfremt du har spørgsmål til mine synspunkter er du velkommen til at vende tilbage.

Eva Nielsen, Parnasvej 36

Vi har følgende bemærkninger til sagen.

Hasselmusen

Skovene, Horsebøg og Feldskoven er bosted for hasselmusen, som Sorø Kommune i samarbejde med DN Sorø har været med til at registre i opsatte redekasser. Flere steder i begge skove er hasselmusen registreret, så skovbyggelinjen bør ikke fraviges.

Fortidsminde og skovbyggelinjen

Rundhøjen er et af Sorøs fortidsminder, som skal bevares. Derfor skal udsynet til denne og til det frie udsyn til skoven ikke forstyrres af gravearbejde i området. Vi mener ikke, at disse to linjer skal overskrides under gravningen.

Anette og Søren Krytz, Gl. Smedevej 9

I forbindelse med det modtagne brev om ansøgning til indvinding af råstoffer på ejendommen Smedevej 54 har vi følgende bemærkninger/forslag:

- Vi vil meget gerne se et udkast til en reetableringsplan. Vores ønsker til en sådan er, at der etableres en så stor blivende sø som muligt. Meget gerne med en ø i midten, hvor vildt livet har mulighed for at etablere sig.
- Såfremt der gives tilladelse til indvinding, ønsker vi en så kort tidshorisont som muligt. Vi hører dagligt støj fra de omkringliggende graveområder, og havde håbet på en snarlig normalisering af specielt støj niveauet. Med henblik på størrelsen af arealet samt generne for alle beboerne i området, bør en eventuel tilladelse til indvinding ske, indenfor en periode af max. 3-5 år.
- Starttidspunktet kl. 06.00 skal udsættes til kl. 07.00. Erfaringen med de omkringliggende graveområder (hvor starttidspunktet er kl. 07.00), viser i øvrigt, at starttidspunktet respekteres i opstarten for derefter gradvis at blive fremrykket.
- Indvinding og salg om lørdage samt søn- og helligdage ønsker vi helt undgået. Det må være rimeligt, at der i det mindste er 2 dage om ugen uden larm og støv.

- Specielt knusning af sten vil give en masse støj. Såfremt det er muligt, appellerer vi til, at knusning af sten kommer til at foregå væk fra området.

Slutteligt vil jeg retfærdigvis nævne, at ejeren af ejendommen Smedevej 54, løbende har holdt os underrettet om planerne med matriklen. Det er sympatiske mennesker, der blot har andre interesser for området, end os der bliver naboer til en ny grusgrav.

Karoline Elmoose Mønsted, Rødengvej 17

Jeg er blevet gjort bekendt med, at der hos jer er ansøgt om indvinding af råstoffer på Smedevej 54, 4180 Sorø på Matrikel 14ac, Lynges By, Lynges.

Jeg skriver for at gøre opmærksom på, at Smedevej er skolevej til Frederiksberg Skole og at mange børn hver dag cykler ad den vej. Smedevej er i forvejen alt for smal med dårligt udsyn for trafikanterne og uden cykelsti og kun oplyst af gadebelysning på en del af strækningen, når det er mørkt. Gennemkørsel for lastbiler er ikke tilladt på strækningen, formentlig pga de ringe trafikale forhold og skolens beliggenhed.

Vi har mange grusgrave i området, så vi kender alt til omfanget af den lastbiltrafik samt grus og mudder på vejene som en grusgrav afstedkommer. Derfor er tanken om at en ny grusgrav skal etableres på en strækning, hvor skolebørnene cykler hver dag, mindst talt skræmmende, for der findes ingen alternativ cykelrute.

Med håb om at denne vinkel tages med i overvejelserne vedrørende tilladelsen.

Jane Hommel, Smedevej 53

Vi har d. 14/5-2016 modtaget brev fra Region Sjælland omkring råstofindvinding på Smedevej, Sorø, og fremfører herved indsigelse til denne råstofindvinding, hvor vores indsigelse omhandler følgende punkter:

1. Støj
2. Støv
3. Trafikale gener og problemstillinger

Det er uhensigtsmæssigt at påbegynde råstofindvinding (grus) i et område, hvor der allerede er råstofindvinding, førend den eksisterende indvinding er færdiggjort.

Endnu en råstofindvinding vil belaste området unødvendigt i form af støj og støvgener, samt kraftigt forringede trafikale adgangsforhold.

Endvidere opfattes det som uhensigtsmæssigt at belaste området unødvendigt i en periode, hvor Frederiksberg Skole er under renovering/ombygning, og hvor det antages, at denne ombygning ligeledes bidrager til trafikale problemstillinger.

Vi forstår, at adgangsvejen til råstofindvindingsområdet er planlagt, hvor der er begrænsede trafikale muligheder og vil påføre områdets beboere unødvendige risici, herunder cyklende børn og ældre, gangbesværede borgere.

Vi indstiller herved til, at kommunen/regionen ikke giver en tilladelse til råstofindvinding.

Skulle kommunen overveje at give tilladelse til råstofindvindingen, skal denne adressere de nævnte forhold og gives efter, at anden aktivitet i området er færdiggjort.

Med denne skrivelse forbeholder vi os retten til at klage til anden instans, samt opnå kompensation, skulle dette være muligt.

Vi søger også kommunens råd omkring vores rettigheder og eventuelle kompensationer.

Anja og Heine Amstrup, Gl. Smedevej 5 (matr.nr. 14e)

Tak for skrivelse af den 10. ds. med tilhørende bilag.

Her er vores umiddelbare bemærkninger og spørgsmål:

1. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der opstilles/benyttes en stenknuser på arealet, da vi frygter at støjbelastningen fra aktiviteterne i grusgraven i dette tilfælde, vil være meget voldsomme for hele området/oplandet. Os bekendt har ingen af de nærliggende grusgrave haft en stenknuser i drift.
2. Sorteringsanlæg bør placeres ca. midt på strækningen mellem matr.nr. 14e og den foreslåede adgangsvej ved Smedevej. Matr.nr. 14e ligger i den primære vindretning (vestenvinden). Den nye placering vil begrænse støjgener for matr.nr. 14e og de øvrige ejendomme på Gl. Smedevej, som ligger i den primære vindretning.
3. Adgangsvejen er placeret i et sving på Smedevej, hvor der i forvejen er dårlige oversigtsforhold. Det er værd at bemærke, at også den vestlige del af Smedevej benyttes som skolevej for mange børn i området. Der bør som minimum etableres et passende oversigtsareal og hastigheden på Smedevej (ved adgangsvejen) bør nedsættes til 50 km/t eller lavere.
4. En alternativ adgangsvej til matr.nr. 14ac kunne ske via matr.nr. 14c (ved den nuværende adgangsvej til matr.nr. 14c), hvis dette kan forhandles på plads med ejer af matr.nr. 14c.
5. Der bør kun gives tilladelse til en åbnings-/arbejdstid fra mandag til fredag fra kl. 7.00 til kl. 16.00, og der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til åbnings-/arbejdstid på lørdage (og søn- og helligdage).
6. Arealet bør udgraves hurtigst muligt og tilladelsen bør gives for en væsentlig kortere periode end anført.
7. Efterbehandlingsplan: Arealet bør efter endt indvinding etableres til et naturområde og der bør af hensyn til fugle og dyrelivet i øvrigt anlægges en størst mulig sø. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der tilføres udefrakommende forurenede eller lettere forurenede materialer til arealet.
8. Nedsivningsbrønd: Matr.nr. 14e benytter en nedsivningsbrønd, som er placeret på den nordlige del af matr.nr. 14ac. Denne brønd er placeret ca. 35 meter fra det vestlige skel på matr.nr. 14e og ca. 6 meter fra grusvejen (Gl. Smedevej). I forbindelse med etablering af voldene, skal der sikres uhindret adgang til brønddækslet.
9. Spørgsmål: Hvordan forholder man sig til, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen sker sætningsskader eller lignende på bygninger på naboejendommene? Er bygherre pålagt, at tegne særskilt forsikring i denne anledning?

Cc. til ejer Rie Marskot Engstrøm og Peter-Michael Marskot Engstrøm. Primært vedr. punkt 8.

Per Bech Christiansen

I forbindelse med ansøgning om råstofudvinding på Smedevej 54.

Vi kunne ønske os en så kort indvindings periode som muligt, 3-5 år. Start på arbejdsdag skal ikke være tidligere end 7.00 og ikke i weekend og helligdage hvor der er mange hjemme.

Stenknusning er den mest larmende proces og vil være til meget besvær for alle naboer.

Udkørsel gennem den gamle grusgrav, som ligger mod Panasvej vil dæmpe noget støj og der er bedre trafikalt oversigt. Det kunne også være dejligt med en reetablerings plan, med et rekreativt og pænt område til slut.

Beboerne fra Smedevej nr. 55 + 57 + 58 + 59 + 60 + 62 + 64 + 65 + 67, sendt af Lis Hansen

Undertegnede gruppe som er nærmeste nabo til graveområdet har følgende bemærkninger.

- a) Udkørsel til Smedevej er uacceptabelt, dårlige oversigt forhold.
- b) Lørdagsarbejde vil gerne undgås.
- c) Længden af gravetid nedsættes til under 10 år.

Anette Lykkegaard Ravn

Med henvisning til Regionens skrivelse af 10. maj 2016, skal jeg hermed fremkomme med følgende bemærkninger og ideer:

Selve det forhold at der overvejes grusgravning på adressen Smedevej 54 har vi ikke nogen bemærkninger til. De nedennævnte bemærkninger går på hvorledes der i givet fald udgraves, dvs. rammerne herfor.

1. Udkørslen

Ifølge den skitse vi har modtaget i det fremsendte materiale ønskes udkørslen placeret tæt ved krydset Smedevej og Gl. Smedevej.

Dette synes vi er en dårlig idé. Fra vores udkørsel i nr. 56 har vi gennem mange år haft problemer med udkørsel til Smedevej. Oversigtforholdene er dårlige fordi vejen drejer. Der er herudover sket det i de senere år, at trafikmængden er tiltaget specielt i morgen- og de sene eftermiddagstimer. Jeg vil foreslå, at beslutningstagerne besøger Smedevej på det pågældende sted ca. 07:45 på en skoledag for dermed selv at iagttage forholdene.

På det ovennævnte kort har jeg skitseret to alternative ruter (med røde pile) for trafikken ud fra grusgraven. Jeg er klar over, at de vil involvere fremmede lodsejere. Men det er formentlig et problem der kan løses.

2. Graveperioden

I materialet skrives at der at forventet årlig produktion vil være 100.000 m³. Et løseligt skøn over arealet og de forventede mængder indebærer efter vor opfattelse at der skal pålægges ansøger at færdiggøre udgravningen på 5 år. Dette også når der tages de betydelige støj- og støvgener der ventes ifm grusgravningen, specielt hvis stenknusning tillades. Så vidt det er undertegnede bekendt er det ikke alle grusgrave i området der har tilladelse til stenknusning.

3. Lørdagsdrift

Der er søgt om tilladelse til drift om lørdagen. Hvis der gives en 5 årig gravetilladelse vil det efter min opfattelse være i orden at driften kan ske om lørdag. Dog bør en eventuel stenknusning ikke tillades om lørdagen på grund af støjgenerne.

4. Retablering

Så vidt jeg kan se ud af skitsen omkring retablering søges der om kun 5 meter vandret afstand mod vest og mod syd til matrikelskel, hvorimod der i de to andre retninger gives 20 meter. Herudover er skråningen givet til 1:2 hvilket er forholdsvis stejlt. Det ville her være ønskeligt, at der stilles krav om 20 meter i alle retninger samt en mindre stejl skråning.

Såfremt Regionen er interesseret i en uddybning af vore synspunkter, står vi gerne til disposition.

Robert Kjær, Poul Mikkelsen, Gregers Dankjaer, Eilif Byrnak og Helle Storm, Smedevej 64a

Tak for orienteringen om ovennævnte graveansøgning.

Ejerne af naboejendommen mod vest, Smedevej 64 a. (matr. Nr. 15m, 14c og 15u) skal hermed komme med denne indsigelse:

1. Vi finder ovennævnte areal uegnet til råstofgravning. Det er ude af proportioner at grave så lille et areal i.f.t. de store gener det vil give naboerne hele vejen rundt om matriklen, samt de gener endnu flere beboere vil have af udkørsel af råstoffer i mange år fremover.
2. Vi har et fredet fortidsminde liggende på matr. 14c, som er underlagt en streng beskyttelseslinie. Vi mener, at det er udelukket, at der kan dispenseres til gravearbejde eller kørsel indenfor denne beskyttelseslinie.

Vi opfordrer derfor Regionen til at afvise ansøgningen om gravetilladelse.

Michael Møller Sørensen, Smedevej 62

Undertegnede skal herved på det kraftigste modsætte sig, at der bliver etableret en grusgrav på adressen Smedevej 52.

Området omkring Smedevej 52, er bebygget med flere ejendomme, som vil blive påvirket af støj og væsentlig forøvet trafik af Smedevej.

Jeg modsætte mig idet:

- Endnu mer støj, end der i forvejen er af Smedevej.
- Endnu en grusgrav! I samme område!, Er langt fra acceptabelt.
- Trafiksikkerheden vil blive væsentlig tilsidesat.
- Smedevej er en skolevej, og der er mere trafik på vejen nu, end der var for ca. 30 år siden, da der før var grusgrav på Smedevej.

- Udkørsel fra Smedevej 54, er efter min opfattelse mere eller mindre umuligt, uden at forstyrre den øvrige trafik på Smedevej.
- Støv fra grusgraven vil også sætte et irritationsmoment for os beboere på Smedevej.

Er alle disse negative informationer som jeg har nævnt – såvel som trafiksikkerheds – følger virkninger af at give tilladelse til en grusgrav taget med i betragtning, inden i ved Region Sjælland har foretaget før i giver ejeren tilladelse til at etablere en grusgrav på adressen Smedevej 54?

Jeg opfordre jer til at fjerne fokus fra en ansøgning der er foretaget og mere tænke på hvilke konsekvenser det ville få for os beboere på Smedevej!

Dyrlæge Sarah Beck og Mark Davies, Gl. Smedevej 10 (matr.nr. 54+55)

Som ejer af Sorana Dyreklinik/kattepension samt bosiddende matrikelejer 54+55 på Gl.Smedevej 10 og 11, 4180 Sorø tilslutter vi os punkterne 1-7 i vedhæftede mail fra Heine og Anja Amstrup (matr.nr.14e).

1. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der opstilles/benyttes en stenknuser på arealet, da vi frygter at støjbelastningen fra aktiviteterne i grusgraven i dette tilfælde, vil være meget voldsomme for hele området/oplandet. Os bekendt har ingen af de nærliggende grusgrave haft en stenknuser i drift.
2. Sorteringsanlæg bør placeres ca. midt på strækningen mellem matr.nr. 14e og den foreslåede adgangsvej ved Smedevej. Matr.nr. 14e ligger i den primære vindretning (vestenvinden). Den nye placering vil begrænse støjgener for matr.nr. 14e og de øvrige ejendomme på Gl. Smedevej, som ligger i den primære vindretning.
3. Adgangsvejen er placeret i et sving på Smedevej, hvor der i forvejen er dårlige oversigtsforhold. Det er værd at bemærke, at også den vestlige del af Smedevej benyttes som skolevej for mange børn i området. Der bør som minimum etableres et passende oversigtsareal og hastigheden på Smedevej (ved adgangsvejen) bør nedsættes til 50 km/t eller lavere.
4. En alternativ adgangsvej til matr.nr. 14ac kunne ske via matr.nr. 14c (ved den nuværende adgangsvej til matr.nr. 14c), hvis dette kan forhandles på plads med ejer af matr.nr. 14c.
5. Der bør kun gives tilladelse til en åbnings-/arbejdstid fra mandag til fredag fra kl. 7.00 til kl. 16.00, og der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til åbnings-/arbejdstid på lørdage (og søn- og helligdage).
6. Arealet bør udgraves hurtigst muligt og tilladelsen bør gives for en væsentlig kortere periode end anført.
7. Efterbehandlingsplan: Arealet bør efter endt indvinding etableres til et naturområde og der bør af hensyn til fugle og dyrelivet i øvrigt anlægges en størst mulig sø. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der tilføres udefrakommende forurenede eller lettere forurenede materialer til arealet.

Af yderligere kommentarer håber vi ikke at støjgener/transport fra grusgravningen vil påvirke vores erhverv på ejendommen hhv. smådyrsklinik og kattepension.

Mht. efterbehandlingsplan håber vi, at der etableres et naturområde der især også vil gavne både den sjældne hasselmus samt klokkefrø der lever i området.

Lizzie og Niels Petersen, Gl. Smedevej 7

Og af hensyn til de i forvejen meget varierede terrænforskelle fra vores hus placering og til graveområdet ønsker vi ikke jordvolden omkring vores matrikel overstiger max. 2 meter, da det fra vores stueterrænkote vil sige lidt over 4 m.

Samtidig ønsker vi jordvolden bliver lidt pæn at se på, dvs ikke fyldt med sten, rødder osv...

Et generelt ønske fra alle naboer er, at blive fri for stenknuseren....

Bilag 7

Region Sjælland
Alléen 15
4180 Sorø

Sorø Kommunes bemærkninger til udkast til råstoffilladelse Smedevej 54

Sorø Kommune har den 17. august 2021 modtaget høringsbrev vedrørende Region Sjællands udkast til Miljøkonsekvensscreening samt råstofindvindingstilladelse. Sorø Kommune har følgende bemærkninger:

Natur

Det ser generelt fint ud, og det er glædeligt, at der er fastsat vilkår, som har til hensigt at sikre, at hasselmus kan anvende levende hegn langs nord- og vestranden som spredningskorridor.

Det er dog ikke i vilkårene beskrevet hvilken størrelse de udplantede træer og buske mindst skal have ved etableringen, så der er ikke sikkerhed for, at beplantningen straks kan fungere efter hensigten.

Der er heller ikke sat vilkår om at beplantningen skal sikres ved efterbedring i tilfælde af at plantningen mislykkes (fx på grund af sommertørke), eller at større eller mindre antal af de plantede træer og buske dør efter plantningen af anden grund.

Vilkåret i tilladelsens pkt. 3.1.9. kunne derfor med fordel udbygges med en formulering som foreslået:

Inden indvindingen påbegyndes skal det levende hegn mod nord (vist med blå streg på kortet) udvides ved plantning af 3 ekstra planterækker af varierende hjemmehørende frugt- og bærbærende træer og buske ind mod råstofgraven. Beplantningsplanen skal godkendes af Region Sjælland. Beplantningen skal opretholdes i hele graveperioden og fremstå som en sammenhængende bevoksning. Om nødvendigt skal døde træer og buske erstattes med nyplantede.

Landzone

De holder sig udenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen, så det er fint.

Et ønske er, at det bliver gjort mere tydeligt i afsnit 7.7.1, at der ikke er givet tilladelse til etablering af de alternative adgangsveje, der kræver dispensation fra fortidsminde-

Den 03-09-2021

J.nr. 01.09.00-K04-1-21

Natur og Miljø

Rådhusvej 8

4180 Sorø

T 5787 6000

soroekom@soroe.dk

www.soroe.dk

Lone Nielsen (Natur og Miljø) - len

T 57876352

len@soroe.dk

beskyttelseslinjen og museumsloven. Måske kunne afsnittet suppleres med en underoverskrift: **7.7.2 Alternative adgangsveje kræver tilladelse fra Sorø Kommune**

Derudover skal det bemærkes, at Sorø Kommune endnu ikke har modtaget ansøgning om landzonetilladelse til mandskabsfaciliteter m.m.

Støj

Umiddelbart syd for Smedevej 54 , matrikel nr. 14ac Lynges By, Lynges, ligger der et udlagt boligområde, hvilket også beskrives i VVM-screening og udkast til indvindings-tilladelsen.

Det udlagte boligområde er beliggende i byzone og plangrundlaget (lokalplan SK 60) er vedtaget nov. 2018 med Tillæg 5-2015 til Sorø Kommuneplan 2013-2024. Herudover er lokalplan SK 70 samt et kommuneplantillæg i forslag (høring juli-sep. 2021), som erstatter en mindre del af lokalplan SK 60 (omfatter matr. 13 æ og 13 x).

Sorø Kommune (som myndighed og grundejer) betragter området, der er omfattet af lokalplan SK 60 og forslag til SK 70 som **boligområde i byzone**, hvorfor Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støjbelastningen for virksomheder målt udendørs er områdetype 4 (45 dB), idet der kan planlægges for tæt lav i hele området.

I udkastet til råstoftilladelsens vilkår 3.1.4.1 angives der støjvilkår, hvor matrikel nr. 13at og 13cb Lynges By, Lynges er omfattet af områdetype 8. Dette er Sorø Kommune ikke enig i, eftersom områdetype 8 anvendes på det åbne land (incl. landsbyer) og de to matrikler er beliggende i byzone, der er udlagt til boligområde.

Ud fra støjvilkårene i 3.1.4.1 er der krav til, at virksomheden skal overholde grænseværdierne på 45 dB og 50 dB for hhv. tæt lav boliger og etageboliger, men der foreligger ikke dokumentation for at virksomheden kan overholde vilkårene. Sorø Kommune vil gerne se denne dokumentation.

Af støjberegninger udarbejdet som grundlag for udarbejdelse af lokalplan SK 60, ses ikke umiddelbart af de angivne vilkår kan overholdes.

Med hensyn til planlagte graveområder der er udlagt i råstofplanen, men ikke omfattet af tilladelser, er det Sorø Kommunes vurdering, at eventuelle kommende råstofindvindings-tilladelser på disse områder skal meddeles på vilkår, der svarer til de faktiske forhold, der er i området. Det betyder, at kommende råstoftilladelser vil skulle respektere et udlagt boligområde, der er udlagt i mellemtiden.

Med venlig hilsen

Lone Nielsen (Natur og Miljø)
Miljøsagsbehandler

Ansøger, uddrag

- Udbredelsen af Hasselmus er beskrevet som udbredt øst for Smedevej ved Flaskehulen (Flaskehulen er beliggende vest for det ansøgte område), og vest for ved Feldskovvej (Feldskovvej er beliggende nord for det ansøgte område).
- Hasselmus-notatet resulterer i vilkår til beplantning med yderligere bærbuske og afstandskrav. Det bemærkes, at Hasselmus-notatet er dateret tilbage i september 2020. Det ville have været en fordel, hvis ansøger havde modtaget notatet dengang, så mulige løsninger kunne have været drøftet på et tidligere tidspunkt.
- Hasselmus-notatets konklusion og anbefalinger er: *at der ikke graves nærmere end 10 meter fra kanten af de levende hegn. Der bør samtidig etableres en varieret beplantning med mange arter af bærbærende træer og buske imellem råstofområdet og de levende hegn for dels at skærme levestederne og for dels at forbedre spredningskorridoren mellem de 2 kerneområder. I det omfang de levende hegn ikke berøres kan der godt etableres en støjvold nærmere end 10 meter fra det levende hegn. Det skal dog sikres at de eksisterende hegn stadig for lys nok således at underbevoksningen stadig bibeholdes i hegnene. En eventuel støjvold bør derfor ikke etableres nærmere end ca. 5 meter fra kanten af de levende hegn.*

Ansøgers løsningsforslag og kommentarer til notatet er: At spredningskorridoren ikke bliver rørt ifm. med etablering og drift af grusgraven. At de gerne tilplanter det eksisterende levende hegn/den eksisterende spredningskorridor inden for det tilladte graveareal med yderligere bær- og nøddebuske for således at forbedre spredningskorridoren. At den påkrævede støjvold anlægges 5 m fra den eksisterende spredningskorridor til sikring af lysindfald. At støjvolden skærmer spredningskorridoren fra driften af graven, og Hasselmusene vil således fortsat uhindret kunne anvende den forbedrede spredningskorridor mellem de to kerneområder. Der indvindes ikke nærmere end minimum 10 m fra spredningskorridoren.

Regionens bemærkninger

Af 3.1.2.9 fremgår allerede de gravegrænser, samt vilkår for placering af støjvolde, som ansøger peger på.

Ansøger ser gerne, at det stillede vilkår (vilkår 3.1.9) om beplantning af tre ekstra rækker buske justeres iht. ovenstående således, at indvindingsarealet ikke mindskes unødigt ift. de stillede afstandskrav. Etablering og drift af graven er med ovenstående tilrettelagt, så spredningskorridoren ikke forringes. Herudover bemærkes det, at angivelsen af den blå og lilla streg på figur 1 til vilkår 3.1.9 skal rettes, så de forløber inden for det tilladte graveareal.

Regionens bemærkninger

Der er i vilkårene fastsat gravegrænser samt vilkår for placering af støjvolde ude fra de nuværende levende hegn. Såfremt det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig lysindfald til de levende hegn, vil afstanden til fod af støjvold skulle øges. Dette er efter partshøring tilført vilkår 3.1.2.9.

- Det bemærkes endvidere, at notatet henviser til en 9 årig monitoring fra en råstofgrav på Fyn, hvor det har vist sig, at der ikke er påvirkning af Hasselmus bestanden pga. drift af grusgraven. Det nævnes bl.a., at driften af grusgraven foregår i dagtimerne, hvor musene sover.
- Der er tilføjet et vilkår om tilførsel af 25% rene råstoffer til graven, såfremt de anvendes i produktionen. Der er ikke søgt om denne mulighed, og ansøger ønsker vilkåret fjernet fra tilladelsen.

Regionens bemærkninger

Vilkåret er fastsat ud fra et normalt hensyn til produktionen, hvor det i nogle situationer kan være nødvendigt at tilføre råstoffer for at optimere kvaliteten af de oparbejdede råstoffer. Tilkørsel af råstoffer til råstofgrave, kan i nogle situationer frygtes at forlænge en indvinding samt give øgede gener ved et større antal transporter til og fra arealet. Indvinder ønsker selv dette vilkår fjernet, hvilket vurderes til at til gavn for naboer, ved de færre gener der er ved transporter og oparbejdning. Dette betyder derfor, at der ikke må tilføres råstoffer til oparbejdning og lignende, til råstofgraven, hvilket er tilrettet i vilkår.

- Der er fjernet bilag fra grave- og efterbehandlingsplanen fra 28. august 2017. Således fremgår ikke længere Moes støjrapport (er vedlagt gravetilladelsen i et andet bilag dog), kortbilag for efterbehandling og ansøgning om §52.

Regionens bemærkninger

Der er i efterbehandlingsvilkår og beskrivelse, taget højde for hvis der efterfølgende meddeles dispensation efter jordforureningslovens §52.

Ønsker regionen en opdateret grave- og efterbehandlingsplan, hvor afgørelsen om ikke-indvinding inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen samt afstandskrav til Hasselmus fremgår? Eller kan det klares med de skrevne retningslinjer og godkendelsen af planen i tilladelsen?

Regionens bemærkninger

Det fremgår af anden lovgivning, at der ikke må indvindes inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Af tilladelsens kortrids, er området hvor der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer, udtaget af det tilladte areal. Det vurderes således at der ikke er grund til yderligere tilrettninger.

Gl. Smedevej 9

- Vi henviser til vores anmærkninger afsendt d. 21/5-2016. Disse anmærkninger er stadig gældende.

- Gravetilladelsens punkt 7.2.3.3. omhandler støjgrænser på vores ejendom. Vi forventer naturligvis at gældende støjgrænser overholdes på vores ejendom, og forventer at Regionen i gravetilladelsen vil sørge herfor.

Regionens bemærkninger

Region Sjælland fører tilsyn med de aktive råstoftilladelser, herunder også de vilkårsfastsatte støjgrænser.

Smedevej 57

Jeg er meget bekymret i forhold til hvordan det vil påvirke trafikken på det stykke af Smedevej kørslen skal foregå på.

1. udkørslen ligger i et sving og det kan være svært at se for de biler der kommer fra Frederiksberg og videre ud på Parnasvej, hvis der er en lastbil der drejer ud.
2. Jeg er bekymret for, at skulle ud fra min ejendom, da det i forvejen er svært at se hvad der kommer fra både højre og venstre. Især pga. hastigheden er 60 km, men der alt for ofte køres stærker end det.
3. Veje er i forvejen smal og især om morgen med cyklende skolebørn kan 2 modkørende biler i forvejen ikke passere hinanden og hvis der så oven i købet kommer mere tung trafik vil der kunne opstå mange farlige situationer.
4. arbejde og udlevering lørdag ønskes udvides så det som min. dækker hele sommeren og ikke kun i skoleferien. Da det typisk er i den periode der vil være åbne vinduer.

Såfremt indvindingen godkendes, forventer jeg, at der vil blive holdt skarpt kontrol med, at de foreskrevne krav overholdes og der vil kunne gribes ind straks, hvis der opstår farlige situationer. Det vil være ønskeligt, at der før der sætte noget arbejde i gang bliver taget hånd om tilkørselsforholdene. Smedevej har jo desværre en del erfaring i forhold til bygning af Frederiksberg Skole og til for ganske nyligt udstykningen bagved skolen.

Regionens bemærkninger

Sorø Kommune har i forbindelse med den påklagede tilladelse i 2017, foretaget en vurdering af vejforholdene i forbindelse med projektet.

Samtidig er det i september 2021 vedtaget i Teknik & Miljøudvalget, at distancen på Smedevej, mellem Gl Smedevej og Parnasvej, skal etableres som en 2 minus 1-vej, samt at hastighedsgrænsen nedsættes til 50 km/t.

Trafikforhold på offentlig vej, kan ikke reguleres af råstoftilladelsen, og behandles således ikke yderligere.

Gl. Smedevej 7

Vi anmoder om at beplantningen i det nye levende hegn mod nord og videre rundt om vores grund udgøres af lave buske frem for træer.

Vi henstiller til at der ikke gives tilladelse til indvinding lørdag-søndag. Det må være en rimelig henstilling for en grusgrav der kommer til at ligge klos op ad beboelse.

Vi henstiller til at der ikke indvindes før kl. 7 på hverdage.

Grusgraven kommer til at ligge klemmt inde med bebyggelse mod mange sider, og stenknusning vil derfor komme til at genere mange naboer. Vi henstiller derfor til at der ikke foretages stenknusning på stedet.

Det er i øvrigt med undren at vi konstaterer hvordan Region Sjælland fremskynder en høringsfrist som det sker i følgebrev af 30. aug. 2021, blot ved at referere til en ændring i et dynamisk dokument som en hjemmeside er og bagefter kalder det 'en forlænget frist' når der reelt er tale om det modsatte. Vi håber ikke at sådanne praksisser vil være standard for hvordan Region Sjælland agerer fremover, hverken i denne sag eller øvrige sager.

Regionens bemærkninger

Regionen har forståelse for, at der kan forekomme gener i forbindelse med indvinding af råstoffer, tæt på beboelser. Der må ikke foretages gravning og indvinding, men kun udlevering og læsning, inden klokken 7 på hverdage.

Støjberegninger viser, at virksamheden med de vilkårsfaste støjbegrænsende tiltag, kan overholde de fastsatte støjgrænser. Samtidig har Region fastsat et respekthensyn om, at der ikke må foretages knusning om lørdagen fra 1. juli til 15. august, hvor de fleste holder sommerferie.

Regionen vurderer at det ikke er proportionelt at skærpe virksomhedens driftsvilkår yderligere, ud fra hensynet til virksomhedens drift samt optimal udnyttelse af råstofferne.

Høringsdokumenter på regionens hjemmeside er ikke dynamiske. Ved udsendelse af orienteringsbrev til parter igennem e-boks, er der ved en fejl skrevet forkert frist for partshøringen, hvilket Region Sjælland har korrigeret og en forlængelse af fristen med 1. uge.

GI Smedevej 4

Vi har svært ved , fra det medsendte materiale og gennemskue hvorvidt der er givet tilladelse til stenknusning og evt indtag af materialer fra andre steder fra til samme Hvis der er tilfældet er det jo nok det der vil give mest støj og støvgener og vi forventer at regionen og kommunen følger op med lejlighedsvis målinger som kontrol Vi forventer i det hele taget at både region og kommune fører kontrol med at alt foregår efter aftale, da vi jo har oplevet at det ikke helt var tilfældet på gravningen på Parnasvej

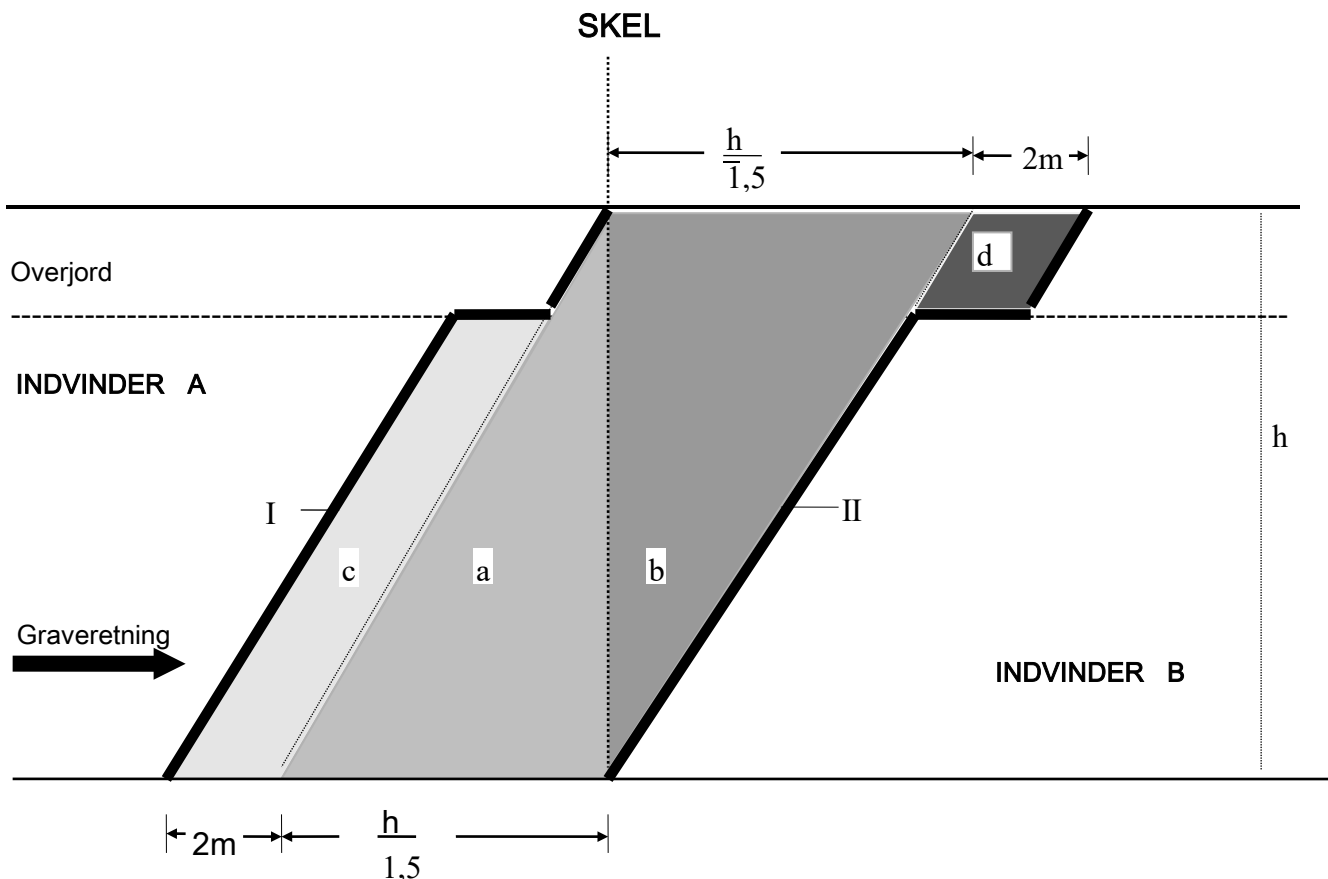
Regionens bemærkninger

Der meddeles tilladelse til knusning af materialer fra graven. Indvinder har selv fremsendt ønske om at der ikke skal gives tilladelse til tilkørsel af materialer udefra, hvilket betyder, at det således kun er materialer fra graven, der må oparbejdes inden for indvindingsområdet på Smedevej 54.

Bilag 8

PRINCIPSKITSE

Bortgravning af naboskel i forbindelse med råstofindvinding

HOVEDPRINCIP:

Den der kommer først til skel, vælger at afslutte råstofgravningen ved linie I eller II.

Aftalens forudsætninger:

- Al afsætning og opmåling foretages af landinspektør mindst en gang årligt i graveperioden.
- Afregningsgrundlag for de indvundne råstoffer på naboareal skal beskrives og prissættes inden aftalen træder i kraft.
- Eventuelle tvister afgøres ved voldgift.

MODEL 1

Indvinder A afslutter råstofgravningen ved linie I:

Indvinder B afregner råstofmængden a+c til indvinder A, og afslutter gennemgravning.

MODEL 2

Indvinder A afslutter råstofgravningen ved linie II:

Indvinder A afregner råstofmængden b+d til indvinder B.

Bilag 9

Region Sjælland
 Regional Udvikling
 Alleen 15
 4180 Sorø

Holbæk d. 12-05-2016
 J.nr. MVE.P322

Høringssvar/udtalelse jf. museumslovens §23 vedr. ansøgning om råstofindvinding på Smedevej 54; 4180 Sorø.

Regionens j.nr. "ukendt"

Museet har modtaget ansøgningen til høring.

Nyere tids interesser:

Langs det korte, nordligste skel ligger et registreret, beskyttet sten- og jorddige.

Arkæologi/jordfund:

Kontrol i arkiverne viser at der findes flere gravhøje i nær området. Pkt 22 og 23 er således overpløjede høje, mens pkt 61 er en fredet høj – Kongshøj, der også trækker fortidsmindebeskyttelseslinje over dele af arealet.

Det kan på den baggrund formodes, at der er flere høje i området. Rent topografisk hæver landskabet sig, hvilket erfaringsmæssigt er en attraktiv beliggenhed for høje eller anden aktivitet ligesom den østvendte skråning er yndet til bosættelser. Der er flere tegn på bosættelser i områder. Der er mod syd fundet affaldsgruber og stolpespor efter spredte aktiviteter, hvilket må formodes at knytte sig til en bebyggelse i nærområdet pkt 99 og 100. På højen, der antageligt er etableret i bronzealder, er fundet en skeletgrav dateret til jernalder, mens der under grusgravningen mod vest er fundet en bronzehank. Der kan dermed spores aktivitet i området fra stenalder til bronzealder. fx

Museet anbefaler derfor, at der i tilladelsen oplyses om dette forhold, samt at der indskrives vilkår om indhentning af udtalelse jf. museumslovens §25 forud for muldafrømning og indvinding samt vilkår om meddelelse til det arkæologisk ansvarlige museum senest 2 uger forud for muldafrømning.

Kendt indvinder kan med fordel orienteres om dette forhold allerede nu ved kopi af denne skrivelse for at have mulighed for at imødegå forsinkelser og uplanlagte standsninger af jordarbejder ved arkæologiske fund. Ejer af arealet har i 2015 fået udarbejdet budget for arkæologisk forundersøgelse i forbindelse med indhentning af udtalelse jf. Museumslovens §25 (Museets j.nr. MVE3030-1).

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Har de spørgsmål er De velkommen til at henvende Dem til museet.

Med venlig hilsen

Hugo Hvid Sørensen, Museumsinspektør, arkæologi

Kortbilag til MVE.P322

Museumssager
Undersøgelser/registreringer	Plansager
Udtalelser
Diverse Viden
Uden sag/registrering i F&F	Lokalplanforslag
Aktuelle
F&F (Fund og fortidsminder) arealer	F&F - Kulturarvsarealer
F&F - linjer	F&F - bestyttelseslinjer
Fredede fortidsminder (F&F)	
Beskyttede sten-/jorddiger	
Registreret arkæologi (F&F)
"Primært anlæg/fundtype"	
● Nyere tid	
● Efterreformatorisk tid	
● Historisk Tid	
● Middelalder	
● Vikingetid	
● Jernalder	
● Bronzealder	
● Stenalder	
● Oldtid	
● Udateret	

Sagsareal (sort, stiplede omramning).

Registrerede fortidsminder og arkæologiske interesser jf. signaturforklaring.

Baggrundskort: Ortofoto, forår, hvidt matrikelkort (aktuelt: 12-05-2016) Copyright Geodatastyrelsen.

TSG ApS
Stæremosen 21
3250 Gilleleje

Holbæk d. 16-12-2016.
J.nr. MVE3030-2
KUAS j.nr. 16/06131

Udtalelse jf. museumslovens § 25 efter arkæologisk forundersøgelse af 68.500 kvm. forud for råstofindvinding ved Smedevej. Matrikel 14ac. Areal for udtalelsen jf. kortbilag

Museet har d.d. afsluttet den arkæologiske forundersøgelse af arealet.

Udtalelse:

På baggrund af forundersøgelsens resultater vurderes området at være uden væsentlige arkæologiske interesser.

Redegørelse:

Den arkæologiske forundersøgelse viste ikke væsentlige spor af arkæologisk interesse, da kun et enkelt stolpehul og to kogestensgruber muligvis kan være fra oldtiden, mens de øvrige registrerede nedgravninger og forstyrrelser er fra nyere tid, dels dræning og dels spor af rydning af den tidligere frugtplantage på stedet. Der til kommer enkelte nyere nedgravninger med affald, stenrydningsgruber og et par mulige prøvegravninger med maskine efter grus eller lignende.

Skulle der ved anlægsarbejder på området alligevel blive fundet arkæologisk interessante fund skal arbejdet straks standses og det arkæologisk ansvarlige museum orienteres - jf. museumslovens § 27.

Udgiften til evt. nødvendig arkæologisk undersøgelse vil dog med baggrund i denne udtalelse fra det arkæologisk ansvarlige museum skulle betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27 stk. 5.

Rapport for undersøgelsen er under udarbejdelse og vil blive fremsendt snarest sammen med faktura.

Med venlig hilsen

Hugo hvid Sørensen
Museumsinspektør, arkæologi

Kortbilag MVE3030-2 til udtalelse efter arkæologisk forundersøgelse

Sagsareal (rød, optrukket omramning).

*Søgegrøfter vises med rød, stiplet omramning.
Områder registreret med lavninger/mosepræg
vises med grøn signatur.*

Baggrundskort: Hvidt matrikelkort (aktuelt: 16-12-2016), Ortofoto Forår Copyright Geodatastyrelsen.

Bilag 10

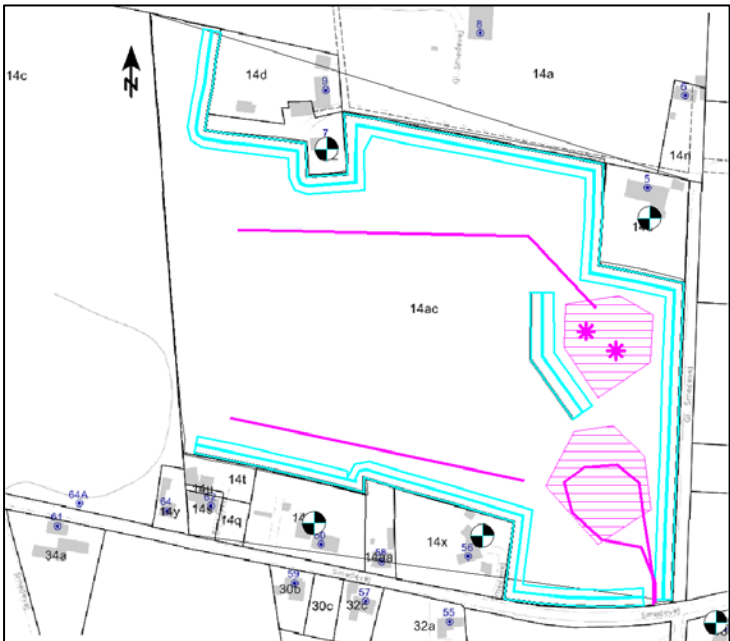

Bilag 11

Støjberegning SCT Grusgrav Smedevej Sorø

Juli 2016

"Miljømåling - ekstern støj"

"Miljømåling - ekstern støj"

Målemetoder:

Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"

Resume

I forbindelse med planlagt indvinding af grus er der udført beregning af støj fra grusgrav i normal fuld drift, dvs. når graven er etableret, og der indvindes og bearbejdes grus og sten.

Bergnet støjbelastning, L_r og forventede støjgrænser ved de nærmeste boliger:

Referencepunkt	L_r /grænse [dB] Hverdage (7-18)	L_r /grænse [dB] Aften (18-22)	L_r /grænse [dB] Nat (22-7)
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7/55	Ingen drift	38,2/40
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7/55	Ingen drift	31,3/40
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5/55	Ingen drift	29,2/40
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0/55	Ingen drift	36,6/40
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4/55	Ingen drift	38,5/40

Der er ikke givet tillæg for tydeligt hørbare impulser

Lørdag formiddag forventes samme drift, som i dagperioden på hverdage, men i en mindre del af referencetidsrummet. Følgelig vurderes det også her, at den forventede støjgrænse på 55 dB, ikke overskrides. Grusgraven er ikke i drift lørdag eftermiddag eller søndag.

Det konkluderes, at de forventede støjkrav kan imødekommes ved alle boliger og i alle tidsrum.

De udførte beregninger omfatter en 5 meter høj jordvold omkring grusgraven, samt et 7 meter højt oplag i grusgraven.

Udarbejdet af: Annelin Enggaard

Kontrolleret af: -

Godkendt af: ALE

Dato: 26.07.2016

Version: 0

Projekt nr.: 1003300-038

Vilkår for gengivelse:

Rapporten inkl. bilag må kun offentliggøres i sin helhed. Anden form for offentliggørelse kræver skriftlig godkendelse fra MOE A/S

MOE A/S

Buddingevej 272
DK-2860 Søborg
T: +45 4457 6040
CVR nr.: 64 04 56 28
www.moe.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Baggrund	4
1.1	De berørte parter	5
2	Forventede støjgrænser	5
3	Virksomheden	6
3.1	Virksomhedens drift	6
3.1.1	Indvinding og bearbejdning af materialer	7
3.1.2	Afhentning af grus med lastbiler	7
3.2	Kildestyrker	7
3.3	Støjkildernes drift	8
3.4	Udeladte støjkilder og driftsscenarier	9
4	Fremgangsmåde	9
4.1	Valg af referencepunkter (immissionspunkter)	9
4.2	Omgivelser og lydudbredelsesforhold	9
5	Beregningsresultater	11
6	Støjens karakter – toner og impulser	12
7	Maksimalværdier for drift om natten	12
8	Usikkerhed	12
9	Vurdering i forhold til de forventede støjgrænser	13
10	Konklusion	14

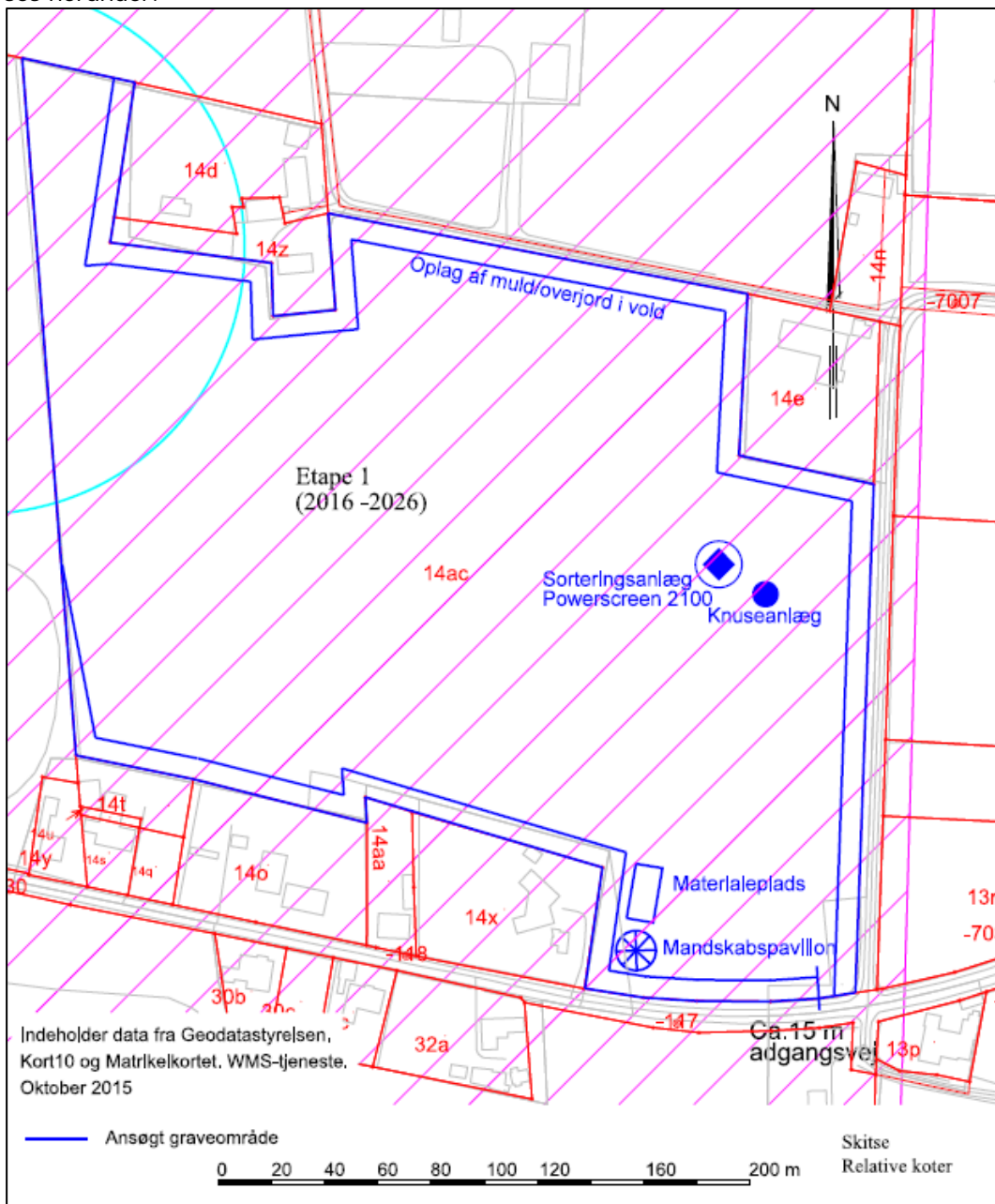
Bilagsoversigt

- Bilag 1a Punktberegning med bidrag fra enkelte kilder
- Bilag 1b Støjkonturer dag og nat
- Bilag 2a Terrænhøjder, kildeplacering og støjvolde
- Bilag 3a Kildestyrker og driftstider

1 Baggrund

I forbindelse med ansøgning om gravetilladelse for ny grusgrav ønskes støjberegning ved beboelse omkring grusgraven. Beregningerne udføres i forhold til de forventede støjgrænser. Hvis beregningerne – ud fra skærmningen fra selve afgravningen – viser overskridelser, skal der tilføjes jordvolde omkring grusgraven, der sikrer, at støjgrænserne kan overholdes.

TSG, Tulstrup Sten & Grus søger om tilladelse til at indvinde grus på matrikel 14ac. Området er nord for Smedevej, med boliger omkring grusgraven. Beregningerne omfatter én etape. Området ses herunder:

Figur 1 Oversigtskort over den planlagte indvinding

1.1 De berørte parter

Rekvirent/virksomhed

SCT Transport
 Stæremosen 21-23
 3250 Gilleleje
 Tlf. 48 38 38 38

Kontaktperson: Karen Moltesen
 Direkte tlf: 48 38 38 26
 E-mail km@scttransport.dk

Myndigheder

Sorø Kommune er myndighed på støjområdet og skal behandle evt. støjklager.
 Region Sjælland udsteder gravetilladelsen.

Klager

Grusgraven er endnu ikke etableret, men grusgravens naboer skal sikres, at de forventede støjgrænser ikke overskrides.

2 Forventede støjgrænser

Støjgrænser fastsættes af tilsynsmyndigheden, Sorø Kommune. Der er endnu ikke udmeldt endelige støjgrænser for boligerne ved grusgraven. Boligerne er placeret i det åbne land, dvs. i Områdetype 8 i henhold til de vejledende støjgrænser, anført i skemaet på side 15 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder". Skemaet er gengivet på næste side.

Omkring områdetype 8 skriver vejledningen:

Områdetype 8: Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)
 Det er ud fra miljømæssige synspunkter ønskeligt, at niveauet af støjen fra virksomheder er meget lavt i det åbne land, ikke mindst på grund af det normalt lave baggrundsstøjniveau. Hensynet til en række virksomheder, som det er naturligt at placere i det åbne land, gør det imidlertid nødvendigt i et vist omfang at acceptere et støjniveau, der kan påføre omboende støjulemper.
 Det forekommer ikke rimeligt at fastsætte generelle vejledende grænseværdier for områdetype 8. Der bør foretages en konkret vurdering for hvert enkelt område, eventuelt for hver enkelt sag.

Figur 2 Udklip fra afsnit 2.2.3. Side 19 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Jf. de foreløbige udmeldinger fra regionen arbejder vi i nærværende rapport med, at boligerne i det åbne land får støjgrænser svarende til område type 3. Dette svarer godt med, at såvel den nye som de eksisterende grusgrave i området, naturligt er placeret i det åbne land.

	Mandag til fredag 7:00-16:00 Lørdag 7:00-14:00	Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00	Mandag – lørdag 6:00-7:00
Nærmeste boliger i det åbne land	55 dB	45 dB	40 dB

Tabel 1 Forventede støjgrænser for den nye grusgrav

Tidsrum Områdetype (faktisk anv.)	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 lørdag kl. 07.00–14.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 lørdag kl. 14.00–22.00 søn- og helligdag kl. 07.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00
1. Erhvervs- og industriområder	70	70	70
2. Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomheder	60	60	60
3. Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40
4. Etageboligområder	50	45	40
5. Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45	40	35
6. Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder	40	35	35
7. Kolonihaveområder	Se teksten i afsnit 2.2.3		
8. Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)	Se teksten i afsnit 2.2.3		

Figur 3 Skema med de vejledende støjgrænser fra side 15 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

3 Virksomheden

Samlet oversigtskort over grusgraven og støjkilderne ses i Bilag 2a Kildeplacering, terræn og voldhøjder.

3.1 Virksomhedens drift

Gruset udgraves med frontlæsser, der samler det udgravede materiale i bunker. Når der er samlet tilstrækkeligt materiale startes sorteringsanlægget (kaldes også "harpe") og frontlæsseren kører frem og tilbage mellem bunkerne og sorteringsanlægget og føder det, mens det er i konstant drift. I perioder vil der også blive behov for at anvende nedknuser, før materialet fødes videre til sorteringsanlægget.

Det (evt. knuste) og sorterede materiale læsses på lastbiler, der kører ind fra Smedevej mod syd. Læsningen udføres med frontlæsser.

3.1.1 Indvinding og bearbejdning af materialer

Beregningerne omfatter samtidig indvinding af materiale to steder i grusgraven. Udgravning af materialer foretages i virkeligheden overalt i grusgraven med forskellige lydudbredelsesforhold i forhold til beregningspunkterne. De to placeringer af udgravningen er en nødvendig forenkling af virkeligheden. I støjberegningerne indgår to placeringer samtidig, dvs. at støjen fra frontlæsserne overestimeres.

Når grusgraven er etableret vil der blive opstillet nedknusning- og sorteringsanlæg for bearbejdning af materialer. Placeringen ses på bilag og figurer.

3.1.2 Afhentning af grus med lastbiler

Materialer afhentes af lastbiler, der læsses med frontlæsser. Dette vil foregå i området umiddelbart nord for nedkørslen til graven, som det ses på Bilag 2a.

3.2 Kildestyrker

Grusgraven er i planfasen, og det er derfor ikke muligt at udføre målinger på arbejdsprocesserne. Ydermere vil kildestyrkerne være afhængige af hvilket materiale, der graves i. De kildestyrker og driftsaktiviteter, der er anvendt ved beregninger er anført i Bilag 3a.

Indvindingen af grus er benævnt "frontlæsser" i beregningerne. I praksis kan det også ske, at der anvendes gravemaskine på larvefødder. Den største maskine (Volvo 32 ton), der pt. anvendes i grusgraven Nejedevvej 20A, Hillerød er nyere og mærket jf. maskindirektivet med en kildestyrke på $L_{WA} = 104 \text{ dB(A)}$.

Figur 4 Fotos af 32 ton maskinen

Alternativt til 32 ton Volvo gravemaskinen anvendes frontlæssere (Ljungby), som vi tidligere har målt til $L_{WA} = 103 \text{ dB(A)}$. Et andet alternativ er en mindre 25 ton gravemaskine, der ligeledes er mærket jf. maskindirektivet med 103 dB(A) .

I de udførte beregninger anvendes en kildestyrke på 104 dB(A) for frontlæssere (eller gravemaskiner). Frontlæsserne kan skiftes ud med nyere gravemaskiner.

Der tænkes anvendt et sorteringsanlæg af typen Powerscreen Chieftain 2100X. Vi har modtaget oplysninger fra leverandøren af maskinen med angivelse af lydtrykniveauer, målt forholdsvist tæt på maskinen i afstande op til 10 meter, når det kører i tomgang ved 2200 o/m. Vi antager, at de modtagne målinger er udført over hårdt terræn. Det har ikke været muligt, at udføre kildestyrkemåling på et lignende anlæg under typisk drift. Ud fra de modtagne oplysninger, og vores erfaring

med lignende maskiner, anvender vi en kildestyrke på $L_{WA} = 116$ dB(A). Dette kan med fordel stilles som leverandørkrav i forbindelse med indkøb af den nye maskine. Af hensyn til usikkerheden om beskaffenheden af de udgravede materialer, der skal sorteres anbefaler vi, at der stilles et skrappe leverandørkrav til kildestyrken (= "sound power level") fx på $L_{WA} = 113$ dB(A), hvor der er en sikkerhedsmargin på 3 dB(A).

For knuseanlægget, Premiertrak 100/R400 har vi ligeledes modtaget leverandørdata for støjni-veauer indtil 10 meter fra maskinen. Igen antager vi, at målingerne er udført over hårdt terræn, og vi anvender en kildestyrke på $L_{WA} = 106$ dB(A). Dette kan med fordel stilles som leverandørkrav i forbindelse med indkøb af den nye maskine.

Kildestyrker for lastbiler, der henter materiale, er hentet fra Støjdatabogen. Kildehøjden for alle frontlæssere og lastbiler er 1,5 m. Kildehøjden for sorteringsanlægget er 2,3 meter (opstillet i kote 44,1 dvs. kildehøjde i kote 46,4). For knuseanlægget er anvendt 2,6 m (opstillet i kote 43,9 dvs. kildehøjde i kote 46,5).

Der indgår ikke drift med vådsortering og indvinding under vand i de udførte beregninger. Det forventes ikke, at der skal flyttes materialer med dumpere i graven.

3.3 Støjkildernes drift

Det udvindes kun materialer i dagperioden på hverdage i tidsrummet 7-16. Referencetidsrummet for støjberegning på hverdage er 8 timer, og der er således drift i et tidsrum, der er længere end referencetidsrummet.

For lørdage søges om udvinding af materialer i tidsrummet fra 7-12. Referencetidsrummet for støjberegning på lørdag formiddag er 7 timer, og der er således drift i et tidsrum, der er betydeligt kortere end referencetidsrummet.

Der forventes afhentning af materialer i samme tidsrum som indvinding, dvs. dagperioden. Men derudover afhentes materialer i tidsrummet fra 6-7, dvs. i natperioden, hvor støjgrænserne er mere restriktive, og hvor referencetidsrummet for støjberegning er 30 minutter. Dvs. at støjen fastlægges som den halve time, hvor middelværdien af støjen er størst.

Støjkildernes drift er jævnt fordelt over arbejdsdagen, og er i beregningerne angivet enten i minutter pr 30 minutter eller i %. Driftsaktiviteterne er angivet i Bilag 3a.

For den mest betydende støjkilde i dagperioden, sorteringsanlægget, er der regnet med en aktivitet på 100 %. På lørdage vil der ikke være drift i hele referencetidsrummet.

Der forventes en aktivitet med 5 lastbiler pr 30 minutter for afhentning af materialer fra graven.

Driftstider og antal aktiviteter er oplyst af rekvirenten.

3.4 Udeladte støjklider og driftsscenarioer

Der er ikke indregnet bidrag fra maskiner, der flytter materiale ved fjernelse af muld-lag og opbygning af støjvolde og depoter for muldjord.

Først når man er nede i kote 4 meter under nuværende terræn forrest i graven, ved nedkørslen mod sydvest, begynder man for alvor at udgrave og bortkøre materialer.

Først når der er etableret plads nede i graven til knuse- og sorteringsanlæg, vil disse mest støjende maskiner blive opstillet og sat i drift. Det vil ikke blive sorteret eller knust materialer, der blot køres bort.

De midlertidige aktiviteter ved etablering af graven betragtes ikke som en del af den almindelige drift og er ikke medtaget i denne rapport. Det forventes, at grusgraven er etableret som i de beskrevne beregninger ca. ½ år fra man starter indvindingen.

4 Fremgangsmåde

Ud fra kildestyrkerne, oplysninger om virksomhedens og omgivelsernes geometri og akustiske egenskaber er støjbelastningen i omgivelserne beregnet. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Vejledning 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Ved beregningen er anvendt software programmet SoundPLAN® version 7.4 senest opdateret 17/3-2016. Metode: GPM2005. Der er indhentet digitalt kortmateriale fra Kortforsyningen i form af "Kort 10". Oplysningerne er suppleret med informationer fra Sorø kommunes webgis og observationer i området.

4.1 Valg af referencepunkter (immissionspunkter)

Der er foretaget beregning af støjbelastningen i 5 punkter. Punkternes placering fremgår af bilagene. Der udføres beregninger til mest støjbelastet punkt. Da alle boliger har beboelse på 1. sal er dette ved nærmeste facade, i højden 4,5 meter over lokalt terræn.

Der er udført beregning i følgende punkter:

- R1 Smedevej 56 1.sal
- R2 Smedevej 60 1.sal
- R3 Gl Smedevej 7 1.sal
- R4 Gl Smedevej 5 1.sal
- R5 Gl Smedevej 51B 1.sal

Referencepunkternes placering fremgår af Bilag 2a.

4.2 Omgivelser og lydudbredelsesforhold

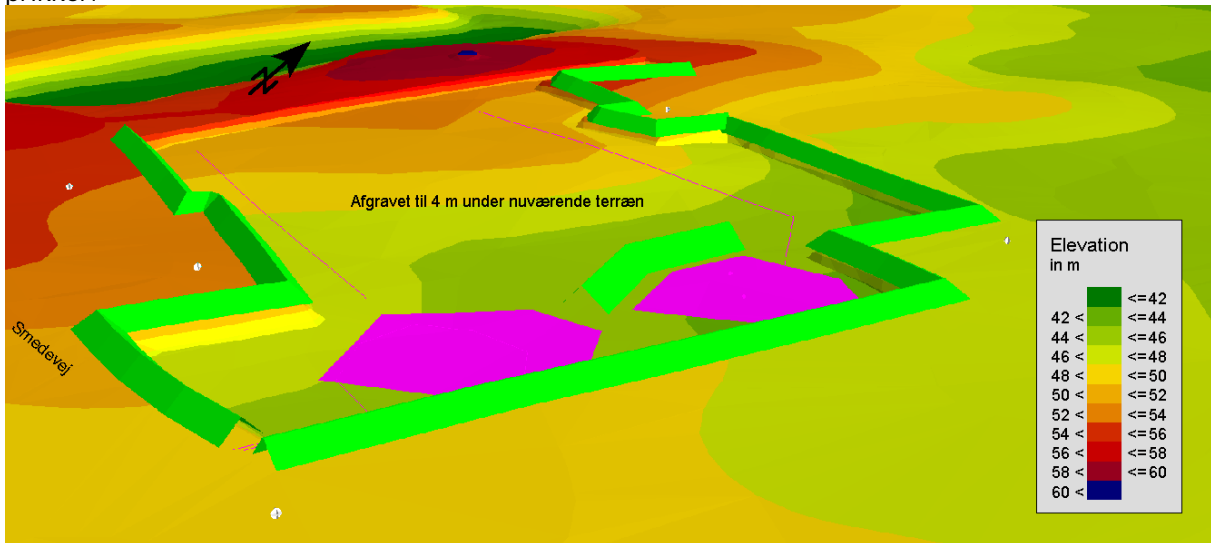
Oversigtskort med terrænhøjder anvendt ved beregningen er gengivet i Bilag 2a. Der er udført beregning for et scenarie, hvor der er udgravet til 4 meter under nuværende terræn. Det vil først være i denne dybde, at graven vil være i fuld drift, og der vil blive gravet ind i terrænet fra sydøst mod nordvest. Ud fra en "worst case" betragtning er der udført beregninger, hvor terrænets skærmning er minimeret, så bakken – i alle beregninger - er fuldstændig bortgravet til kote 4 meter under nuværende terræn.

Støjafskærmning ved jordvolde

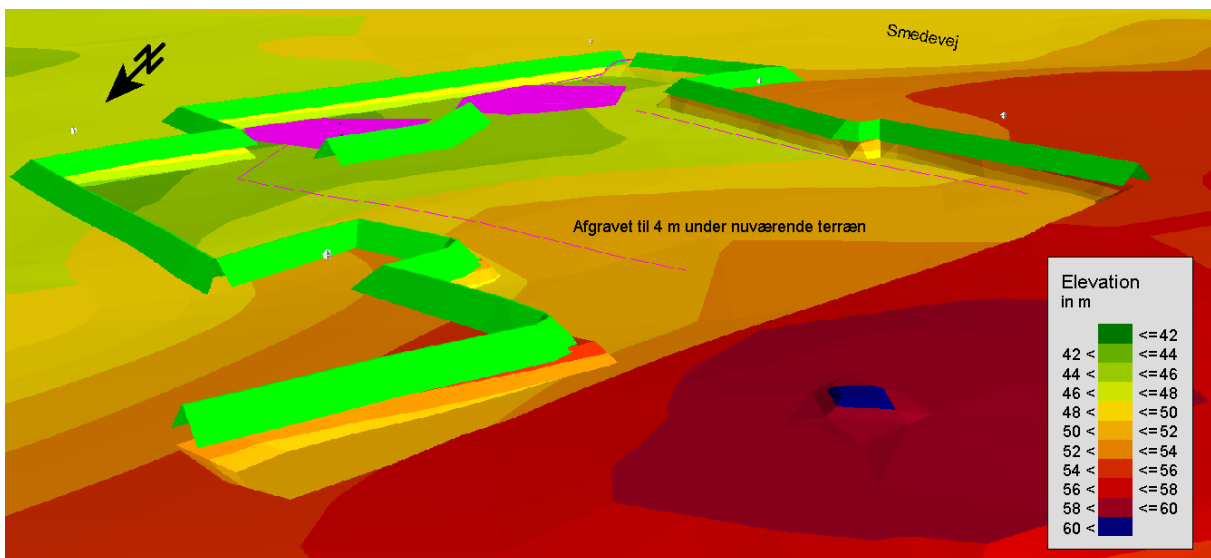
Beregningerne omfatter jordvolde, der virker afskærmende for støj. Jordvoldenes sider er forudsat udlagt i 1:1, men støjmæssigt er det væsentlige jordvoldenes tophøjde.

Jordvoldene er 5,0 meter høje, målt over eksisterende terræn. Derudover indregnes skærmning fra 7,0 meter højt oplag i graven. Jordvoldenes højde og placering ses på Bilag 2a.

Herunder ses 3D grafik fra to vinkler, hvor beregningspunkter ved naboer er markeret med hvide prikker:

Figur 5. 3D grafik fra sydøst

Figur 6. 3D grafik fra nordvest

I en største del af gravens levetid vil der blive udgravet i koter, lavere end i beregningerne. Med samme skærmning på kanten af grusgraven vil støjbelastningen blive mindre, da skærmningen bliver mere effektiv, når støjklenderne er placeret lavere end forudsat.

Terrænegenskaber

Terrænet i grusgraven og i omgivelserne er akustisk bløde.

Bygninger

I beregningerne indgår ikke skærmning og refleksion fra ca. 3 m høj pavillon i grusgraven. Dette er i praksis uden betydning i forhold til skærmning fra jordvoldene. I beregningerne indgår ikke andre bygninger, heller ikke ved naboerne, hvor fx stalde og lader i praksis skærmer for støjen på dele af ejendommene. Støjgrænser fastsættes i akustisk frit felt, uden refleksion fra klagers egen bygning. Det er derfor korrekt ikke at medtage nabobygninger, når de i denne sag ikke bidrager med skærmning ved andre naboer.

5 Beregningsresultater

Det energiækvivalente støjniveau er beregnet for dag- og natperioderne på hverdage. Grusgraven er ikke i drift om aftenen.

Støjniveauet er beregnet til:

	$L_{Aeq,8h}^*$ Mandag til fredag 7:00-18:00 $L_{Aeq,7h}^*$ Lørdag 7:00-14:00 [dB(A)]	$L_{Aeq,1h}$ Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00 [dB(A)]	$L_{Aeq,½h}^{**}$ Alle dage 22:00-7:00 [dB(A)]
	DAG	AFTEN/EFTERMIDDAG	NAT
Referencepunkt			
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7	ingen drift	38,2
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7	ingen drift	31,3
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5	ingen drift	29,2
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0	ingen drift	36,6
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4	ingen drift	38,5

Tabel 2 Det energiækvivalente, A-vægtede lydtryk niveau ref 20µPa, L_{Aeq}

*)Referencetidsrummet i dagperioden på hverdage er 8 timer, hvilket vil sige, at der i løbet af tidsrummet fra 7:00-18:00 midles over de 8 timer, hvor støjbelastningen er størst. På hverdage forekommer støj fra alle støjkloder i løbet af hele referencetidsrummet. Se Bilag 3a.

Støjbelastningen fra drift lørdag formiddag (7:00 -14:00), hvor der kun er drift i 5 timer (fra 7:00-12:00) af det 7 timer lange referencetidsrum vil være mindre end på hverdage, da der er samme drift, men i et kortere tidsrum

**)Referencetidsrummet om natten (22:00-7:00) er ½ time. Om natten (dvs. i praksis kun tidsrummet 6.00-7:00) forekommer ikke støj fra indvinding af grus, men kun fra bortkørsel af materialer.

Der vil ikke være drift af grusgraven om søndagen.

Bidragene fra de enkelte støjkloder til støjniveauet i beregningspunkterne fremgår af Bilag 1a. Støjkonturer for dag- og natperioden er beregnet i højden 4,5 m svarende til 1. sals facader. Støjkonturerne fremgår af Bilag 1b.

6 Støjens karakter – toner og impulser

Hvis støjen fra virksomheden frembringer særligt generende støj med indhold af toner eller impulser, skal der tillægges +5 dB til det beregnede energiækvivalente støjniveau, L_{Aeq} ved fastlæggelsen af støjbelastningen L_r .

Forekomsten af tydeligt hørbare toner og impulser kan ikke beregnes, men skal vurderes på stedet, når virksomheden er i drift.

MOE vurderer umiddelbart, ud fra vores erfaringer med lignende sager, at der

- ikke skal gives tillæg for tydeligt hørbare impulser om natten (dvs. 6-7 om morgenen), hvor der kun håndteres sorteret materiale (uden større sten)
- ikke skal gives tillæg på pga. tydeligt hørbare impulser i dagperioden. Dette forudsætter at evt. støjende håndtering af materialer med større sten kun forekommer, når der er drift af sorteringsanlægget, der er så kraftig en støjkilde, at støj herfra må forventes at maskere evt. impulsagtige lyde. Det er vores erfaring, at sorterings- og knuseanlæggene ikke i sig selv giver anledning til tydeligt hørbare impulser.

Vi forventer ikke, at virksomhedens støj giver anledning til tydeligt hørbare toner. Der er ved vurderingen af støjen ikke givet tillæg for hverken toner eller impulser.

7 Maksimalværdier for drift om natten

Grænseværdier for maksimalværdier, målt/beregnet som L_{pAmax} fastsættes jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1984: "Ekstern støj fra virksomheder" normalt til et niveau 15 dB højere end den tidsmidlede støjbelastning i natperioden.

MOE har ikke udført beregninger, der belyser L_{pAmax} , men ud fra støjkilernes karakter vurderer vi, at hvis støjgrænsen for den tidsmidlede støjbelastning i natperioden er overholdt, vil dette også være tilfældet for maksimalværdierne.

8 Usikkerhed

Når en ny virksomhed eller en ny installation planlægges, skal den forventede støjbelastning sammenlignes med støjgrænserne. Der skal i dette tilfælde ikke tages hensyn til usikkerhederne.

Det skal bemærkes, at usikkerhederne skal medregnes, når støjen fra en eksisterende virksomhed skal vurderes. Støjen skal i kontrolsituationen overstige støjgrænserne med mere end den beregnede usikkerhed, for at tilsynsmyndigheden (jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder") har baggrund for at gribe ind, fx ved at udstede påbud om støjdæmpning.

Til orientering kan vi oplyse, at usikkerheden på denne type beregninger normalt er i området fra 2 -5 dB.

9 Vurdering i forhold til de forventede støjgrænser

Støjbelastningen, L_r er det energiækvivalente, A-vægtede støjniveau i det mest støjbelastede referencetidsrum korrigeret for tydeligt hørbare toner eller impulser:

Referencepunkt	L_r [dB]	L_r [dB]	L_r [dB]
	Mandag til fredag 7:00-18:00 Lørdag 7:00-14:00 DAG	Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00 AFTEN/EFTERMIDDAG	Alle dage 22:00-7:00 NAT
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7	ingen aktivitet	38,2
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	1,3	-	1,8
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7	ingen aktivitet	31,3
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	5,3	-	8,7
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5	ingen aktivitet	29,2
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	9,5	-	10,8
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0	ingen aktivitet	36,6
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	0,0	-	3,4
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4	ingen aktivitet	38,5
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	2,6	-	1,5
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet

Tabel 3 Støjbelastning, støjgrænser og vurdering

Der vil ikke være drift i noget tidsrum om søndagen.

10 Konklusion

Støjgrænserne overskrides ikke og de forventede støjkrav kan imødekommes ved naboerne. Beregningerne omfatter en 5 meter høj jordvold omkring det meste af grusgraven, og et 7 meter højt oplag af materialer som beskrevet i denne rapport.

Vi bemærker, at:

- Der i beregningerne indgår støjbelastning fra samtidig indvinding af grus flere steder i grusgraven. Dette forekommer ikke i praksis, og den beregnede støjbelastning i dagperioden er derfor en smule overvurderet.
- Kildestyrken for den mest støjende maskine, sorteringsanlægget Powerscreen Chieftain 2100X er kritisk. MOE anbefaler at der, i forbindelse med indkøb af den nye maskine, stilles leverandørkrav.

Bilagsoversigt

Bilag 1a Punktberegning med bidrag fra enkelte kilder

Bilag 1b Støjkonturer dag og nat

Bilag 2a Terrænhøjder, kildeplacering og støjvolde

Bilag 3a Kildestyrker og driftstider

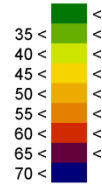
Støjkilde	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)
R1 Smedevej 56 1.sal Z 57,0 m	LAeq, 8h 53,7	LAeq, 0,5h 38,2
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	52,2	
Knuseanlæg Premiertrak 400	44,2	
Gravemaskine indvinder grus nord	41,7	
Gravemaskine indvinder grus syd	41,7	
Frontlæsser	38,5	
Frontlæsser	37,5	37,5
Lastbiler	30,3	30,3
R2 Smedevej 60 1.sal Z 58,4 m	LAeq, 8h 49,7	LAeq, 0,5h 31,3
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	47,2	
Gravemaskine indvinder grus nord	43,0	
Gravemaskine indvinder grus syd	40,2	
Knuseanlæg Premiertrak 400	38,6	
Frontlæsser	33,5	
Frontlæsser	30,6	30,6
Lastbiler	22,8	22,8
R3 GI Smedevej 7 1.sal Z 55,7 m	LAeq, 8h 45,5	LAeq, 0,5h 29,2
Gravemaskine indvinder grus nord	41,9	
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	40,6	
Gravemaskine indvinder grus syd	35,1	
Knuseanlæg Premiertrak 400	34,0	
Frontlæsser	32,2	
Frontlæsser	28,4	28,4
Lastbiler	21,3	21,3
R4 GI Smedevej 5 1.sal Z 51,7 m	LAeq, 8h 55,0	LAeq, 0,5h 36,6
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	53,8	
Knuseanlæg Premiertrak 400	44,1	
Gravemaskine indvinder grus nord	43,0	
Gravemaskine indvinder grus syd	41,8	
Frontlæsser	39,8	
Frontlæsser	35,3	35,3
Lastbiler	30,7	30,7
R5 GI Smedevej 51B 1.sal Z 53,5 m	LAeq, 8h 52,4	LAeq, 0,5h 38,5
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	51,3	
Knuseanlæg Premiertrak 400	40,7	
Gravemaskine indvinder grus syd	39,3	
Gravemaskine indvinder grus nord	39,1	
Lastbiler	35,9	35,9
Frontlæsser	35,7	
Frontlæsser	35,1	35,1

Bilag 1b Resultater
Støjkonturer 450cm over terræn
Støjkonturer hverdage dag 7-18

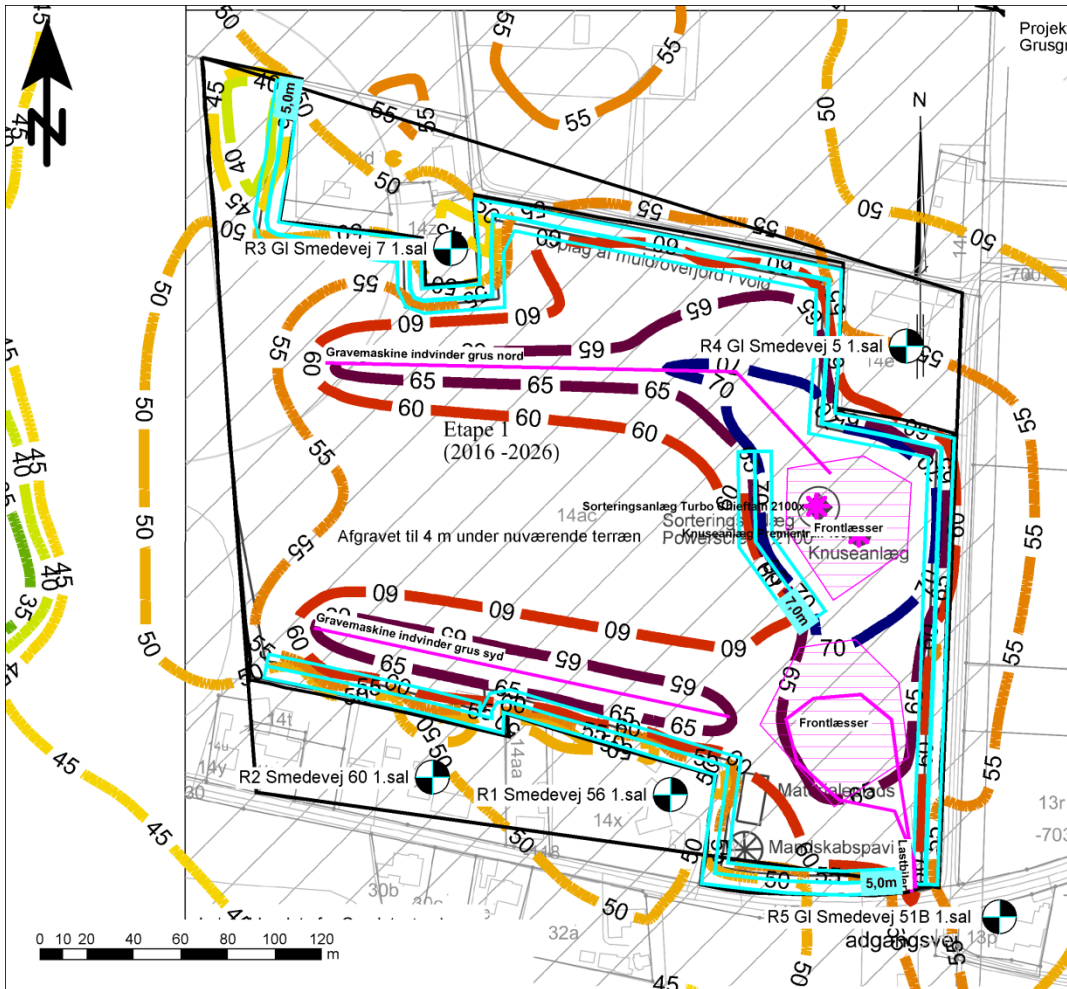
Tegnforklaring

- Bygning
- Beregningspunkt
- Arealkilde
- Punktkilde
- Kørebvej
- Støjskærm/hegn
- Jordvold
- Voldtop

Støjniveau
dag
7-18
 $L_{Aeq, 8h}$
i dB(A)

Udskr.
25-07-2016

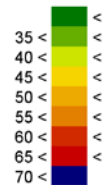

Bilag 1b Resultater
Støjkonturer 450cm over terræn
Støjkonturer nat

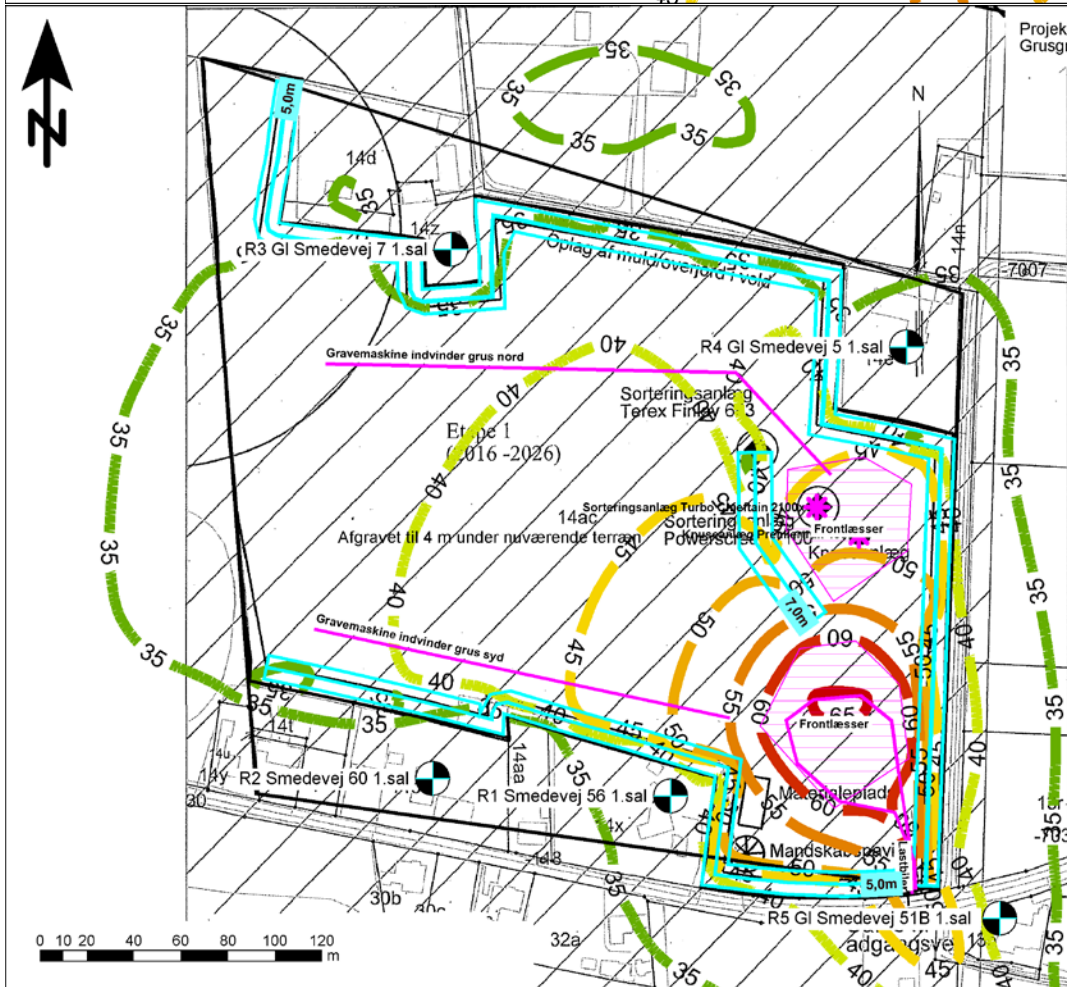
Tegnforklaring

- Bygning
- Beregningspunkt
- Arealkilde
- Point source
- Line source
- Støjskærm/hegn
- Jordvold
- Voldtop

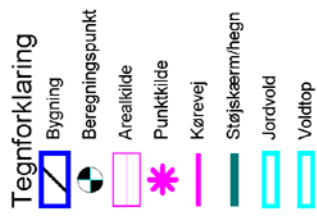
Støjniveau
nat
22-7
 $L_{Aeq, 1/3h}$
i dB(A)

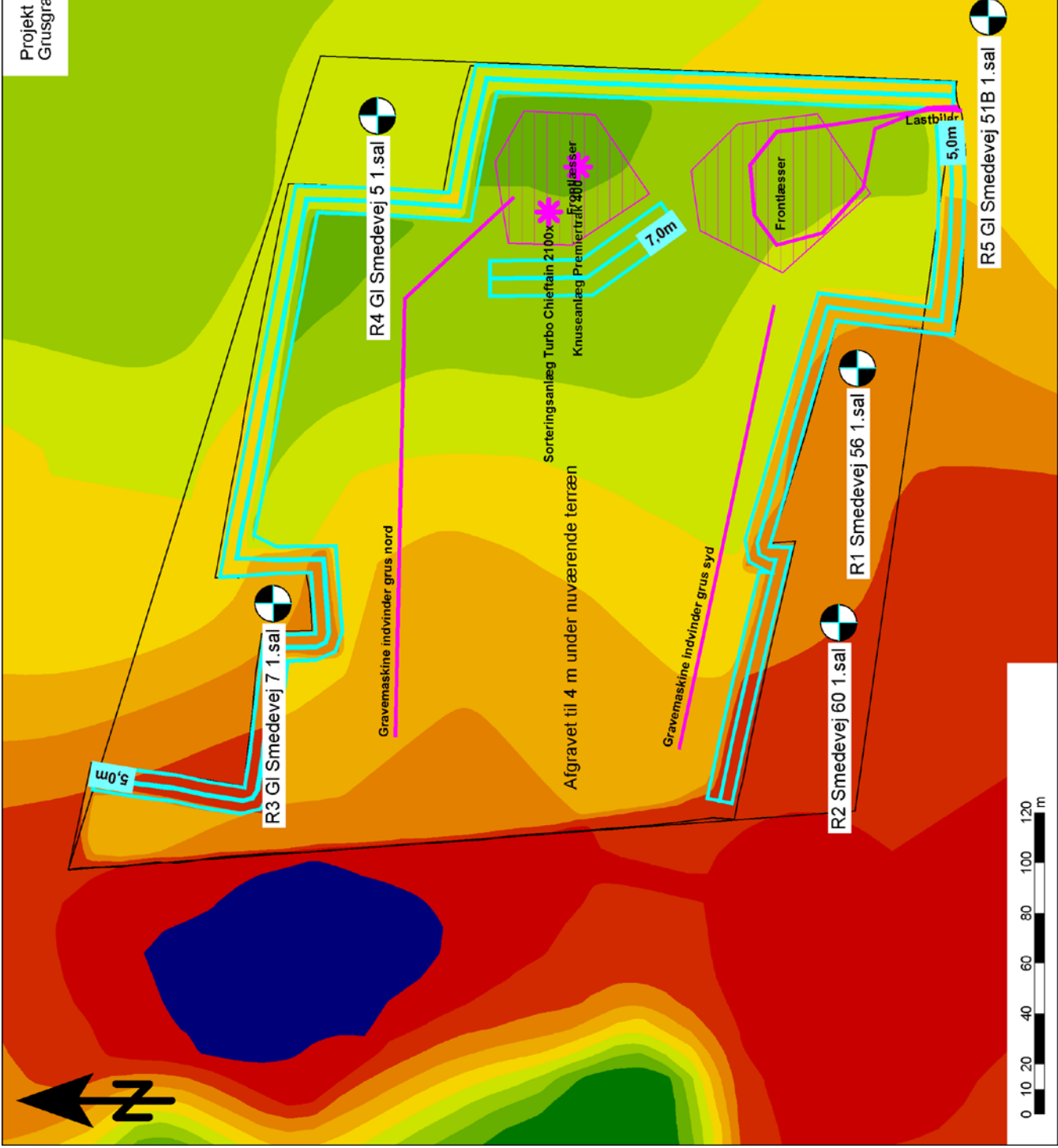
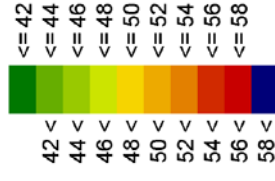
Udskr.
25-07-2016

Bilag 2a
 Terrænhøjder og placering
 af støjkilder

Højde i meter
i m

Projekt 1003300-038

SCT Transport Grusgrav Smedevej Sorø
Punktberegning

Bilag 3a
Støjkilder skema

Støjkilde	Kildetype	Z m	Kildespektrum	Tidshistogram	L'w (Kildestyrke pr m) dB(A)	Lw (kildestyrke) dB(A)	63Hz dB(A)	125Hz dB(A)	250Hz dB(A)	500Hz dB(A)	1kHz dB(A)	2kHz dB(A)	4kHz dB(A)	8kHz dB(A)
Frontlæsser	Area	45,5	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	69,5	103,2	81,1	91,9	96,8	97,2	97,2	95,1	87,8	79,3
Frontlæsser	Area	46,9	Frontlæsser i arbejde	10 min pr 30 minutter 6-16	69,3	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Lastbiler	Line	47,6	101dB lastbil med 15km/h	Lastbiler 5 pr 30 minutter 6-16	58,9	82,4	62,8	65,8	71,8	74,8	78,8	75,8	69,8	61,8
Gravemaskine indvinder grus nord	Line	48,7	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	80,3	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Gravemaskine indvinder grus syd	Line	50,4	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	81,4	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	Point	46,4	Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 1400	100% fra 7:00 til 16:00	116,0	116,0	97,7	104,4	108,5	110,6	109,9	107,7	102,4	93,6
Knuseanlæg Premiertrak 400	Point	46,5	Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 1400	100% fra 7:00 til 16:00	106,0	106,0	87,7	94,4	98,5	100,6	99,9	97,7	92,4	83,6

26-07-2016
11:06
10

MOE A/S Buddingevej 27 DK-2860 Soborg DENMARK

Bilag 12

SMEDEVEJ ApS
Korshøjgårdsvej 5
3670 Veksø Sjælland

Offentlig vej - Smedevej 54 - Tilladelse til overkørsel

På baggrund af råstofansøgning dateret den 2. februar 2016 gives, i henhold til "Lov om offentlige veje" §49 stk. 1, tilladelse til etablering af overkørsel til Smedevej.

Forudsætninger for etablering af overkørsel:

- Omkostningerne i forbindelse med eventuelle anlægsarbejder vedrørende overkørslen er vejbestyrelsen uvedkommende
- Adgang til graveområdet skal ske som vist på fremsendt plantegning til Smedevej.
- Af hensyn til trafiksikkerheden skal der udvises størst muligt agtpågivenhed overfor tab af materialer ved udkørsel til Smedevej. Brugeren må – om nødvendigt flere gange dagligt – fjerne tabte materialer fra vejen. Hvis vejmyndigheden ikke skønner dette er godt nok, kan der komme krav om vaskefaciliteter på egen grund.
- Til- og frakørselsvejen skal ved til slutning til Smedevej udføres med en 25 m asfalteret belægning for herved at sikre kommunevejens vejkant, mindre støvgener og lette vejens renholdelse.
- Kan trafikken til og fra grusgraven ikke holdes på den anlagte asfalterede adgangsvej, kan der kræves krav om udførelse af nødvendige vinger eller en afgrænsning i svingsten af grå beton.
- Til- og frakørsel må kun ske til Parnasvej via Smedevej.
- Udkørsel til Smedevej må kun ske ved højresving. Der kan opsættes skilte, såfremt det er nødvendigt.
- Der skal sikres en fri oversigt fra et punkt beliggende 2 m fra Smedevej på adgangsvejen i en højde af 1 m, hvor der skal være frit udsyn på minimum 75 m til hver side. Der må ikke anlægges volde over terræn som konflikter med denne oversigt.
- Hvis benyttelsen giver anledning til uforudsete trafikfarlige situationer vil Sorø Kommune trække tilladelsen tilbage.

Den 2. juni 2017
J.nr. 340-2017-13923
Sag vedr. 8689

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
T 5787 6000
soroekom@soroe.dk
www.soroe.dk

René Nielsen
T 57876372
reni@soroe.dk

- Tilkørselsvejen skal fjernes straks efter grusgraven er efterbehandlet, dog senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Denne tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 2 år

Venlig hilsen

René Nielsen
Ingeniør

Randi Adelhorst Johansson

Fra: René Nielsen <reni@soroe.dk>
Sendt: 17. november 2017 12:46
Cc: Jens Nygaard (politiker); FUNK Borgmester; Morten Olesen
Emne: Trafik ved Smedevej 54
Vedhæftede filer: 340_2017_75478_Offentlig_vej___Smedevej_54___Tilladelse_til_overk.pdf

Kære alle der har interesse, bor tæt ved og har spurgt Sorø Kommune om den mulige grusgrav på Smedevej 54

Sorø Kommune har modtaget mange henvendelser omkring Region Sjællands mulige tilladelse til grusgravning på Smedvej 54. Jeres henvendelse omfatter, som de øvrige, mange af de samme bekymringer, betænkeligheder og gode løsningsforslag. Vi har derfor valgt at lave en samlet besvarelse, som både besvarer jeres spørgsmål og andres. Herved vil vi få belyst sagen bedst muligt for jer alle.

Smedevej 54 ligger i et råstofområde, hvor Region Sjælland kan give en tilladelse til at grave efter grus. Grusgrave er vigtige af hensyn til væksten i samfundet og udbygning af infrastruktur.

I forbindelse med denne tilladelse, skal grundejeren af Smedevej 54 have stillet nogle saglige vilkår om deres overkørsel til offentlig vej. Smedevej 54 har en adgang til Smedevej i den vestlig ende af grunden, som dog ikke har været i jævnlig brug siden arealet er tilplantet. Se luftfoto. Ved en ændring af deres overkørsel kan Sorø Kommune stille saglige vilkår omkring selve overkørslen, således at trafikken via denne sker på bedst mulig måde i forhold til trafiksikkerheden. Kommunen kan ikke lukke eller forbyde kørsel via en eksisterende overkørsel, da alle grunde både har ret og skal have en adgang til offentlig vej. En kopi af tilladelsen er vedlagt, således I kan se hvilke vilkår der er stillet.

Sorø Kommune har ikke mulighed for at forhindre kørslen med lastbiler på en offentlig vej, men kommunen kan anvise en bestemt køre rute for trafikken. På Smedevej har Sorø Kommune kun mulighed for at anvise en rute til Parnasvej, da der ikke er andre alternativer. Der har været foreslået alternative ruter ad privat grund, såsom via nabogrunden mod vest og mod nord til den eksisterende grusgrav. Her kan kommunen ikke udlægge veje, og da parterne ikke har kunnet blive enige, vil dette ikke være en mulighed. Sorø Kommune har undersøgt, om

kommunen kan ekspropriere til en vej til den eksisterende grusgrav, men dette giver de nuværende love ikke mulighed for. Endvidere er denne løsning heller ikke ønsket hos flere i området omkring Smedevej 54. Der er tidligere blevet eksproprieret en vej på Rustkammervej til en grusgrav, da den eksisterende overkørsel lå ud for skolen. Grundet at Rustkammervej har status af trafikdæmpet vej med chikaner og at overkørslen var lige ud for skolen, blev det gjort på daværende tidspunkt af hensyn til almenvellet. Sorø Kommune har haft en kontakt til Vejdirektoratet, og de kan oplyse, at kommunen ikke har et grundlag til at gøre det samme på Smedevej.

Sorø Kommunes vurdering er, at kommunen ikke kan forhindre, at der sker en forøgelse af lastbil trafik på Smedevej. En trafik der i gennemsnit vil være på ca. 3 lastbiler i timen, dog med højere eller lavere intensitet alt efter hvad grusgraven vil have af salg på den enkelte dag. Der er foretaget en trafikmåling på Smedevej (26/10-2/11), som viser, at der ud af 1163 er 96 lastbiler/busser på Smedevej på en hverdag, hvilket svarer til lige over 8 procent af alt trafik på vejen. Gennemsnits hastigheden blev målt til 56 km/t. Med grusgraven vil der være yderligere 40 lastbiler på en dag, som vil svare til tæt ved 12 procent af den daglige trafik. Smedevej er i dag udpeget som en farlig skolevej for skoleklasser op til 5. klasse. Med den forøgede mængde af lastbiler er Sorø Kommune i gang med at vurdere muligheden for, at udvide skolebuskørslen, så den omfatter alle alderstrin i folkeskolen. Således at ingen børn vil cykle til skole.

Smedevej har en bredde på omkring de 6 m, men enkelte steder er den smallere. For at få et ensrettet vejforløb vil vi undersøge om det er teknisk og økonomisk muligt, at få udbedret rabatten med stabilgrus, og få udlagt køreafalt, således at Smedevej fra Parnasvej til Smedevej 54 har en minimum 6 m asfalteret kørebane på hele strækningen. Endvidere vil vi få lavet midte afstriking på strækningen og kantafmærkning, som giver bilisterne en bedre opmærksomhed på, hvor kørebane er. For at få hastigheden ned på stykket, således at lastbilerne ikke kører for hurtigt forbi cyklister på strækningen, vil vi bede politiet om samtykke til at sætte hastigheden ned til 40 km/t på strækningen. Dette skal ske i et sammenspil med en hastigheds nedsætning til 70 km/t på Parnasvej ud for Smedevejs udmundning her. Det forventes at tiltagene er på plads inden der åbnes for grusgravning.

Sorø Kommune håber med ovenstående tiltag at få højnet trafiksikkerheden på Smedevej inden grusgraven tages i brug. Vi vil efterfølgende løbende følge med i udviklingen, og håber at I vil fortsatte med at give os gode råd og ideer, som vi kan vurdere om er muligt. Om end at grusgraven kunne ligge og have en bedre logistisk løsning, kan vi ikke ændre på, at den ligger i et råstofområde, som har været kendt i mange år.

Region Sjælland har sendt partshøring af forslaget til tilladelse til indvinding af råstoffer på Smedevej 54 i Sorø ud nu. Vi vil opfordre til at komme med bemærkninger til Region Sjælland inden partshøringsperioden udløber tirsdag den 28. november 2017. I kan læse mere i forslaget til tilladelsen omkring bl.a. vilkår om støj, tidspunkter for drift af grusgraven, hvor lang tid de forventer at grave m.m.

Udkast til denne råstofindvindingstilladelse kan ses på dette link:

<http://www.regionsjaelland.dk/Miljo/raastoffer/gravetilladelse-regionen-er-myndighed/Sider/gravetilladelser-der-vedtaget.aspx>

Venlig hilsen

René Nielsen
Ingeniør

Hovednr.: 57876000
Direkte: 57876372
E-mail: reni@soroe.dk

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift, Plan, Byg og Trafik
Rådhusvej 8
4180 Sorø
www.soroe.dk

Bilag 13

VURDERING AF SPREDNING AF HASSELMUS RÅSTOFOMRÅDE VED SORØ

2020-09-13

Indledning

I forbindelse med ny behandling af ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer på Smedevej 54, 4180 Sorø, har Region Sjælland behov for en uddybende vurdering af hasselmushabitat i Sorø.

I den forbindelse har regionen præciseret at de ønsker –

Afklaring af projektets betydning i forhold til en økologisk sammenhæng mellem de to områder med hasselmus øst og vest for indvindingsarealet

- Udgør det ansøgte råstofgraveareal en forbindelseskorridor mellem de to hasselmusområder?
- Det ansøgte indvindingsareal ligger i forbindelse med den korteste distance mellem de to nævnte skovområder med hasselmus. Der findes på luftfoto områder med skov/natur, buskede haveanlæg og levende hegn. Der skal redegøres for om disse områder indgår i forbindelseskorridor mellem Flaskehulen, der ligger i tilknytning til Horsebøg Skov, og området ved Koldemosevej (Feldskov)
- Det skal konkretiseres, hvilke omkringliggende arealer der har gunstigere betingelser som forbindelseskorridor

Metode til kortlægning af levesteder og spredningskorridorer for hasselmus

Beskrivelser af levesteder og spredning af hasselmus

Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov. Dette kan være en blandingsskov af løv og nål med træer af forskellige aldersklasser og rig på frø - og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter, bærbuske, klatrende og tornede vækster. Arten kan dog også finde egnede yngle- og rasteområder i randområder til skoven i form af levende hegn, skovbryn, bevoksede småbiotoper, frugthaver og plantager.

Fælles for alle leveområder er, at de skal sikre arten et løbende udbud af fødeemner i hele den sommeraktive periode (skud, blomster, insekter, bær, frugter og nødder). Dette gælder ikke kun for fødesøgningsområderne, men også for yngle- og rasteområderne.

Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og den har en lille spredningsevne og en lav formeringsrate. Hasselmusen tåler derfor dårligere end andre gnavere, at mulighederne for fødesøgning, placering af opholds- og ynglereder, formering og yngelpleje forringes.

Hasselmusen foretrækker stabile levesteder og bevæger sig kun få hundrede meter. Hasselmus vil således være tilknyttet områder, der har været bevokset med skov i meget lang tid.

Det har tidligere været antagelsen at hasselmus i sommerperioden kun sjældent kom ned på jorden, og at der derfor var nødt til at være sammenhængende beplantning for at hasselmus kunne sprede sig til nye levesteder. Det har dog vist sig at arten kan komme ned på jorden og bevæge sig over kortere afstande mellem tæt liggende skovområder, hegn og lign. Der foreligger ikke nogen egentlige undersøgelser af hvor langt hasselmus bevæger sig over åbne

1 (7)

<p>Sweco Dusager 12 DK-8200 Aarhus, Danmark Telefon +45 72 20 72 07 Fax www.sweco.dk</p>	<p>Sweco Danmark A/S CVR nr. 48233511 Reg. kontor København Member of the Sweco Group</p>	<p>Hans Paarup Thomsen Seniorkonsulent Water West Telefon direkte +45 82 10 51 82 Mobil +45 60 64 46 66 hanspaarup.thomsen@sweco.dk</p>
--	---	---

arealer. Det må dog antages at arten kun meget sjældent bevæger sig mere end 25-30 meter over åbne arealer. Mindre veje samt huller i bevoksningen i levende hegn m.m. vil således ikke være en barriere for spredning af arten. Hvorimod større veje, dyrkede marker, juletræsplantager m.m. vurderes at være barrierer for spredning af arten.

I forbindelse med råstofvindning i Kirkeby Vænge på Sydfyn hvor der er en bestand af hasselmus rundt om råstofgravningen, er hasselmusbestanden løbende monitoreret før og under hele perioden hvor råstofgravningen er foregået. Der foreligger således en monitorering af hvilke effekter råstofgravningen, og de medfølgende forstyrrelser i form af støj, støv og lignende, har på hasselmus i området omkring Kirkeby Vænge.

Ved Kirkeby Vænge er der sat ca. 450 kasser op til monitorering af Hasselmus i området omkring Råstofgraven og bestanden har været fulgt i 9 år for at se om forstyrrelserne i forbindelse med råstofgravningen har haft en effekt på bestanden af hasselmus. De nærmeste kasser er sat op ca. 10 – 12 meter fra råstofområdet. Ved den løbende monitorering har det ikke været muligt at se nogen effekt af råstofgravningen og selv de nærmeste kasser har til tider været brugt som ynglekasser for hasselmus. Det vurderes derfor ikke at råstofgravning, kørsel med tunge maskiner og lignende er en type forstyrrelse som har nogen effekt på bestanden af hasselmus. Trafikken og aktiviteterne i en råstofgrav er ret forudsigelige og der er kun forstyrrelser i dagtimerne hvor Hasselmusen sover. Ligesom fra andre studier er der noget der tyder på at trafik, heller ikke tung trafik, er en form for forstyrrelse som virker specielt forstyrrende for dyrelivet.

Metode til kortlægning

Det er meget vanskeligt at eftersøge egentlige sommerreder for hasselmus da de ofte er meget godt skjult. Eftersøgning af sommerreder er derfor ikke en sikker metode til at kortlægge om et område benyttes som yngleområde. Hasselmus stiller imidlertid ret store krav til at levesteder og spredningskorridorer har en meget bred sammensætning af bærbærende buske og træer. En levestedsvurdering ud fra sammensætningen af træer og buske m.m. er derfor ofte en sikrere metode. Den sikreste metode til kortlægning af arten er opsætning af redekasser. Disse skal imidlertid opsættes før arten i foråret begynder at bygge rede. En sådan undersøgelse kan således ikke foretages før til næste år.

Råstofområdet og de omkransende hegn vil blive gennemgået og artsammensætningen af træer og buske vil blive registeret med henblik på at vurdere om området samt de omkransende hegn kunne være et potentielt levested eller spredningskorridor for hasselmus. Der vil samtidig blive søgt efter sommerreder.

Derudover vil begge skovområder blive besigtiget og der vil blive foretaget en vurdering af hvilke dele af skovområderne der er egnede som levested for hasselmus. Området mellem de 2 skovområder vil blive gennemgået for mulige spredningskorridorer mellem skovene. Alle levende hegn og bevoksninger mellem de 2 skove vil blive eftersøgt for sommerreder samt gennemgået for at vurdere om artssammensætningen af træer og buske i hegn, småbiotoper m.m. er tilstrækkelig varieret til at disse kan benyttes som levesteder eller spredningskorridorer. Resultaterne af undersøgelserne og den faglige vurdering vil blive beskrevet i et kort notat. Såfremt der er mulige levesteder eller spredningskorridorer tæt på råstofområdet vil der samtidig, ud fra de erfaringer der ligger fra Kirkeby Vænge, blive foretaget en vurdering af en eventuel råstofgravnings effekt på hasselmus.

Kortlægning og besigtigelser:

Arealerne er besigtiget den 30. august 2020.

Nedenstående skovarealer er gennemgået for at vurdere om de er egnede levesteder for Hasselmus.

2 (7)

RÅSTOFOMRÅDE VED SORØ
2020-09-13

Kort med angivelse af de skovområder som er besøgt. I statens kortlægning af Bilag IV arter er der tidligere gjort fund af hasselmus på lokalitet 6 og 3.

Lokalitet 1

Lokaliteten består af et tidligere råstofområde der nu er delvist tilgroet i forskellige træer og buske. Dele af arealet afgræsses af kreaturer. Arealet er derfor en mosaik af krat, enkelte større træer og lysåbne arealer. Arealet har en meget bred sammensætning af træer og buske med forekomst af hassel, hylde, alm. røn, engriflet hvidtjorn, sød æble, pære, glat hunderose, brombær, hindbær m.m. Midt i arealet blev der ved besigtigelsen fundet et lille areal hvor der var ophængt ca. 10 gamle kasser til hasselmus. Flere af kasserne var dog meget medtaget og ikke specielt egnede som redested for hasselmus. I 2 af kasserne blev der fundet nye reder fra hasselmus og i en af kasserne blev der observeret hasselmus.

Selvom der er flere lysåbne partier i det tidligere råstofområde, vurderes det at stort set hele arealet er et særdeles velegnet levested for hasselmus og det må forventes at der er en rimelig bestand i området. Arealet grænser helt op til det areal hvor der er søgt om råstofindvinding.

Lokalitet 2

Lokalitet 2 består af en blanding af højstammet bøgeskov, ældre nåleskov og yngre beplantninger med bl.a. eg. Lokaliteten som helhed vurderes ikke at være optimal for hasselmus. Skovbrynene ud mod jernbanen mod nord samt den sydvestligste del af skoven var dog fine habitater for hasselmus. Den sydvestlige del af skoven består af yngre egeskov med en del krat og underskov med en ret varieret artssammensætning med mange bærbærende træer og buske. Der blev således fundet alm. hvidtjørn, alm. hæg, alm. gedeblad, brombær, hindbær, hyld og alm. røn. Da der tidligere er fundet hasselmus lige nord for jernbanen (Lokalitet 6) må det antages at der også yngler hasselmus i skovområdet syd for jernbanen (også selvom jernbanen er en kraftig barriere for spredning af hasselmus). Det vurderes således at specielt den sydvestlige del af skoven samt skovbrynene langs jernbanen og langs den vestlige del af skoven er særdeles sandsynlige levesteder for hasselmus.

4 (7)

RÅSTOFOMRÅDE VED SORØ
2020-09-13

Lokalitet 3:

Der er tidligere gjort fund af hasselmus central i skoven. Imellem skoven og det tidligere råstofområde (område 1) er der en lidt større vej. Der er dog en fin bevoksning på begge sider af vejen og et enkelt sted danner trækroneerne næsten et tag hen over vejen. Det vurderes derfor ikke at denne vej er en meget stor barriere for spredning af hasselmus.

Lokalitet 4:

Lokaliteten består af en blandet ege og bøgebevoksning med en sparsom underskov. Den sydligste del af skoven var renafdrevet og den største del var tilplantet med rødgran og en mindre del med ahorn. Beplantninger med rødgran vurderes at være en markant barriere for spredning af hasselmus i området ligesom en beplantning med ahorn på lidt længere sigt heller ikke er optimal. Ved besigtigelsen blev der fundet enkelte redekasser der var sat op til hasselmus. Ingen af disse kasser havde været brugt af hasselmus. Skoven vurderes ikke at være specielt optimal som levested for hasselmus. Det vides ikke med sikkerhed om der er hasselmus i denne skov. Der var dog ikke nogen mulighed for at hasselmus kunne sprede sig fra lokalitet 3 til denne lokalitet da der imellem de 2 lokaliteter dels var en jernbane samt et større nytplantet areal med rødgran.

Lokalitet 5:

Arealet ligger som sumpskov med en blanding af rødæl og pil med en relativt stor variation af træer og buske. Hasselmus har ikke kun behov for egnede yngle og fourageringssteder men også for overvintringsmuligheder. Da den overvintrer på jorden, er våd sumpskov ikke et egnet habitat for hasselmus.

Område 6:

Område 6 består af en blanding af mindre skovområder samt gamle tilgroede haver, hegn m.m. Der er tidligere fundet hasselmus her og det vurderes at hele området er egnet som levested for hasselmus.

Øvrige skovområder

Skovområderne mellem lokalitet 5 og 6 er ikke undersøgt. Ved besigtigelsen kunne det konstateres at hasselmus ikke vil kunne sprede sig mellem de 2 kernelokaliteter via skovområderne nord for råstofområdet og det mellemliggende område er derfor ikke besigtiget.

Levende hegn

De levende hegn og kanten af haverne omkring det ansøgte råstofområde er ligeledes besigtiget. Der er forholdsvis brede levende hegn mod vest, nord og øst. Mod syd er der ikke levende hegn. De levende hegn omkring råstofområdet består af relativt brede og varierede hegn med mange bærbærende træer og buske med bl.a. engriflet hvidtjørn, eg, bøg, hassel, mirabel, glat hunderose, brombær, hylde m.m. Alle de levende hegn vurderes derfor at være særdeles egnede både som levested og spredningskorridor for hasselmus.

Den eneste egnede spredningskorridor mellem de 2 skovområder med hasselmus er indtegnet på nedenstående kort sammen med de formodede kerneområder for hasselmus. Der var dog en kort strækning med en indkørsel og en grusvej hvor der ikke var sammenhængende beplantning. Det vurderes dog ikke at denne strækning er en uoverstigelig barriere for spredning af hasselmus.

6 (7)

RÅSTOFOMRÅDE VED SORØ
2020-09-13

Det vurderes derfor at det er særdeles vigtigt at bevare og sikre de levende hegn omkring det ansøgte råstofområde.

Konklusion og anbefalinger

Med de erfaringer der ligger fra Kirkeby Vænge på Sydfyn er der ikke noget der tyder på at råstofgravning indtil 10 meter fra levesteder for hasselmus vil påvirke arten. For at sikre at arten stadig har mulighed for at sprede sig mellem de 2 kerneområder for hasselmus skal det sikres at der ikke graves nærmere end 10 meter fra kanten af de levende hegn. Der bør samtidig etableres en varieret beplantning med mange arter af bærbærende træer og buske imellem råstofområdet og de levende hegn for dels at skærme levestederne og for dels at forbedre spredningskorridoren mellem de 2 kerneområder. I det omfang de levende hegn ikke berøres kan der godt etableres en støjvold nærmere end 10 meter fra det levende hegn. Det skal dog sikres at de eksisterende hegn stadig for lys nok således at underbevoksningen stadig bibeholdes i hegnene. En eventuel støjvold bør derfor ikke etableres nærmere end ca. 5 meter fra kanten af de levende hegn.